

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Závěrečná evaluační zpráva

**Ex-post evaluace
realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
MAS Zubří země pro období 2014 – 2020**

Datum schválení Mid-term evaluační zprávy: 11.06.2019

Datum zpracování Ex-post evaluační zprávy: září 2024 – červen 2025

Platnost ke dni: 05.06.2025

Verze 2.0

Obsah

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS	6
2. Vyhodnocení doporučení (opatření)	7
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	7
Hodnocené procesy	8
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností.....	9
Oblast B – Relevance SCLLD	39
EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP a identifikovaná rizika stále platná?	52
Zdroje dat/informací	52
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	52
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:	52
EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?.....	53
Zdroje dat/informací	53
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	53
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:	53
EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	54
Zdroje dat/informací	55
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	55
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:	55
Odpovědi na evaluační podotázky:	57
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	60
EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?	62
Zdroje dat/informací	62
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	62
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:	62
Odpovědi na evaluační podotázky	66
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	72
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	74
EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	75
Zdroje dat/informací	75
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	75
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	76
Odpovědi na evaluační podotázky	76

Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	77
EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?.....	77
Zdroje dat/informací.....	79
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	79
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	91
Odpovědi na evaluační podotázky.....	92
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	95
EO C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?.....	96
Zdroje dat/informací.....	96
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	96
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	96
Odpovědi na evaluační podotázky.....	97
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	99
EO C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?.....	99
Zdroje dat/informací.....	100
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	100
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	100
Odpovědi na evaluační podotázky.....	101
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	105
EO C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?.....	106
Zdroje dat/informací.....	106
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	106
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	107
Odpovědi na evaluační podotázky.....	107
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	110
EO C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?.....	111
Zdroje dat/informací.....	111
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	111
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	112
Odpovědi na evaluační podotázky.....	112
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	116
EO C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?.....	117
Zdroje dat/informací.....	117
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	117

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	117
Odpovědi na evaluační podotázky	118
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	119
EO C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?.....	120
Zdroje dat/informací.....	120
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	120
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	120
Odpovědi na evaluační podotázky	121
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	123
Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024)	125
3.1 Evaluační postup	136
3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace	136

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS	7
Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev.....	9
Tabulka 3 - Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí	18
Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů	26
Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost	34
Tabulka 6 – Tabulka jednoduché intervenční logiky opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD.....	41
Tabulka 7 - Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Zubří země v letech 2013 až 2017	47
Tabulka 8 - Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Zubří země v letech 2018 až 2023	47
Tabulka 9 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP	48
Tabulka 10 - Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV	51
Tabulka 11 Přehled projektů pro ex-post evaluaci	78
Tabulka 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace.....	80
Tabulka 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace	89
Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Zubří země	136

Seznam zkratek

APP	- Analýza problémů a potřeb
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program
ISKP	- Informační systém koncového příjemce
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídicí orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	- Věcné hodnocení
ŽoZ	- Žádost o změnu

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD MAS Zubří země je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Zubří země, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP¹.

MAS Zubří země provádí ex-post hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a za dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření:

1. **V Oblasti A** provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace (tj. v Evaluační zprávě);**
2. **V Oblasti B:**
 - a. Provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá vybrané evaluační otázky a jejich evaluační podotázky;**
3. **V Oblasti C:**
 - a. Provádí MAS **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá evaluační otázky a jejich evaluační podotázky.**

Cíli ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS je:

1. poskytnout jasné argumenty pro další pokračování integrovaného nástroje, respektive komunitně vedeného místního rozvoje, respektive metody LEADER v programovém období 2028+ na úrovni MAS,
2. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD v období 2014 - 2020,
3. zhodnotit účinnost opatření navržených v Evaluační zprávě v oblasti nastavení činností a procesů realizovaných MAS Zubří země v souvislosti s implementací SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
4. zhodnotit celkový pokrok v plnění cílů SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
5. identifikovat a popsat výsledky intervencí realizovaných v rámci SCLLD v programovém období 2014 - 2020 v území MAS Zubří země,
6. zhodnotit a prokázat příspěvek SCLLD v programovém období 2014 – 2020 ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Zubří země.

¹ Viz <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld/evaluace>

2. Vyhodnocení doporučení (opatření)

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Zubří země provádí evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním níže uvedených sebeevaluačních tabulek v rámci **mid-term evaluace SCLLD k 31.12.2018**.

V rámci ex-post evaluace SCLLD MAS **popisuje způsob implementace a vyhodnocuje účinky implementace opatření a doporučení**, která stanovila v Evaluační zprávě (mid-term evaluaci). MAS provádí hodnocení formou rozšířených sebeevaluačních tabulek dle vzoru následovně:

1. do sebeevaluačních tabulek MAS přebírá závěry z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a v rámci ex-post evaluace vypracovává údaje ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření**;
2. pod tabulkami s hodnocením jednotlivých procesů zpracovává Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k jednotlivým procesům, která byla taktéž převzata z Evaluační zprávy (mid-term evaluace).

MAS ex-post hodnocení v Oblasti A vypracovává na základě **svých znalostí a zkušeností z realizace SCLLD 2014 - 2020**. Na ex-post hodnocení Oblasti A, respektive vyhodnocení opatření/doporučení z Evaluační zprávy (mid-term evaluace), se v MAS Zubří země podíleli pracovníci MAS, uvedení v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	pracovník MAS / člen orgánu MAS / ostatní
Ing. Jarmila Zemanová	Vedoucí pracovník MAS
Ing. Lada Jindrová	pracovník MAS
Ing. Andrea Beno	pracovník MAS

MAS Zubří země **nerealizovala** dodatečné hodnocení vybraných procesů v Oblasti A.

Účelem ex-post hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat způsoby implementace opatření/doporučení navržených v rámci mid-term evaluace a vyhodnotit jejich dopad na implementaci SCLLD v programovém období 2014 – 2020.

Při hodnocení v Oblasti A využívá MAS Zubří země zejména následující zdroje dat a informací / metody:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace) – Oblast A,
- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů a záznamů MAS (např. Implementační část SCLLD, interní postupy MAS ve vztahu k implementaci jednotlivých Programových rámců, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů, analýza rizik – zejména rizika finanční a organizační atp.),
- závěry kontrol ze strany příslušných řídicích orgánů (např. protokol o kontrole)
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvam MAS, hodnocení MAS atd.),

- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků/členů orgánů MAS.

Hodnocené procesy

MAS Zubří země provedla vyhodnocení procesů, respektive vyhodnocení opatření/doporučení u následujících procesů probíhajících na MAS:

- 1. Proces: Příprava výzev**
- 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
- 3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
- 4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**

MAS Zubří země převzala do Závěrečné evaluační zprávy zjištění z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a zpracovala vyhodnocení implementace jednotlivých doporučení/opatření ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření** a v části **Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení**.

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejnit negativum v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	<ul style="list-style-type: none"> Aktuální vzory a šablony pro tvorbu výzev vždy sleduje 1 pracovník, který vytvoří vzorovou výzvu, ostatní pracují s tímto vytvořeným vzorem (zejména IROP). 	<ul style="list-style-type: none"> MAS vidí problém zejména v časté aktualizaci vzorů a nepřehlednosti webových stránek ŘO (zejména OPZ a PRV). 	<ul style="list-style-type: none"> Nemožnost ovlivnit úkony ŘO ze strany MAS 	MAS se daří posuzovat podklady z hlediska relevance, spolehlivosti, objektivitu a třídit podklady systematicky dle důležitosti nebo tématu, což se jeví jako velmi efektivní.
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	<ul style="list-style-type: none"> Rozdělení práce mezi jednotlivé pracovníky, ti mají na starosti přípravu jednotlivých výzev (více popsáno v klíčových zjištěních). Alokace vychází z projektů uvedených v projektovém zásobníku a z finančního plánu 	<ul style="list-style-type: none"> Text výzvy PRV je finálně odsouhlasen ze strany SZIF až v den vyhlášení. V případě chyby ve výzvě to potenciálně může znamenat nutnou aktualizaci výzvy a tím pádem mnohonásobně zvýšenou administraci na všech stranách. 	<ul style="list-style-type: none"> Důkladná znalost Pravidel a důkladná konzultace formuláře výzvy PRV již před vyhlášením. Kontrola minimálně 4 očí při přípravě výzvy. Přesto by MAS upřednostnila, kdyby bylo možné v budoucnu nastavit finální schválení textu výzvy od ŘO ještě před datem vyhlášení výzvy. 	Na základě výsledků vyhodnocení výzvy a zkušeností odpovědných pracovníků za přípravu textu výzvy, bylo možné upravovat budoucí výzvy tak, aby byly obsahově co nejkvalitnější a nejpřesnější. Dne 18.12.2019 byla podána 9. ŽoZ SCLLD, která ještě nebyla schválena (dle číslování v ISKP se jednalo o již 10. změnu, ale 1.změna je ve stavu "Stažena žadatelem"). Změna se týkala změny finančního

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	SCLLD. Prioritně se MAS snaží čerpat opatření s největšími alokacemi.			plánu v PR PRV. Hlavním důvodem podání změny bylo zapracování výstupů střednědobé evaluace SCLLD do PR PRV- konkrétně do úpravy finančního a indikátorového plánu a změny textové části PR PRV. Hlavní změnou bylo zrušení Fiche 11.Podpora ekologické stability a vytvoření nové Fiche 24.Investice do veřejných prostranství. Tato změna znamenala vyšší administrativní náročnost pro pracovníky MAS při přípravě výzev PRV pro Fichi 24, ale měla velmi pozitivní ohlas v území.
Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)	<ul style="list-style-type: none"> Při stanovení preferenčních kritérií se MAS inspirované preferenčními kritérii v individuálních výzvách a výzvách ostatních MAS. 	<ul style="list-style-type: none"> ŘO mělo už na začátku stanovit povinná kritéria FNaP i vzory kontrolních listů k jednotlivým aktivitám (IROP). Obsáhlost kontrolních listů FNaP vytvořených pracovníky MAS vyplývající ze snahy o komplexní kontrolu 	<ul style="list-style-type: none"> Lépe mapovat, domýšlet dopad a různé úhly výkladu preferenčních kritérií věcného hodnocení ze strany žadatelů tak, aby nedocházelo k obcházení kritérií žadatelem. Zestručnění kontrolních listů o problematiku, ve 	Klíčová se jeví identifikace cílových skupin pro definování preferenčních kritérií, díky kterým lze podpořit právě ty typy projektů, které dokáží naplňovat SCLLD a řešit efektivně potřeby v území. Na základě výsledků vyhodnocení výzvy vč. jejich příloh a podkladů, bylo

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejnit negativum v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	<ul style="list-style-type: none"> • MAS volí preferenční kritéria věcného hodnocení tak, aby předkládané žádosti o podporu napomohly k plnění indikátorů SCLLD. • U prvních výzev se MAS při tvorbě kontrolních listů volně inspirovala vzory, které byly k dispozici na stránkách CRR (individuální výzvy). Poté co MMR zveřejnilo vzory kontrolních listů pro MAS, MAS přikročila k využívání těchto vzorů (IROP). 	<p>projektů (bez vzorů od ŘO neměla MAS jasné vymezené kompetence v rámci kontroly) (IROP).</p> <ul style="list-style-type: none"> • I přes důkladné nastudování problematiky a mnohdy i konzultace s odborníky se ne vždy pracovníkům MAS a kompetentním orgánům MAS dařilo jednoznačně definovat a volit vhodná preferenční kritéria věcného hodnocení. 	<p>které nebyli pracovníci MAS proškoleni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemožnost ovlivnit úkony ŘO ze strany MAS 	<p>možné upravovat přílohy a podklady pro budoucí výzvy tak, aby byly obsahově co nejkvalitnější a nepřesnější. V souvislosti s nově zařazenou Fichí 24 PR PRV bylo nutné zajistit kontrolní listy a preferenční kritéria i pro tuto oblast podpory, především i díky metodické opoře od ŘO, proběhla příprava výzvy a souvisejících podkladů na MAS bez komplikací.</p>
Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS	<ul style="list-style-type: none"> • Snaha o vyhlášení výzev různých programových rámců v blocích 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Odpovědné orgány MAS byly vždy s dostatečným předstihem informovány o plánovaném harmonogramu výzev MAS na následující</p>

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejnit negativum v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	<p>tak, aby se orgány nemusely scházet příliš často</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rychlost a flexibilita při rozhodování ze strany MAS oproti ŘO 			<p>kalendářní rok (zachováno vyhlášení výzev po blocích) a na každém jednání byl stanoven předpokládaný termín, kdy proběhne další jednání orgánu.</p>
<p><i>Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • ŘO mělo už na začátku zveřejnit podrobný vzor interních postupů (minimálních požadavků), který by jednotlivé MAS po drobných úpravách převzaly (zejména IROP). • Častá aktualizace minimálních požadavků ze strany ŘO (IROP) znamená administrativní zátěž pro pověřeného pracovníka, který musí opakovaně přizpůsobovat interní postupy novým minimálním požadavkům. To znamená další prodlevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemožnost ovlivnit úkony ŘO ze strany MAS 	<p>I přes počáteční obtíže se podařilo docílit efektivní přípravy interních předpisů vč. efektivního schvalování, především díky předchozím zkušenostem pracovníků MAS, odpovědných za jejich přípravu a v důsledku efektivnější komunikace s ŘO, evidence změn v interních předpisech pomocí revizí a následně čistopisů, na základě analýzy stejných typů dokumentů jiných MAS a sdílení dobré praxe.</p>

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		<p>při schvalování ze strany ŘO i orgánů MAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŘO IROP schválil k prvním výzvám MAS pro IROP interní postupy, ovšem pracovníci MAS a orgány MAS se v důsledku nemohli držet administrativního postupu uvedeného ve schválených interních postupech a museli „za pochodu“ s ŘO IROP vykomunikovat úpravy administrativních kroků MAS s návazností na věcné hodnocení předložených žádostí o podporu. 		
<p><i>Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pro uveřejňování informací používá MAS osvědčená média: webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje (ty mají největší 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>MAS se dařilo aktivně uveřejňovat informace na webových stránkách MAS, sociálních sítích, příležitostně na úředních deskách obcí a webových stránkách mikroregionů na území MAS a velmi významná a úspěšná byla i prezentace pracovníků MAS na členských schůzích</p>

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	<p>odezvu od potencionálních žadatelů), úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů na území působnosti MAS Zubří země, aktivní účast pracovníků MAS na členských schůzích mikroregionů s prezentací o činnosti MAS a plánovaných akcích, výzvách apod.; dle potřeby také MAS svolává v území diskuzní skupiny a vede přímá jednání s potencionálními žadateli pro různá dotační témata.</p>			<p>mikroregionů. Co se týče uveřejňování informací v místních zpravodajích, tak tam se dařilo nejvíce uveřejňovat ve Zpravodaji Bystřicko. Zpravodaj Městysse Nedvědice tyto informace uveřejňoval nepravidelně (jedná se o nepravidelný periodický tisk). Zpravodaj Novoměstsko neochotně spolupracoval s MAS a v drtivé většině případů bojkotoval uveřejnění informací ve Zpravodaji s vysvětlením, že pro článek není ve Zpravodaji místo nebo prováděl svévolně vlastní korekci článků MAS a publikoval tak neúplné informace.</p>
<p>Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovníci na ŘO jsou ochotní a reagují na 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev byla vždy bezproblémová.</p>

1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejněným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	požadavky MAS včas. V případě, že se blíží termín vyhlášení výzvy a MAS nemá zpětnou vazbu, tak zodpovědný manažer MAS konkrétnímu pracovníkovi ŘO zavolá a domluví se na konkrétním datu schválení výzvy/dalších podkladů. Tyto domluvené termíny jsou ze strany ŘO vždy dodrženy.			MAS se naučila připravovat podklady k výzvě s dostatečným předstihem, aby docházelo k plynulému schvalování podkladů ze strany řídicích orgánů a následnému vyhlášení výzev v souladu s harmonogramem výzev MAS.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 1. Procesu: Příprava výzev:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Obecně MAS Zubří země nemá závažné problémy s dodržováním termínů při žádném z procesů od přípravy výzev až po předání Žadostí o podporu/dotaci na jednotlivé Řídicí orgány.	I nadále platilo, že MAS Zubří země neměla závažné problémy s dodržováním termínů při žádném z procesů od přípravy výzev až po předání Žadostí o podporu/dotaci na jednotlivé Řídicí orgány.

	<p>Na základě zpracování výstupů střednědobé evaluace SCLLD, došlo k úpravám finančního a indikátorového plánu a změny textové části PR PRV a nově k zařazení Fiche 24. Investice do veřejných prostranství. Tato změna znamenala vyšší administrativní náročnost pro pracovníky MAS při přípravě výzev PRV pro Fichi 24, ale měla velmi pozitivní ohlas v území.</p>
<p>Hlavním nástrojem k řízení se staly každoměsíční porady MAS Zubří země, jejichž výstupem je vždy plán práce na následující měsíc včetně přidělení úkolů jednotlivým pracovníkům. Tyto úkoly mají jasné definované termíny, které jsou zaznamenány do sdíleného kalendáře, takže se dá transparentně zkontrolovat, kdo měl do kdy co splnit. Dalším pozitivním bodem spolupráce pracovníků MAS bylo i rozdělení Operačních programů/opatření mezi jednotlivé zodpovědné osoby – detailnější popis viz níže.</p> <p>Pracovníci-manažeři MAS pracují společně na programových rámcích IROP a PRV, protože na tyto programové rámce je v SCLLD vyčleněno nejvíce prostředků a očekáváme/získáváme největší počet projektů. Z toho důvodu je nutná zastupitelnost mezi manažery, PRV je rozděleno mezi manažery teritoriálně, opatření v IROP tematicky, ale v rovině obecné znalosti pravidel, postupů v rámci MAS, hodnocení projektů apod. je zde 100% zastupitelnost. Programové rámce OPZ a OPŽP pak primárně konzultuje vždy jeden z manažerů. Toto rozdělení považuje MAS za velmi účelné jak kvůli rozdělení práce, využití expertních znalostí jednotlivých manažerů, ale i kvůli případné zastupitelnosti a zvýšené efektivitě práce.</p>	<p>MAS prokázala efektivní organizaci práce - systém rozdělení odpovědností mezi pracovníky pro jednotlivé výzvy (tematicky a teritoriálně) zajišťuje odborné znalosti i zastupitelnost. Jasně plánování činností v rámci měsíčních porad, využití sdíleného kalendáře.</p> <p>Došlo i ke zlepšení školení pracovníků MAS, kdy školení bylo dostatečně podrobné a praktické, aby pracovníci nemuseli metody „zkoušet za pochodu“.</p> <p>V rámci PRV a IROP se osvědčilo zapojení všech pracovníků – manažerů MAS a odpovědnost za OPZ a OPŽP pak po odpovědných manažerech MAS. Tento model byl zachován a po celou dobu se jevil jako nadmíru efektivní.</p>
<p>I přes velmi detailní naplánování práce dlouho dopředu (na měsíčních poradách probírá MAS dlouhodobý horizont očekávaných činností až cca s 12-ti měsíčním předstihem) může nastat situace, že dojde k neočekávané situaci a pracovníci MAS jsou krátkodobě pod vyšší pracovní zátěží. Tyto situace jsou obvykle způsobeny neočekávanými činnostmi požadovanými z jednotlivých ŘO, jednorázovou administrativní zátěží spojenou s konzultacemi či příjmem vyššího počtu žádostí o dotaci/podporu nebo zpožděními ze strany ŘO při schvalování</p>	<p>Díky ustálení pokynů ze strany Řídících orgánů a zveřejňování vzorových kontrolních listů a preferenčních kritérií pro jednotlivé programy s dostatečným předstihem včleně zjednodušení a sjednocení kontrolních postupů, se zvýšila efektivita přípravy výzev.</p> <p>I přes snahu se vyskytly ze strany Řídících orgánů neočekávané změny vzorů a šablon na webových stránkách některých programů, což komplikovalo jejich použití, ale i s tím se MAS dokázala efektivně vypořádat a nedocházelo k potížím při přípravě a vyhlášení výzev.</p>

<p>výzev, projektů, Žádostí o platbu apod., které tím pádem nelze naplánovat.</p>	
<p>Interní postupy i výzvy IROP bývají obvykle připravovány mnohem dříve dopředu, než je doporučeno ŘO (až s půlročním předstihem). V ostatních programových rámcích je schvalování pružnější. MAS považuje za velkou nevýhodu, že v případě OPZ ke schválení výzvy obvykle dochází až den před jejím vyhlášením, přestože termíny ze strany MAS jsou dodrženy. Nevýhodou u PRV je to, že text výzvy je finálně odsouhlasen ze strany SZIF až v den vyhlášení. V případě chyby ve výzvě to potenciálně může znamenat nutnou aktualizaci výzvy a tím pádem mnohanásobně zvýšenou administraci na všech stranách. Lehkým omezením u PRV je i to, že je Portál farmáře od 1.9. do 31.12. uzavřen. Tento fakt MAS překvapil a omezil zejména v roce 2017.</p> <p>Priority pro vyhlášení výzev v minulosti byly založeny zejména na alokaci daného opatření v SCLLD. Primárně se MAS snažila vyhlásit výzvy, které mají v SCLLD největší alokace a tím pádem největší počet očekávaných „připravených“ projektů s potenciálně vysokým čerpáním. Zároveň byl harmonogram přizpůsoben i požadavkům jednotlivých ŘO – proto se MAS na začátku soustředila zejména na vyhlášení výzvy PRV, kvůli uzavírce Portálu farmáře zmíněné v odstavci výše.</p>	<p>Na MAS došlo k optimalizaci procesů schvalování výzev a interních postupů - nastavení systému pro předběžné schválení textu výzev před jejich oficiálním vyhlášením.</p> <p>S omezením v případě vyhlášení výzev PRV přes Portál farmáře v období od 1.9. do 31.12. se MAS vyrovnala díky plánování výzev v dostatečném předstihu – ukázalo se, že tento fakt nakonec nebyl pro mid-term evaluaci pro MAS zásadním problémem.</p>
<p>Při stanovení preferenčních kritérií se MAS volně inspiroje preferenčními kritérii v individuálních výzvách a výzvách ostatních MAS. Přes důkladné nastudování problematiky a mnohdy i konzultace s odborníky a příslušnými kompetentními orgány MAS se ne vždy pracovníkům MAS daří jednoznačně definovat a volit vhodná preferenční kritéria věcného hodnocení. I preferenční kritéria schválená ŘO (IROP, PRV) mohou být při vyhodnocování lehce problematická. Výběrová komise (VK) je proto při své práci nucena velmi důkladně zvážit bodové ohodnocení daného projektu a důkladně jej žadateli v kontrolním listu vysvětlit (v případě PRV v aktualizované Žádosti o dotaci). Pravděpodobně se to členům VK dosud dařilo dobře, protože žádný ze žadatelů nepodal proti rozhodnutí výběrového orgánu žádost o přezkum.</p>	<p>Stanovení preferenčních kritérií MAS odráželo potřeby naplnění indikátorů, ke kterým se MAS zavázala ve své SCLLD. Současně odrážela potřebu vyčerpat do konce období zbývající finanční alokace jednotlivých programových rámců a volena byla taková kritéria, která vycházela z potřeb v území a osvědčila se v minulosti jako dobře vyhodnotitelná. Volba kritérií nebyla ze strany žadatelů nikdy napadána, stejně tak žádný ze žadatelů nepodal proti rozhodnutí výběrového orgánu žádost o přezkum.</p>

Tabulka 3 - Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	<ul style="list-style-type: none"> 1 pracovník je zodpovědný za sledování novinek z jednotlivých ŘO a sdílení s ostatními na měsíčních poradách. MAS využívá pro archivaci všech dokumentů sdílený disk (server přístupný v kanceláři v Bystřici nad Pernštejnem), kam manažeři MAS ukládají i aktuální metodiky práce s MS2014+/PF. 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	Práce v MS2014+ a na Portálu farmáře probíhala po úvodních problémech hladce díky zkušenostem pracovníků.
Školení	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Povinné školení, které jednotliví pracovníci absolvovali bylo příliš rychlé a nebylo možné si systém „osahat“, konkrétní úkony se pracovníci MAS učí až v praxi pomocí příruček a metodou „pokus omyl“. MAS začala s vyhlášováním 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se dařilo nedělat příliš velké chyby zejména díky poměrně vysoké IT gramotnosti týmu MAS. V budoucnu již nebude třeba, protože pracovníci už pracovat se systémem umí a budou si znalosti předávat mezi sebou. Příručky ŘO pro práci v MS2014+ už jsou zpracovány poměrně kvalitně i pro IROP. 	Přes prvotní problémy, kdy úvodní školení ze strany ŘO nebylo dostatečně praktické, což vedlo ke zdržení v počátečních fázích administrace výzev a prvotní absence školení na Portálu farmáře, která vedla k metodě „pokus-omyl“ při prvních výzvách PRV, se prokázalo, že pracovníci díky získaným zkušenostem dokázali problémům při vyhlášování výzev a příjmu žádostí, předcházet. Školení pracovníků MAS prováděné ŘO se časem ukázalo prakticky orientované

		<p>IROP výzev ještě v době, kdy nebyly dostatečně podrobné příručky pro práci v systému CSSF, z toho důvodu pracovníci využívali příručky OPZ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Školení pro práci s Portálem farmáře pak ze strany SZIF pro MAS neproběhlo vůbec a fungování systému, podoba formulářů žádostí o dotaci a poradenství žadatelům, jak provádět administraci na Portálu farmáře, se museli pracovníci MAS učit „za pochodu“ společně s žadatelem metodou „pokus omyl“ s náhledem na jejich přístup do Portálu farmáře, aby pochopili fungování Portálu farmáře ze strany žadatele. 	<ul style="list-style-type: none"> • SZIF zpracovává postupně metodickou oporu i pro administraci na Portálu farmáře. 	<p>s důrazem na sdílení příkladů dobré a špatné praxe, což se jevílo pro praktické použití velmi přínosné.</p>
Zadání výzvy do MS/PF	<ul style="list-style-type: none"> • Výzvy do CSSF/PF se MAS daří zadávat v souladu s pokyny/ příručkami jednotlivých ŘO vcelku bez problémů (v počátku případně pomocí využití příruček 	<ul style="list-style-type: none"> • Na začátku roku 2017 nefungoval systém nastavení/ přidělování rolí na ŘO (IROP). První výzvy (IROP) MAS založila vícekrát (a pak je musela 	<ul style="list-style-type: none"> • Nyní přidělování/funkčnost rolí již funguje a MAS ví, koho případně kontaktovat. Proto by tento problém už neměl nastat. 	<p>Výzvy byly zadávány dle pokynů a příruček jednotlivých ŘO. První výzvy byly prováděny společně, což umožnilo efektivní sdílení znalostí mezi pracovníky. Na začátku byly problémy s přidělováním rolí v systému</p>

	<p>jiných ŘO např. IROP-OPZ viz bod výše).</p> <ul style="list-style-type: none"> • První výzvy, které byly vyhlášeny (IROP), zadávali pracovníci MAS společně – 1 pracovník postupoval dle manuálu a promítal svou obrazovku ostatním. 	<p>uzavřít), protože byla chybně nastavená práva/role a založené výzvy nebyly z přístupu MAS vidět.</p>		<p>MS2014+, které byly následně vyřešeny. Práce v CSSF a na Portálu farmáře probíhala po úvodních problémech hladce díky zkušenostem pracovníků.</p>
Provádění změn ve výzvách	<ul style="list-style-type: none"> • Změny výzev jsou ze strany ŘO schvalovány pružně, ze strany pověřeného pracovníka MAS jsou tyto změny uveřejňovány zejména na webu MAS a sociálních sítích, aby byly přístupné co nejširšímu okruhu potencionálních žadatelů a dále žadatelům, kteří své projekty konzultují. 	<ul style="list-style-type: none"> • Neexistuje podrobnější popis od jednotlivých ŘO, co vše je potřeba doložit pro provedení změny ve výzvě – jednotlivé ŘO vyžadují různé podklady. MAS musí požadované dokumenty k případným změnám výzev konzultovat individuálně s jednotlivými ŘO. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemožnost ovlivnit úkony ŘO ze strany MAS 	<p>MAS dokázala pružně reagovat na změny ve výzvách schvalovaných ŘO, i když různé ŘO měly odlišné požadavky na změny ve výzvách, což přechodně zvýšilo administrativní zátěž. Postupem došlo k jednotnosti metodik ŘO - harmonizaci požadavků na změny ve výzvách a vytvoření jednotných pokynů pro všechny programy.</p>
Příprava a realizace semináře pro žadatele	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovník MAS (pověřený zpracováním OPZ) vychází při přípravě seminářů pro žadatele/příjemce z podkladů, které mu byly poskytnuty ŘO. Tato možnost znamená značnou úsporu času na straně MAS. Tyto podklady jsou zpracovány do velkého detailu a tím poskytují pracovníkovi MAS možnost zodpovědět i 	<ul style="list-style-type: none"> • Dle požadavků ŘO je MAS nucena k pořádání otevřených seminářů pro žadatele. O ty ale není vždy ze strany žadatelů zájem, mnohem efektivnější jsou dle názoru MAS individuální konzultace s jednotlivými žadatelí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Před konáním seminářů vyvolat veřejné jednání a zjistit zájem o daná témata – vhodné zejména pro IROP, OPŽP. • u PRV zvážit oslovení konkrétních aktérů v území ještě před vyhlášením výzvy, • OPŽP vyžaduje individuální přístup a konzultace projektových záměrů – nutný aktivní přístup pověřeného pracovníka MAS 	<p>MAS pořádala semináře pro žadatele, jejichž obsah vycházel z metodik a podkladů poskytnutých ŘO. Zájem o semináře byl však u některých programů nízký, a proto byly efektivnější individuální konzultace. MAS díky zkušenostem zlepšila mapování zájmu o semináře a posílila individuální konzultace tam, kde bylo efektivnější jich využití a využívala sdílení dobré a špatné praxe a představení typových projektů pro daná opatření programových rámců.</p>

	<p>podrobnější dotazy žadatelů při vyplňování Žádosti o podporu (OPZ).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Semináře pro všechny programové rámce jsou připravovány vždy pečlivě a mají ze strany účastníků semináře pozitivní odezvu. 	<ul style="list-style-type: none"> • V okamžik vyhlášení výzev byl zásobník projektů pro všechny programové rámce (který byl vytvořen v době vzniku SCLLD) neaktuální. • V případě, že MAS nemá předchozí zkušenosti s daným tématem výzvy, považuje MAS za účelné předložit účastníkům semináře pro žadatele vhodné typové projekty – MAS má omezené možnosti, jak typové projekty získat (omezeně z individuálních výzev ŘO). 	<ul style="list-style-type: none"> • OPZ nelze řešit jinak než pracovní skupinou složenou z pověřeného pracovníka MAS, poskytovatelů sociálních služeb a veřejného a neziskového sektoru (předem známých iniciátorů v území) – nutný aktivní přístup pověřeného pracovníka MAS 	<p>Vzhledem k epidemické situaci spojené s onemocněním COVID-19 a celostátně platných mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví, byly v letech 2020-2022 ztíženy podmínky pro pořádání seminářů pro žadatele ze strany MAS, které provázely nahrazování seminářů individuálními konzultacemi, nebo v případě pořádání seminářů, zvýšená zdravotnická a hygienická opatření, omezování počtu zájemců na seminářích či případně prokazování bezinfekčnosti (dle aktuálních doporučení platných v danou dobu, kdy byl seminář pořádán).</p>
<p>Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazů od jednotlivých žadatelů je hodně a často vyžadují expertní znalost, manažeři MAS se pak dále snaží konzultovat s jednotlivými odpovědnými pracovníky na ŘO, ale bývá to poměrně složité (zejména opatření zaměřená na sociální služby a sociální podnikání, 	<ul style="list-style-type: none"> • Sbíráni vlastních zkušeností, třídění dotazů dle témat a programových rámců a zpracování problematických dotazů přehledně do tabulky i s výsledkem vypořádání daného dotazu. 	<p>Individuální konzultace byly preferovaným způsobem komunikace ze strany žadatelů. MAS pomáhala žadatelům i s technickými problémy, například při práci s Portálem farmáře. Individuální konzultace měly pozitivní ohlas a byly klíčové pro úspěšné podávání žádostí.</p>

		naopak vzdvihujeme vstřícnost CP SZIF a AOPK).		
Příjem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)	<ul style="list-style-type: none"> MAS nemá zkušenost s příjmem listinných příloh. Manažeři MAS při konzultaci se žadateli kladou důraz na to, aby byly přílohy dodány v elektronické podobě. V problematických případech manažeři MAS pomohou žadateli s naskenováním/nafočením větších příloh (projektová dokumentace apod.) a jejím převedením do elektronické podoby. 	•	•	MAS nepřijala žádnou dokumentaci v listinné podobě. Příjem žádostí o dotaci i příloh probíhal bez problémů výhradně elektronicky, objemově větší přílohy byly za asistence manažerů MAS převedeny do elektronické podoby.
Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)	<ul style="list-style-type: none"> K informování o výzvách MAS využívá osvědčená média: webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje (ty mají největší odezvu od potenciálních žadatelů), úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů na území působnosti MAS Zubří země, aktivní účast pracovníků MAS na členských schůzích mikroregionů s prezentací o činnosti MAS a plánovaných akcích, výzvách apod.; dle potřeby také MAS svolává v území diskuzní 	•	•	MAS měla vždy snahu o maximální transparentnost a efektivitu v souvislosti s informacemi o výzvách - výzvy byly zveřejňovány prostřednictvím osvědčených médií (webové stránky MAS/mikroregionů, sociální sítě, místní zpravodaje, v některých případech úřední desky obcí a webové stránky obcí, na jednáních MAS a prezentace výzev MAS probíhala pravidelně i na členských schůzích mikroregionů. Nedílnou součástí informovanosti o výzvách byly i přímá jednání s potenciálními zájemci.

	skupiny a vede přímá jednání s potencionálními žadateli pro různá dotační témata.			
--	---	--	--	--

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 2. Procesu: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Vzhledem k tomu, že MAS neměla větší předchozí zkušenosti s vyhlášením výzev a příjmem žádostí, tak bylo zejména na začátku těžší naplánovat požadované činnosti. Přesto se povedlo pracovníkům MAS nastavit systém plánování, který byl popsán v klíčových závěrech k 1. procesu. Díky tomu se MAS dařilo vyhlášením výzev a procesovat žádosti v přiměřeném čase a nedocházelo k velkým prodlevám (ze strany MAS).	MAS využívala sdílený server pro dokumentaci a efektivní plánování vyhlášením výzev a příjmu žádostí na měsíčních poradách.
Vyhlášením výzev probíhá bez závažných problémů, MAS má nyní již zkušenosti s vyhlášením alespoň jedné výzvy v každém Operačním programu. Práce v MS2014+ i s Portálem farmáře je v současné době bezproblémová. V minulosti pracovníci MAS využívali příručky pro zpracování výzev/hodnocení projektů napříč programovými rámci, např. když nebyla daná činnost dostatečně rozepsána v manuálu IROP, použili pracovníci MAS manuál OPZ. V rámci Portálu farmáře byla z počátku citelně znát absence úvodního školení, která by pracovníky MAS zasvětila do jednotlivých procesů související s vyhlášením výzev, příjmem žádostí a následnou administrací předložených žádostí o dotaci.	Práce v MS2014+ a na Portálu farmáře probíhala po úvodních problémech hladce díky zkušenostem pracovníků. Vyhlášením výzev a příjem žádostí v MAS Zubří země probíhalo efektivně, i když bylo ovlivněno vnějšími komplikacemi a potřebou adaptace na nejednotné požadavky jednotlivých ŘO. MAS dokázala pružně reagovat a postupně zlepšovat své procesy díky sběru zkušeností a interním úpravám postupů.
MAS má zkušenosti i se změnami výzev, které byly ze strany ŘO vždy včas a bez problémů schváleny (jednalo se zejména o prodloužení výzev, případně i navýšení alokace výzvy). V období prvních změn výzev neexistoval žádný detailnější pokyn ŘO (IROP), jaký postup a dokumenty musí MAS na MMR dodat, aby bylo požadavku vyhověno. Detailnější pokyn není k dispozici ani u OPZ, jehož požadavky jsou odlišné od IROP (např. nepožadují doložení schválení změny výzvy	MAS měla v počátcích negativní zkušenost s častými aktualizacemi a nepřehledností vzorů od Řídicích orgánů (ŘO), což komplikovalo jejich použití. MAS postupem času – převážně díky vlastním zkušenostem - prokázala schopnost poměrně rychlé adaptace na změny i efektivní

<p>orgánem MAS). Obecně MAS vidí problém v tom, že neexistuje podrobnější popis od jednotlivých ŘO, co vše je potřeba doložit pro provedení změny ve výzvě – jednotlivé ŘO vyžadují různé podklady. MAS musí požadované dokumenty k případným změnám výzev konzultovat individuálně s jednotlivými ŘO.</p>	<p>řízení činností navzdory vnějším komplikacím a jednorázově vyšší administrativní zátěži.</p>
<p>MAS pořádá otevřené semináře pro žadatele pro každou vyhlášenou výzvu, přesto na některých z nich byla nulová účast a nebyly započítány do indikátoru MAS (zejména IROP). U některých z těchto výzev ale proběhly individuální konzultace s jednotlivými žadateli a byly v nich podané projekty. Toto nastavení tedy není optimální, protože o semináře pro žadatele není vždy z jejich strany zájem, mnohem častěji chtějí spolupracovat formou individuální konzultace (zejména IROP, OPZ, OPŽP). Naopak o semináře PRV je ze strany žadatelů velký zájem, a přestože MAS často používá i formu konzultace jednotlivých projektů, tak pořádání alespoň 2 seminářů ke každé výzvě (při více vyhlášených Fichích) vidí MAS jako velmi efektivní. Ke každému pořádanému semináři MAS zveřejňuje i prezentaci, takže je potenciálním žadatelům kdykoliv dostupná na webu zubrizeme.cz. Materiály poskytnuté MPSV jako podklad pro semináře pro žadatele byly pro MAS velmi přínosné, zejména podrobný popis k vyplňování částí Žádosti o podporu, který se dal případně částečně aplikovat i na jiné Operační programy.</p>	<p>I po mid-term evaluaci neměly semináře pro některé programy (např. IROP) dostatečnou účast, což vyvolalo nutnost doplňkových individuálních konzultací.</p> <p>MAS se naučila lépe mapovat zájem o semináře a posílila individuální konzultace tam, kde jsou efektivnější.</p> <p>Vzhledem k epidemické situaci spojené s onemocněním COVID-19 a celostátně platných mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví, byly v letech 2020-2022 ztíženy podmínky pro pořádání seminářů pro žadatele ze strany MAS, které provázely nahrazování seminářů individuálními konzultacemi, nebo v případě pořádání seminářů, zvýšená zdravotnická a hygienická opatření, omezování počtu zájemců na seminářích či případné prokazování bezinfekčnosti (dle aktuálních doporučení platných v danou dobu, kdy byl seminář pořádán).</p>
<p>Při individuálních konzultacích se žadateli pracovníkům MAS občas chybí expertíza dané problematiky. Pracovníci MAS se snaží vždy v reálném čase vše konzultovat s pověřenými pracovníky ŘO příp. CRR. Jejich odpovědi jsou zpravidla včasné a dostačující. Díky získávání zkušeností se v této oblasti zlepšují znalosti MAS a pracovníci MAS jsou schopni postupně zodpovědět více dotazů žadatelům napřímo.</p> <p>Zejména u programů OPZ a OPŽP se manažeři MAS snaží proaktivně vyhledávat potenciální žadatele v území a informovat je o možnostech jejich potenciálních projektů.</p>	<p>Individuální konzultace byly preferovaným způsobem komunikace ze strany žadatelů. MAS pomáhala žadatelům i s technickými problémy. Individuální konzultace měly pozitivní ohlas a byly klíčové pro úspěšné podávání žádostí.</p> <p>Při individuálních konzultacích vycházeli manažeři MAS z předchozích zkušeností a také využívali konzultací nad danou problematikou s pověřenými pracovníky ŘO.</p>

<p>K informování o výzvách využívá MAS osvědčená média: webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje (ty mají největší odezvu od potencionálních žadatelů), úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů v územní působnosti MAS Zubří země. Webové stránky byly uzpůsobeny a zpřehledněny tak, aby mohl kdokoliv jednoduše kdykoliv dohledat archiv starých výzev i výzvy plánované. Neméně důležitá je i aktivní účast pracovníků MAS na členských schůzích mikroregionů s prezentací obcím o činnosti MAS a plánovaných akcích, výzvách apod.</p> <p>Dle potřeby také MAS svolává v území diskusní skupiny a vede přímá jednání s potencionálními žadateli pro různá dotační témata.</p>	<p>Výzvy byly zveřejňovány na osvědčených komunikačních kanálech: webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje, úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů.</p> <p>MAS organizovala diskusní skupiny a individuální konzultace s potencionálními žadateli.</p>
--	---

Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	<ul style="list-style-type: none"> Před každým kolem věcného hodnocení (PRV, IROP) provádí pracovníci MAS školení Výběrové komise (dále VK), protože u každého programového rámce platí lehce odlišný postup hodnocení, jinak vypadají kontrolní listy apod. Díky tomu pak hodnotitelé lépe ví, jak k hodnocení dané/-ých výzvy/-ev přistoupit. 	•	•	MAS i po mid-term evaluaci prováděla před každým kolem věcného hodnocení (pro PRV a IROP) školení Výběrové komise (VK). Školení se zaměřuje na odlišnosti v kontrolních postupech a pravidlech jednotlivých programových rámců (např. kontrolní listy, hodnocení kritérií).
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného programu možné)	<ul style="list-style-type: none"> Pro každý Operační program pracovníci MAS vytvořili interní kontrolní listy (i když to nebylo ŘO požadováno, tj. i pro OPZ a PRV) – tyto podklady pak napomáhají pracovníkům při snazší a přehlednější kontrole projektů, řeší i vzájemnou zastupitelnost 	•	•	MAS vytvářela interní kontrolní listy pro všechny operační programy (včetně OPZ a PRV, kde to nebylo výslovně požadováno). Tyto listy usnadňovaly a standardizovaly kontrolu a zajišťovaly vzájemnou zastupitelnost pracovníků.

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	pracovníků MAS při kontrole apod.			
<p>Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, komunikace, kvalita výstupů – částkových kontrolních listů atp.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Externího hodnotitele využívá MAS zejména v OPZ (byl vybrán ze seznamu doporučených hodnotitelů MPSV). Komunikace probíhala přes e-mail a telefon. Podklady byly zpracovány pouze v elektronické podobě, hodnotitel používal el. podpis. S výstupy práce hodnotitele je MAS spokojena a slouží jako podklad pro kvalifikované rozhodnutí Výběrové komise. Dále MAS externí hodnocení využila jako podklad pro hodnocení jednoho ze sporných kritérií u 2. PRV výzvy. Výstup byl pro Výběrovou komisi podkladem pro finální rozhodnutí o přidělených bodech. 	<ul style="list-style-type: none"> Zdá se, že MPSV při závěrečném posouzení posudek externího hodnotitele nijak nevyužívá. Finálně MPSV pokrátilo jiné náklady, než bylo doporučeno externím hodnotitelem. 	<ul style="list-style-type: none"> Nemožnost ovlivnit úkony ŘO ze strany MAS 	<p>Externí hodnotitelé byli využíváni po mid-term evaluaci v OPZ a OPŽP. Komunikace probíhala elektronicky (e-mail, telefon), a hodnotitelé pracovali s elektronickými dokumenty. Výstupy byly podepisovány elektronickým podpisem. U OPZ a OPŽP se u jednotlivých projektů osvědčilo zpracování a zaslání posudků od externích hodnotitelů členům Výběrové komise, kteří díky nim získali lepší náhled do problematiky. Výstupy externích hodnotitelů byly pro MAS i Výběrovou komisi přínosné, i když jejich doporučení nebyla vždy plně respektována ze strany ŘO/AOPK.</p>

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu, předání podkladů (záznamy)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Při školení Výběrové komise ověřují pracovníci MAS případný střet zájmů a provádí rozlosování projektů mezi nezaujaté hodnotitele (PRV a IROP, kde hodnocení probíhá v min.3 členných hodnotících komisích). Teprve poté MAS rozesílá podklady pro hodnocení jednotlivým členům VK. V případě, že kvůli velikosti dokumentů nelze zaslat podklady e-mailem, použijí pracovníci MAS úschovnu. • Projekty OPZ jsou zasílány všem členům VK. 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>MAS se osvědčilo pravidelné školení hodnotitelů - před každým hodnocením bylo zajištěno školení Výběrové komise (VK), aby se zajistila znalost požadavků pro různé programové rámce (IROP, OPZ, PRV, OP ŽP) vč. zjišťování případného střetu zájmů. Podklady pro hodnocení byly připraveny a předány členům Výběrové komise předem přes Google Workspace, kam se ukládaly kompletní podklady k hodnocení a byly zdarma přístupné členům VK a zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku těchto dat do veřejného prostoru. Členové VK obdrželi odkazy s přístupem k projektům minimálně týden před jednáním.</p>
<i>Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvánek, distribuce, dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech</i>	<ul style="list-style-type: none"> • MAS se daří mít včas vytvořené pozvánky, schválené kontrolní listy a dodržovat všechny lhůty stanovené ŘO. Termíny jednotlivých jednání orgánů MAS jsou voleny pružně, aby 	<ul style="list-style-type: none"> • Každý ŘO má jiné požadavky na přizvání k účasti na jednání orgánu zodpovědného za věcné hodnocení. Bylo by lepší, aby požadavky byly pro všechny ŘO jednotné. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovníci MAS důkladně plánují data schůzek hodnotícího orgánu a přesně znají požadavky jednotlivých ŘO. • Zkrácení požadované lhůty ze strany ŘO na 	<p>Termíny jednání orgánů MAS byly plánovány pružně pro urychlení administrativních procesů a byly důsledně dodržovány termíny přizvání k účasti na jednání pro ŘO.</p>

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejněným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>k jednotlivým programovým rámcům)</i>	byl administrativní proces ze strany MAS co nejkratší.	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná lhůta 10 pracovních dní je poměrně dlouhá vzhledem k flexibilitě jednotlivých členů orgánu (IROP). 	5-7 pracovních dní, nebo specifikace „doporučených“ dní v týdnu/měsíci apod.	
Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)	<ul style="list-style-type: none"> Výběrová komise na svém jednání k věcnému hodnocení definuje popis, proč jsou dané body projektu přiděleny. Při jednání jsou vyplňovány pověřeným pracovníkem MAS kontrolní listy projektů a zápis z jednání VK. Tyto dokumenty jsou ještě v den konání VK podepsány, čímž se MAS snaží o maximální efektivitu. 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovníci MAS, kteří zapisují verdikt Výběrové (hodnotící) komise do kontrolních listů a poté připravují i zápis z jednání VK, se snaží, aby výběrový orgán jednoznačně zformuloval, proč jsou dané body projektu přiděleny. 	<ul style="list-style-type: none"> Získávání zkušeností s hodnocením ze strany Výběrové komise napomáhá lepšímu formulování jejich závěrů při hodnocení. 	Výběrová komise zdůvodňovala přidělené body u každého projektu. Kontrolní listy a zápisy se vyplňovaly a podepisovaly bezprostředně v den jednání pro maximalizaci efektivity ve spolupráci s pracovníky MAS.
Vyřizování přezkumného řízení	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> MAS nemá s problematikou přezkumného řízení žádné zkušenosti, dosud žádnou žádost o přezkum neneviduje. 	MAS neměla důvod řešit přezkumné řízení, neboť žádnou žádost o přezkum nenevidovala.
Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)	<ul style="list-style-type: none"> Zápisy i seznamy podpořených projektů jsou bez prodlevy uveřejňovány na webu 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	MAS vždy uveřejňovala seznamy podpořených projektů a zápisy z jednání orgánů MAS v souvislosti s hodnocením a

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	MAS, sociálních sítích, obecné informace k podpořeným projektům jsou nezřídka uveřejňovány i v místních zpravodajích			výběrem projektů bez prodlev na webu MAS, sociálních sítích nebo v místních zpravodajích.
Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+/ e-mailem)	<ul style="list-style-type: none"> • Žadatelé jsou pružně a bez zbytečných prodlev informováni e-mailem (PRV) nebo prostřednictvím depeše v MS2014+. 	<ul style="list-style-type: none"> • Z příruček MS2014+ nebylo při prvních IROP výzvách jasné, které depeše jsou odesílány automaticky a které mají být odeslány MAS – docházelo k duplikacím zasílaných informací. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k získaným zkušenostem a přesnější metodice ze strany ŘO IROP již MAS „nadbytečné“ depeše neodesílá. 	Informování žadatelů o výsledcích hodnocení probíhalo formou e-mailu nebo depeše v MS2014+.
Postoupení vybraných žádostí řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty výzvy předány ze strany MAS bez problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Při zpracování většího počtu projektů ve výzvě PRV (v naší 2. výzvě např. 77 projektů) je nejproblematictější řazení v Portálu farmáře. Projekty jsou řazeny podle toho, kdy je žádost o dotaci založena, nikoliv odeslána na MAS. • Dále by bylo vhodnější, aby projekty získaly projektové číslo už v okamžik podání ŽoD na MAS. Takto je MAS nucena si vést vlastní číselnou evidenci projektů, 	<ul style="list-style-type: none"> • Nutnost vlastní evidence projektů PRV v rozsáhlé Excelové tabulce, která umožňuje různé řazení projektů. V této tabulce je několik sloupců, které napomáhají ke snazší orientaci v projektech seřazených dle Portálu farmáře. Díky seznamu MAS zaznamenává, které projekty byly odeslány a které jsou ještě ve zpracování. 	MAS si zvykla vést vlastní evidenci projektů a označovat projekty vlastními číselnými řadami. Dokumenty výzvy byly předávány ze strany MAS řídicím orgánům zpravidla obratem a bez komplikací. MAS se potýkala s omezenými technickými nástroji - problémy s Portálem farmáře a manuály SZIF, což řešila tvorbou vlastních manuálů pro snazší orientaci žadatelů na Portálu farmáře. To vyžadovalo příležitostně vyšší administrativní nároky na daného pracovníka MAS, který byl

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		<p>což může potenciálně vytvářet zmatek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zejména u PRV vyvstává u žadatelů problém s neznalostí prostředí Portálu farmáře-dále PF (administraci si zpravidla zajišťují sami). Manuály SZIF nejsou ale dostatečně podrobné, proto jim žadatelé často nerozumí. • MAS si také nad rámec svých povinností vyžádala u každého žadatele, který předložil ŽoD v 1.výzvě MAS pro PRV, potvrzení o postoupení podkladů na RO SZIF (nebyla jiná možnost, jak ověřit, že dokumenty byly předány). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS vytváří vlastní manuály pro snazší orientaci žadatelů na Portálu farmáře. MAS vždy individuálně pomůže prvnímu žadateli, který zpracovává daný administrativní krok. V prostředí žadatelova PF (protože není žádná jiná možnost, jak by se MAS k postupu dostala) pomocí print-screen vyfotí postup jednotlivých kroků a poté vytváří vlastní manuály pro snazší orientaci ostatních žadatelů na PF, které jim zaslá. • Je třeba, aby SZIF aktualizoval PF tak, aby vyhovoval i potřebám MAS (testovací prostředí, informace o postoupených dokumentech ze strany žadatele apod.) 	<p>pověřen tvorbou manuálu, jinak probíhalo vše bez komplikací.</p>

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení ke 3. Procesu: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
<p>Před každým kolem věcného hodnocení (PRV, IROP) provádí pracovníci MAS školení Výběrové komise (dále VK), protože u každého programového rámce platí odlišný postup hodnocení, jinak vypadají kontrolní listy apod. Při realizaci prvních školení MAS zjistila, že toto setkání se dá efektivně využít jako příležitost k prošetření případného střetu zájmů a provedení rozlosování projektů mezi nezaujaté hodnotitele. Přestože se může zdát, že nejednotnost postupů hodnocení (i přes snahu o co největší sjednocení se MAS úplně nepodařilo přistupovat ke všem OP/PRV jednotně, protože požadavky jednotlivých ŘO se odlišují) může MAS komplikovat život a vést k duplikaci setkání výběrového orgánu, tak se MAS snaží tento čas využít efektivně. Po rozlosování projektů mezi hodnotitele rozesílají pracovníci MAS podklady pro hodnocení jednotlivým členům VK, kteří mají k nastudování projektů vždy nejméně týden. V případě, že kvůli velikosti dokumentů nelze zaslat podklady e-mailem, používají pracovníci MAS úschovnu. U OPZ zasílá MAS každému hodnotiteli všechny projekty i spolu s posudkem externího hodnotitele a Výběrová komise se pak usnáší jako celek (nikoliv pomocí hodnotících 3-členných komisí jako u PRV a IROP).</p>	<p>MAS se osvědčilo pokračovat v systematickém školení Výběrové komise a ve zvýšeném zaměření na eliminaci střetu zájmů.</p> <p>Proces hodnocení žádostí o dotace a výběru projektů byl dobře organizován s jasnými postupy a efektivní administrativou, avšak vyžadoval další koordinaci s ŘO a zlepšení technických podmínek.</p> <p>Podklady pro hodnocení se připravovaly a předávaly členům Výběrové komise minimálně s týdenním předstihem přes Google Workspace, kam se ukládaly kompletní podklady k hodnocení a byly zdarma přístupné členům VK a zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku těchto dat do veřejného prostoru.</p>
<p>Pro každý Operační program byly vytvořeny interní kontrolní listy FNaP/AKP (i když to nebylo ŘO požadováno, tj. i pro OPZ a PRV, u OPŽP dosud MAS do kroku kontroly FNaP nepostoupila) – tyto podklady pak napomáhají pracovníkům při snazší a přehlednější kontrole projektů a řeší i vzájemnou zastupitelnost pracovníků. U PRV tyto podklady čerpají ze 3 dokumentů instrukcí postoupených SZIFem, jsou ale zpracovány pouze do 1 Excelového dokumentu, aby pracovníci nemuseli mezi jednotlivými dokumenty překlíkávat.</p>	<p>Klíčová byla příprava podkladů a jejich předání nezaujatým hodnotitelům, včetně kontroly střetu zájmů.</p> <p>MAS vytvářela interní kontrolní listy pro všechny operační programy (včetně OPZ a PRV, kde to nebylo výslovně požadováno). Tyto listy usnadňovaly a standardizovaly kontrolu a zajišťovaly vzájemnou zastupitelnost pracovníků.</p>
<p>Při věcném hodnocení se pracovníci MAS snaží motivovat Výběrovou komisi k přesným formulacím odůvodnění přidělených bodů, aby MAS předcházela případným žádostem o přezkum a žadatelé věděli, proč jim byl přidělen daný počet bodů.</p>	<p>Výběrová komise zdůvodňovala přidělené body u každého projektu a každého hodnotícího kritéria.</p> <p>Předem byla volena taková kritéria věcného hodnocení, s jejichž hodnocením nebudou mít členové VK problém a budou dohledatelná</p>

<p>Informace o jednotlivých krocích hodnocení se žadatelé dozvídají přes Portál farmáře/MS2014+. Zveřejňování výsledků probíhá na webu MAS bezprostředně (do max. 5 prac. dnů) po proběhlém jednání Výběrové komise.</p>	<p>v předkládaných projektech. V případě projektů předkládaných v OPZ a OPŽP bylo využíváno externího posouzení, na jehož základě prováděla VK hodnocení. Výstupy externích hodnotitelů byly pro MAS i Výběrovou komisi přínosné, i když jejich doporučení nebyla vždy plně respektována ze strany ŘO/AOPK.</p> <p>MAS vždy uveřejňovala seznamy podpořených projektů a zápisy z jednání orgánů MAS v souvislosti s hodnocením a výběrem projektů bez prodlev na webu MAS, sociálních sítích nebo v místních zpravodajích.</p> <p>Informování žadatelů o výsledcích hodnocení probíhalo formou e-mailu nebo depeše v MS2014+.</p>
<p>Nejsložitější je pro MAS administrace projektů přes Portál farmáře, který neumožňuje některé věci – podrobněji výše viz poslední bod tabulky „Postoupení vybraných žádosti řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)“.</p>	<p>MAS si zvykla vést vlastní evidenci projektů a označovat projekty vlastními číselnými řadami.</p> <p>Dokumenty výzvy byly předávány ze strany MAS řídicím orgánům zpravidla obratem a bez komplikací.</p> <p>MAS se potýkala s omezenými technickými nástroji - problémy s Portálem farmáře a manuály SZIF, což řešila tvorbou vlastních manuálů pro snazší orientaci žadatelů na Portálu farmáře. To vyžadovalo příležitostně vyšší administrativní nároky na daného pracovníka MAS, který byl pověřen tvorbou manuálu, jinak probíhalo vše bez komplikací.</p>

Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Positiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	<ul style="list-style-type: none"> Pro propagaci činnosti používá MAS webové stránky MAS, sociální sítě, místní tištěné zpravodaje (měsíčníky), úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů, aktivní účast na členských schůzích mikroregionů na území; dle potřeby také MAS svolává v území diskuzní skupiny a vede přímá jednání s potencionálními žadateli pro různá dotační témata 	•	•	MAS se snaží o maximální transparentnost a efektivitu a uveřejňuje informace o své činnosti prostřednictvím osvědčených médií (webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje apod.) a využívá i úřední desky obcí, webové stránky mikroregionů a aktivně se účastní schůzí mikroregionů a vede přímá jednání v území. MAS aktuálně zvažuje využití dalších moderních technologií, tj. online nástrojů (např. webináře, virtuální setkání) pro dosažení většího publika, zejména v méně dostupných lokalitách
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)	<ul style="list-style-type: none"> Pověřený pracovník MAS připravuje pravidelné hlášení o činnosti MAS (vyhlašovaných výzvách, podpořených projektech, harmonogramu výzev apod.), které jsou následně prezentovány vhodnými komunikačními nástroji 	•	•	Výstupy a pravidelná hlášení MAS byly připravovány i nadále pověřeným pracovníkem MAS, přičemž vždy byla možnost, aby se k podobě dané informace vyjádřili a schválili její podobu i ostatní manažeři MAS a vedoucí MAS.
Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)	<ul style="list-style-type: none"> Pověřený pracovník MAS aktualizuje webové stránky MAS o aktuální informace (vyhlášené výzvy, podpořené 	•	•	MAS pravidelně aktualizovala svůj web o nové výzvy, podpořené projekty a další aktivity, což zajišťuje

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	projekty, harmonogramy výzev apod.)			transparentnost a snadnou dostupnost informací.
Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace	<ul style="list-style-type: none"> Potenciální žadatelé chodí na osobní schůzky v konzultačních hodinách kanceláře MAS, kde se informují o budoucích výzvách a jejich podmínkách. Dále pracovníci MAS komunikují velmi často i pomocí telefonu a e-mailu. 	<ul style="list-style-type: none"> Díky „mladosti“ MAS a masivnímu vyhlášení výzev v proběhlém období nebyly na MAS dostatečné kapacity pracovat animačně přímo v území. 	<ul style="list-style-type: none"> Chceme se na činnost animace zaměřit ke konci programového období, až budeme mít k dispozici větší kapacity, protože už budeme vyhlášovat méně výzev. 	<p>MAS i nadále získávala informace od potencionálních žadatelů na osobních schůzkách nebo prostřednictvím e-mailové a telefonické komunikace.</p> <p>Jako efektivní nástroj se pro sběr dat osvědčila i mapa podpořených projektů a vedení projektového zásobníku – reps. zajištění jeho aktualizace ke konci programového období 2014 – 2020.</p> <p>MAS Zubří země, o.p.s. se spolu s MAS Oslavka a MAS Českomoravské pomezí o.p.s pustila v letech 2022 - 2023 do realizace projektu spolupráce s názvem Vážíme si přírodního bohatství – půda, voda a les zaměřeného na aktuálně palčivé téma půda, voda a krajina se zaměřením na sucho.</p>
Animace škol	<ul style="list-style-type: none"> Semináře pro animátory škol MAS pořádané zástupci OP VVV Spolupráce MAS na organizaci seminářů pro zástupce škol s NIDV Jihlava 	<ul style="list-style-type: none"> Některé školy si vybraly k poradenství firmy, které v žádosti nezvolily povinou šablonu z dotazníkového 	<ul style="list-style-type: none"> Nemožnost ovlivnit rozhodnutí škol o výběru spolupracovníků pro šablony ze strany MAS. 	<p>Animace škol nebyla součástí implementace SCLLD.</p> <p>Byla poskytována pouze metodická podpora při přípravě a realizaci projektů škol v území (MŠ, ZŠ, ZUŠ a SVČ) formou šablon OP VVV v</p>

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	<ul style="list-style-type: none"> • Pro zájemce o šablony MAS zvolila jako prostředek komunikace individuální poradenství buď v kanceláři MAS nebo přímo ve škole. Konzultace se většinou zúčastnili všichni, kteří budou realizovat aktivity v šablonách. Na této prvotní konzultaci k šablonám pro školy vybrali pracovníci MAS ve spolupráci se školou vhodné šablony, nastavili finanční rozpočet a časový harmonogram, MAS pomohla s registrací v systému ISKP 14+. • Dále spolupráce pokračovala na vyplnění žádosti v ISKP 14+ i samotné realizaci šablon telefonicky, e-mailem nebo přímo v systému, kdy animátor byl nasdílen přímo v žádosti. To bylo vhodné, protože animátor měl přehled v komunikaci žadatele s OPVVV. Animátor mohl včas upozornit na příchozí depeše a dále poradit s připomínkami. 	<p>šetření (nenapravitelná chyba) a žádost byla zamítnuta. Další žádost již nemohla být podána, protože byla výzva uzavřena a příjem žádostí vypršel. Nebo k realizaci poslaly školám pouze vzorové formuláře k ZoR, které byly již pro příjemce šablon zveřejněny na webu OPVVV. Některé firmy také školám chybně zodpověděly dotazy, a to mělo vliv na krácení rozpočtu a proplacení realizovaných aktivit. Školy po špatné zkušenosti s firmami využívaly poradenství MAS.</p>		<p>rámcí podpory regionálního vzdělávání. Přínosem bylo navázání spolupráce se školami v území.</p>

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Positiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	<ul style="list-style-type: none"> Před samotnou realizací šablon následovala další konzultace k dokladování a vykazování výstupů pro ZoR a i další seminář pro realizátory šablon. 			

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení ke 4. Procesu: Animační činnost (animace a komunikace)

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
<p>Pro propagaci činnosti MAS používá webové stránky MAS, sociální sítě, místní tištěné zpravodaje (měsíčníky), úřední desky obcí a webové stránky mikroregionů, aktivní účast na členských schůzích mikroregionů na území MAS. Přesto se MAS nedaří přímo oslovovat stakeholdery v území, iniciovat vlastní projekty apod. Je to zejména způsobeno nedostatečnou kapacitou/administrativní zátěží pracovníků MAS. MAS plánuje toto ke konci programového období napravit a více se věnovat i samotným aktivitám v území.</p> <p>Pověřený pracovník MAS připravuje pravidelné hlášení o činnosti MAS (vyhlašovaných výzvách, podpořených projektech, harmonogramu výzev apod.) formou příspěvku do místních zpravodajů. Také zpracovává aktualizace na webových stránkách MAS, které jsou dle našeho názoru poměrně přehledné a umožňují přehledné vyhledání informací o výzvách minulých i plánovaných.</p>	<p>MAS se snaží o maximální transparentnost a efektivitu a uveřejňuje informace o své činnosti prostřednictvím osvědčených médií (webové stránky MAS, sociální sítě, místní zpravodaje apod.) a využívá i úřední desky obcí, webové stránky mikroregionů a aktivně se účastní schůzí mikroregionů a vede přímá jednání v území.</p> <p>MAS vidí příležitost propagace i v dalších moderních technologiích, tj. online nástrojů (např. webináře, virtuální setkání).</p> <p>Výstupy a pravidelná hlášení MAS byly připravovány i nadále pověřeným pracovníkem MAS, přičemž vždy byla možnost, aby se k podobě dané informace vyjádřili a schválili její podobu i ostatní manažeři MAS a vedoucí MAS.</p> <p>MAS pravidelně aktualizovala svůj web o nové výzvy, podpořené projekty a další aktivity, což zajišťuje transparentnost a snadnou dostupnost informací.</p>

	<p>MAS i nadále získávala informace od potencionálních žadatelů na osobních schůzkách nebo prostřednictvím e-mailové a telefonické komunikace.</p>
<p>MAS v současnosti shromažďuje podklady k tvorbě mapových aplikací/portálů a má zájem zpracovat mapu podpořených projektů, kde by se kliknutím v mapě zobrazily i podrobnější informace o projektu. Pravděpodobně se tak stane v průběhu roku 2019.</p>	<p>Jako efektivní nástroj se pro sběr dat osvědčilo vedení projektového zásobníku – reps. zajištění jeho aktualizace ke konci programového období 2014 – 2020. Účelem tohoto sběru dat bylo průběžně zjišťovat nové projektové záměry a potřeby potenciálních žadatelů na území MAS Zubří země a zajistit tak aktualizaci projektového zásobníku s možností nabídnout potenciálním žadatelům dotace dle jejich požadavků.</p> <p>Od roku 2020 MAS zajistila a spustila na svých webových stránkách mapu podpořených projektů, která přehledně ukazuje všechny realizované projekty z výzev MAS na území MAS Zubří země.</p> <p>MAS Zubří země, o.p.s. se dále spolu s MAS Oslavka a MAS Českomoravské pomezí o.p.s pustila v letech 2022 - 2023 do realizace projektu spolupráce s názvem Vážíme si přírodního bohatství – půda, voda a les zaměřeného na aktuálně palčivé téma půda, voda a krajina se zaměřením na sucho. Cílovou skupinou, na kterou měl projekt spolupráce mířit, byla široká veřejnost.</p>

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem ex-post evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD 2014 - 2020 ve vztahu k identifikovaným problémům a potřebám území MAS Zubří země.

V rámci evaluace Oblasti B tedy MAS Zubří země vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) byly pro její území vhodné/relevantní vzhledem k potřebám a absorpční kapacitě území MAS. Tj. obecně řečeno MAS v Oblasti B odpovídá na otázku typu:

1. *Byly cíle SCLLD relevantní k problémům a potřebám území a dosažitelné?*
2. *Bylo možné realizovat intervence tak, jak byly naplánovány při přípravě strategie?*
3. *Byly finanční prostředky alokovány na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých byla v území MAS v programovém období 2014 - 2020 poptávka?*

Prostřednictvím ex-post hodnocení této oblasti MAS Zubří země ověřuje, že alokovala prostředky do vhodných opatření (kde byli žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispívají k jeho rozvoji), a dále zda bylo potřeba v SCLLD 2014 – 2020 některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat (příp. zvýšit/snížit jejich alokaci), vč. identifikace možných argumentů, proč tomu tak je.

Při hodnocení v Oblasti B se MAS Zubří země zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS v rámci zpracování ex-post evaluace známy).

Ex-post evaluace v Oblasti B:

1. **vyhodnocuje implementaci** doporučení/opatření navržených v rámci mid-term evaluace u všech evaluačních otázek B.1 – B.4 (příp. B.5, pokud MAS tuto otázku v mid-term evaluaci zodpověděla a navrhla opatření),
2. **zodpovídá tyto evaluační otázky a jejich vybrané podotázky:**
 - B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
 - B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Klíčovým nástrojem při hodnocení implementace opatření z mid-term evaluace a zodpovídání evaluačních otázek (B.3 a B.4) a jejich podotázek v Oblasti B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Obecná logika (postup) vyhodnocení opatření navržených v mid-term evaluaci (uvedených v Evaluační zprávě) a zodpovězení evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD:

1. **Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce, výzvy MAS, přehledy žádostí a projektů, žádosti o změnu SCLLD, údaje o výzvách MAS a Žádostech o dotaci v CSSF14+ a v Portálu**

- farmáře atd.) a záznamů →
2. jejich zpracování: obsahová analýza, aktualizace Přehledu kontextových ukazatelů o území, případně, aktualizace jednoduché intervenční logiky, zpracování přehledu výzev a žádostí o dotaci ve výzvách MAS (dle vzoru níže) příprava podkladů pro jednání *Focus Group* →
 3. Zpracování popisu způsobu implementace doporučení k realizaci SCLLD 2014 – 2020 navržených v Evaluační zprávě (tj. mid-term evaluaci) →
 4. projednání, skupinová diskuse zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek Oblasti B a k vyhodnocení opatření provedených na základě mid-term evaluace, sběr informací od stakeholderů na jednání *Focus Group* →
 5. zpracování záznamů: podrobný zápis z jednání *Focus Group*, případně zvuková nahrávka z jednání *Focus Group* →
 6. vyhodnocení provedených opatření a formulace odpovědí na podotázky →
 7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky (B.3 a B.4) →
 8. identifikace hlavních zjištění →
 9. vypracování návrhů doporučení pro další implementaci SCLLD v dalších programových obdobích (2021+, příp. 2028+).

Tabulka 6 – Tabulka jednoduché intervenční logiky opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/Fiche PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření/Fiche PR k 31.12.2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
nebezpečné úseky silnic v intravilánu některých obcí – ohrožení chodců a cyklistů	zvyšující se úroveň technické infrastruktury	zlepšení kvality místních komunikací	nárůst automobilismu a snížení bezpečnosti a kvality života v obcích	Oprava komunikace a chodníků, bezpečnost	2.2.2. Podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy	2.2. Modernizovaná a bezpečná místní dopravní síť	23 796,82	33 657,45
rozdrobená sídelní struktura s vysokým podílem malých obcí	aktivní spolky v regionu (např. SDH)	zlepšování schopností regionu reagovat na krizové události a důsledky klimatické změny – investice do vybavení složek IZS, podpora SHD apod.	změna klimatických podmínek a živelné pohromy, eroze půdy	Technická infrastruktura	2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události	2.7. Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality	3 894,73	3 894,73
nedostatečná kapacita a vybavení zařízení inkluzivní sociální péče o seniory a zdravotně postižené občany	existující síť zdravotnickým, školských a sociálních zařízení	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	nárůst sociálního vyloučení a z něj plynoucích negativních sociálně patologických jevů	Sociální byty a sociální služby	3.2.1. Podpora infrastruktury pro sociální služby	3.2. Kvalitní sociální služby	12 421,07	6 531,87

	existující zkušenosti se sociálním podnikáním na území MAS	podpora sociálního podnikání jako udržitelného způsobu řešení sociálního vyloučení		Podpora služeb pro specifické skupiny obyvatel	1.1.1. Investice do zázemí sociálních podniků	1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	2 421,06	0
nedostatky v technickém vybavení a zázemí místních škol	existující síť zdravotnickým, školských a sociálních zařízení	rozšíření různých informačních technologií i na venkov	centralizace školství a dalších veřejných služeb do větších měst, ohrožení existence škol na venkově	Podpora venkovských škol	3.3.1. Investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů	3.3. Kvalitní vzdělávací zařízení	12 947,39	11 512,10
nedostatek zdrojů na stabilizační investice v krajině	proaktivní přístup velkých obcí k rozvojovému plánování území	investice do koncepčního územního a rozvojového plánování	informační vakuum – neschopnost šířit informace a implementovat přijatou strategii	Podpora péče o krajinu a místní produkce	2.8.1. Investice do kvality územního a rozvojového plánování	2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování	789,47	0
nedostatečná podpora malého a středního podnikání jako vhodného zdroje pracovních míst	tradiční zemědělská, lesnická a potravinářská výroba, velký podíl zemědělsky hospodařících subjektů	zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků – tj. zavádění inovací v oblasti technologií, nových výrobků, úspor energie apod.	stále trvajících špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání	Podpora péče o krajinu a místní produkce	1.3.1. Modernizace zemědělského podnikání	1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	10 000,00	7 905,54
nedostatečná podpora malého a středního podnikání jako vhodného zdroje pracovních míst	tradiční zemědělská, lesnická a potravinářská výroba, velký podíl zemědělsky hospodařících subjektů	potenciál pro tvorbu regionálních produktů a zvyšování přidané hodnoty zemědělské produkce	stále trvajících špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání	Podpora péče o krajinu a místní produkce	1.3.2. Modernizace zpracování zemědělských produktů	1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	6 000,00	1 603,47

nedostatek zdrojů na stabilizační investice v krajině	zdravá, nedotčená a zajímavá krajina → zachovalé životní prostředí	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	změny v legislativě	Opravy místních komunikací	1.4.1. Investice do sítě lesních cest	1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	2 222,21	4 899,26
nedostatek zdrojů na stabilizační investice v krajině	tradiční zemědělská, lesnická a potravinářská výroba, velký podíl zemědělsky hospodařících subjektů	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	změny v legislativě	Opravy místních komunikací	1.3.3. Opravy a budování sítě polních cest	1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	555,56	5 555,56
nedostatek zdrojů na stabilizační investice v krajině	velká část území má statut velkoplošného chráněného území (přírodní park, CHKO)	investice do zvyšování ekologické stability krajiny	byrokracie	Podpora péče o krajinu a místní produkce	1.5.1. Podpora ekologické stability	1.5. Kvalitní vodní zdroje a zachovalý krajinný ráz	2 000,00	0
nedostatečná podpora malého a středního podnikání jako vhodného zdroje pracovních míst	mírný pokles nezaměstnanosti mezi roky 2013 a 2014 a očekávaný další pokles v roce 2015	zvyšování konkurenceschopnosti místních podnikatelů a podpora investic do modernizace technologií a provozů	stále trávající špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání	Podpora konkurenceschopnosti podnikatelů	1.2.1. Modernizace nezemědělského podnikání	1.2. Konkurenceschopný a rozvinutý podnikatelský sektor	22 666,67	25 924,30
krajina lokálně poznamenána těžbou uranové rudy	velká část území má statut velkoplošného chráněného území (přírodní park, CHKO)	vytváření podmínek pro suché poldry, protipovodňová opatření, retenční nádrže	změna klimatických podmínek a živelné pohromy, eroze půdy	Údržba krajiny a obnovitelné zdroje energie	1.4.3. Posilování ekologické stability lesů	1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	2 000,00	1 931,96

omezení hospodářských činností a cestovního ruchu na části území v důsledku limitů pásem hygienické ochrany vod a CHKO Žďárské vrchy	zdravá, nedotčená a zajímavá krajina → zachovalé životní prostředí	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	byrokracie	Budování a zlepšení zázemí pro volný čas	1.4.4. Podpora neprodukčních funkcí lesů	1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	3 500,00	4 100,00
Nedostatky ve druhovém složení lesních ekosystémů a jejich odolnosti vůči klimatickým změnám extrémním jevům (smrkové monokultury)	tradiční zemědělská, lesnická a potravinářská výroba, velký podíl zemědělsky hospodařících subjektů	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	zdivočení, zaplevelení krajiny zastavením její kultivace	Technická infrastruktura	1.4.2. Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů	1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	7 291,38	7 384,44
	aktivní spolky v regionu (např. SDH)	vytváření sítě fungující spolupráce ve všech oblastech života na venkově	pasivita potenciálních partnerů na spolupráci při regionálním rozvoji	Podpora aktivit občanů	2.8.2. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje	2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování	1 688,25	142,54
dlouhodobé vyliďňování venkovských obcí a trvalý úbytek obyvatelstva		podpora výuky oborů relevantních pro trh práce a zájmu o ně mezi žáky/studenty		Podpora tvorby pracovních míst	3.1.1. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	3.1. Vyšší kvalifikace pro trh práce a celoživotní učení	4 500,00	3 441,70

nedostatečná kapacita a vybavení zařízení inkluzivní sociální péče o seniory a zdravotně postižené občany	existující síť zdravotnickým, školských a sociálních zařízení	maximální využití stávajících dotačních programů ČR a fondů EU v období 2014+	nedostatečné financování sociálních služeb (i ze strany státu)	Sociální byty a sociální služby	3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování	3.2. Kvalitní sociální služby	5 000,00	8 107,14
vysoká nezaměstnanost a nízká adaptabilita pracovní síly	možnost využití integrovaných nástrojů pro podporu zaměstnanosti v následujících letech	podpora rozvoje služeb umožňujících zapojení rodičů malých dětí na trhu práce (přizpůsobení provozu školek potřebám rodičů, podpora dostupnosti školek apod.)	roztříštěnost zájmů jednotlivých subjektů v regionu → nízká intenzita spolupráce,	Podpora zaměstnanosti a vzniku pracovních míst	1.1.3. Podpora prarodinných opatření	1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1 734,00	1 659,51
	existující zkušenosti se sociálním podnikáním na území MAS	podpora sociálního podnikání jako udržitelného způsobu řešení sociálního vyloučení	stále trávající špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání	Podpora služeb pro specifické skupiny obyvatel	1.1.2. Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků	1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	2 000,00	0
nedostatek zdrojů na stabilizační investice v krajině	zdravá, nedotčená a zajímavá krajina → zachovalé životní prostředí	investice do zvyšování ekologické stability krajiny	byrokracie	Podpora zdravého životního prostředí	1.6.1. Posilování přirozených funkcí krajiny	1.6. Chráněné životní prostředí a osvěta o něm	8 877,65	0

<p>Dne 18.12.2019 (v návaznosti na mid-term evaluaci SCLLD) MAS zažádala o přidání nového opatření (Fiche 24) v rámci PR PRV</p>	<p>2.1.1. Investice do veřejných prostranství</p>	<p>2.1. – Upravená a funkční veřejná prostranství 3.3. – Kvalitní vzdělávací zařízení 3.5. – Kvalitní infrastruktura pro volný čas 4.3. – Zachovalé kulturní dědictví a tradice</p>	<p>0</p>	<p>30 591,65</p>
--	---	--	----------	------------------

Tabulka 7 - Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Zubří země v letech 2013 až 2017

	2013 (31.12.)	2014 (31.12.)	2015 (31.12.)	2016 (31.12.)	2017 (31.12.)
Nezaměstnanost (%)	-----	8,69	7,50	6,62	5,86
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	4 360	4 392	4 458	4 423	4 527
Dokončené byty celkem	88	65	75	74	-----
Trvalé travní porosty (ha)	10 731,85	10 757,76	10 768,29	10 800,09	10 837,15
Zemědělská půda (ha)	34 772,18	34 753,97	34 744,39	34 728,28	34 749,76
Lesní pozemky (ha)	20 477,20	20 492,82	20 502,78	20 541,42	20 554,78
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	768,73	769,85	770,23	769,78	770,80
Celková rozloha MAS	60 900,53	60 901,05	60 899,02	60 901,67	60 902,18
Počet obcí v území MAS	69	69	69	69	69
Celkový počet obyvatel MAS	39 953	39 815	39 701	39 608	39 427

Tabulka 8 - Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Zubří země v letech 2018 až 2023

	2018 (31.12.)	2019 (31.12.)	2020 (31.12.)	2021 (31.12.)	2022 (31.12.)	2023 (31.12.)
Nezaměstnanost (%)	5,03	3,40	3,68	3,81	3,84	3,67
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	4 675	4 768	4 828	4 951	5 035	5 099
Dokončené byty celkem	-----	-----	-----	-----	-----	78
Trvalé travní porosty (ha)	10 836,57	10 826,70	10 827,93	10 927,42	10 904,56	10 912,00
Zemědělská půda (ha)	34 744,01	34 735,34	34 729,94	34 751,83	34 739,14	34 738,88
Lesní pozemky (ha)	20 565,96	20 578,97	20 588,33	20 624,63	20 661,40	20 695,34
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	772,86	776,17	777,83	778,70	783,37	791,03
Celková rozloha MAS	60 902,46	60 902,99	60 902,93	60 902,86	60 902,61	60 903,04
Počet obcí v území MAS	69	69	69	69	69	69
Celkový počet obyvatel MAS	39 543	39 453	39 333	38 901	39 327	39 265

Tabulka 9 – Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů - neproplacených
1.výzva MAS Zubří země-IROP-Doprava I.	23.06.2017	4 210 526,00	4	3 785 234,73	4	3 785 234,73	0	0
2.Výzva MAS Zubří země-IROP-Sociální infrastruktura I.	23.06.2017	3 157 895,00	1	499 484,03	4	499 484,03	0	0
3.Výzva MAS Zubří země-IROP-Školy I.	23.06.2017	7 541 362,25	3	7 541 362,25	2	4 578 360,48	1	2 963 001,77
4.Výzva MAS Zubří země-IROP-Územní studie I.	02.11.2017	789 473,60	0	0	0	0	0	0
5.Výzva MAS Zubří země-IROP-Školy II.	8.12.2017	5 263 158,00	4	9 734 526,00	3	4 735 672,00	1	4 998 854,00
6.Výzva MAS Zubří země-IROP-Doprava II.	20.12.2017	5 263 158,00	1	2 743 635,00	1	2 743 635,00	0	0
1.Výzva MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora prarodinných opatření-(I.)	20.12.2017	1 734 000,00	1	827 041,25	1	827 041,25	0	0
2.Výzva MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování-(I.)	20.12.2017	5 000 000,00	0	0	0	0	0	0
7.výzva MAS Zubří země-IROP-Hasiči I.	15.08.2018	3 894 730,00	7	5 526 167,01	6	3 894 730,01	1	1 631 437,00
8.výzva MAS Zubří země-IROP-Sociální infrastruktura II.	31.07.2018	2 105 263,16	1	1 216 050,00	1	1 216 050,00	0	0

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů - neproplacených
9.výzva MAS Zubří země-IROP-Sociální podniky I.	15.08.2018	2 421 052,63	0	0	0	0	0	0
3.výzva MAS Zubří země, o.p.s.-OPZ-Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti-(I.)	31.10.2018	4 500 000,00	2	7 159 745,00	1	3 441 700,00	1	3 718 045,00
1.výzva MAS Zubří země - OPŽP - Výsadba dřevin	01.08.2019	8 877 647,00	1	284 170,00	0	0	1	284 170,00
4.výzva-MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování-(II.)	31.10.2018	5 000 000,00	3	3 872 090,00	3	3 872 090,00	0	0
5.Výzva MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora prarodinných opatření-(II.)	31.10.2018	906 958,75	1	432 350,00	1	432 350,00	0	0
2. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Sídlní zeleň - (I.)	02.01.2020	11 666 666,00	3	2 519 336,63	0	0	3	2 519 336,63
3. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Protierozní opatření - (I.)	25.09.2019	3 750 000,00	0	0	0	0	0	0
6.Výzva MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora prarodinných opatření-(III.)	31.03.2019	417 833,75	1	400 125,00	1	400 125,00	0	0
10.Výzva MAS Zubří země-IROP-Terminály a parkovací systémy-(III.)	16.09.2019	7 000 000,00	1	2 557 309,00	0	0	1	2 557 309,00

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů - neproplacených
11. Výzva MAS Zubří země-IROP-Bezpečnost dopravy-(III.)	16.09.2019	4 775 530,12	5	4 775 530,12	5	4 775 530,12	0	0
12. Výzva MAS Zubří země-IROP-Cyklodoprava-(III.)	10.07.2019	9 000 000,00	3	8 895 815,77	2	8 037 295,77	1	858 520,00
13. Výzva MAS Zubří země-IROP-Infrastruktura základních škol-(III.)	10.07.2019	3 533 069,11	3	6 465 831,00	2	2 198 071,00	1	4 267 760,00
14. Výzva MAS Zubří země-IROP-Podpora infrastruktury pro sociální služby-(III.)	10.07.2019	4 816 339,00	3	4 816 339,00	3	4 816 339,00	0	0
4. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Výsadba dřevin - (II.)	02.01.2020	8 877 647,00	1	223 157,85	0	0	1	223 157,85
7. Výzva MAS Zubří země, o.p.s.-OPZ-Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování-(III.)	31.12.2019	4 260 693,75	2	4 235 051,40	2	4 235 051,40	0	0
15. Výzva MAS Zubří země-IROP-Terminály a parkovací systémy-(IV.)	04.02.2020	7 904 659,00	2	7 904 659,00	2	7 904 659,00	0	0
16. Výzva MAS Zubří země-IROP-Cyklodoprava-(IV.)	29.04.2021	6 411 099,28	2	6 411 099,28	2	6 411 099,28	0	0

Tabulka 10 - Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV

Výzva (č.)	Fiche	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace fiche-výše podpory	Počet předložených ŽoD	Požadovaná výše podpory v předložených ŽoD	Počet realizovaných projektů	Vyplacená podpora	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem nedokončených projektů - neproplacených	Počet/finanční objem projektů v hodnocení
1	7	13.4.2017	2 000 000,00	8	2 224 100,00	3	2 090 001,00	1	138 000,00	0
	8		2 000 000,00	0	0	0	0	0	0	0
	12		2 000 000,00	9	1 796 239,00	8	987 696,00	2	754 047,00	
	15		2 000 000,00	2	311 781,00	2	299 144,00	0	0	0
2	7	28.03.2018	2 500 000,00	40	9 745 094,00	13	2 828 859,00	0	0	0
	8		3 000 000,00	4	954 700,00	3	801 739,00	1	147 738,00	0
	11		2 000 000,00	0	0	0	0	0	0	0
	12		5 000 000,00	21	6 478 569,00	16	4 035 792,00	4	989 308,00	
	13		2 000 000,00	0	0	0	0	0	0	0
	15		2 000 000,00	12	2 432 456,00	12	2 339 135,00	0	0	0
3	13	09.08.2018	2 000 000,00	1	1 947 144,00	1	1 911 963,00	0	0	0
5*	12	08.03.2019	3 684 370,00	22	5 193 644,00	18	3 163 757,00	2	307 055,00	0
	15		933 345,00	22	1 795 032,00	15	815 666,00	0	0	0
6	9	31. 7.2020	4 500 000,00	1	4 500 000,00	1	4 409 334,00	0	0	0
	10		5 000 000,00	2	5 000 000,00	2	5 000 000,00	0	0	0
	14		3 500 000,00	5	3 500 000,00	5	3 500 000,00	0	0	0
	24		17 066 310,00	33	17 065 371,00	31	16 303 495,00	2	279 832,00	0
7	12	07.04.2022	2 845 074,00	22	2 879 229,00	21	2 679 522,00	0	0	0
	14		1 000 000,00	1	600 000,00	1	600 000,00	0	0	0
	24		6 594 118,00	36	10 554 200,00	26	6 174 117,00	2	339 126,00	0
8	24	02.03.2023	673 833,00	3	796 000,00	3	773 598,00	0	0	0
9	24	15.01.2024	356 529,00	2	503 287,20	2	255 484,00	0	0	1 projekt / 241 529,00

*4. výzva MAS pro PRV byla před jejím vyhlášením stornována a nahrazena v totožném znění a rozsahu 5. výzvou MAS pro PRV

EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace)
- SWOT analýza ve schválené SCLLD
- Analýza problémů a potřeb ve schválené SCLLD
- Analýza rizik ve schválené SCLLD
- Programové rámce ve schválené SCLLD (přehled opatření/Fichí Programových rámců)
- Žádosti o změnu SCLLD (ve vztahu k úpravám Programových rámců a Analytické části SCLLD 2014-2020)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při vyhodnocení účinnosti implementace doporučení)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?			
Klíčová zjištění:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. V SCLLD definované potřeby a problémy regionu jsou na území MAS stále aktuální. 2. V SCLLD definované slabé a silné stránky, příležitosti i ohrožení, která vedla k definici opatření SCLLD jsou na území MAS stále aktuální. 3. Podařilo se sestavit kvalitní a ověřený tým pracovníků kanceláře MAS, který řeší a předchází rizikům uvedeným v SCLLD i nově identifikovaným rizikům, která jsou v jejich pravomoci. 			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Rozšířit tabulku analýzy rizik o 3 nově definovaná rizika	do 30.6.2020	Kancelář MAS	Při jednání focus group dne 22.1.2019 podílející se na mid-term evaluaci SCLLD byla definována nová 3 rizika, která byla zpracována do stávající analýzy rizik SCLLD- součást žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 13, podána MAS dne: 12.5.2020, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 17.5.2020. Doporučení bylo

			tedy kanceláří MAS naplněno do stanového termínu.
2. Udržet současný kvalitní a ověřený tým pracovníků kanceláře MAS, který řeší a předchází rizikům SCLLD.	1.1.2019 – 31.12.2023	Vedoucí kanceláře MAS	V první polovině roku 2023 sice došlo k obměně týmu, ale tato skutečnost neměla vliv na počet ani pracovní schopnosti pracovníků MAS, naopak došlo k posílení týmu a většímu pracovnímu nasazení a sounáležitosti kolektivu MAS. V rámci kanceláře MAS se podařilo udržet kvalitní a ověřený tým pracovníků nejen v období stanoveném mid-term evaluací, ale i v dalších letech.

EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije MAS tyto dokumenty/záznamy:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace)
- Zpracovaná (aktualizovaná) intervenční logika pro jednotlivá Opatření/Fiche programových rámců
- Návrhy na úpravy SWOT, APP (bude-li taková potřeba identifikována) – viz EO B.1
- Návrh na úpravy Analýzy rizik (bude-li taková potřeba identifikována) - viz EO B.1
- Metodiky pro zpracování Opatření/Fichí programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP, výzva č. 047 RO OPZ, Pravidla PRV 19.2.1 atp.)
- Žádosti o změnu SCLLD

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?
<i>Klíčová zjištění:</i>
1. Ušetřené prostředky či prostředky, které nebyly v rámci vyhlášených výzev vůbec čerpány, by měla MAS přealokovat do nově vytvořené Fiche na podporu obcí (článek 20 PRV)
2. V rámci stávajících Programových rámců není možné podpořit projekty některé

z projektových záměrů obcí (např. zejména bytová výstavba, vodohospodářská infrastruktura, místní infrastruktura a doprava atd.)			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Revize Programového rámce PRV a zpracování nové Fiche zahrnující aktivity podporovatelné v rámci článku 20. V návaznosti na tuto úpravu MAS upraví finanční plány všech Fichí o uspořené/ nečerpané prostředky.	Po vydání aktualizovaných Pravidel PRV a metodiky SZIFu k vytvoření nové Fiche, nejpozději však k 30. 9. 2019	Kancelář MAS	V souladu s požadavky střednědobé evaluace přistoupila MAS k úpravě programového rámce PRV. Došlo ke zrušení Fiche „Podpora ekologické stability“ a vytvoření nové Fiche „Investice do veřejných prostranství“ (včetně preferenčních principů). Dále došlo k přidání závěrů střednědobé evaluace v úvodu Programového rámce, změně indikátorů v jednotlivých Fichích a drobným textovým úpravám některých Fichí. Úprava textu programového rámce PRV o výsledky střednědobé evaluace, vytvoření nové Fiche (čl. 20) 24. Investice do veřejných prostranství bylo součástí žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 10, která byla podána MAS dne: <u>18.12.2019</u> , schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 12.2.2020. Doporučení bylo naplněno, oproti předpokladu však o 2,5 měsíce později.

EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je vyhodnotit, zda a do jaké míry byly finanční prostředky alokované na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců SCLLD MAS Zubří země v období 2014 – 2020 vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území.

MAS souhrnně hodnotí, jak implementace SCLLD přispěla k řešení daných (věcně příslušných) problémů k Opatřením/Fichím Programových rámců) problémů a potřeb v území MAS.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využívá zejména tyto dokumenty/záznamy/zdroje:

- Výzvy MAS (CSSF14+, Portál farmáře)
- Programové rámce
- Seznamy žádostí a podporu projektů pod MAS Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech), údaje o projektech v Portálu farmáře

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?			
Klíčová zjištění:			
1. V rámci alokovaných prostředků jsou výzvy MAS vyhlašovány v souladu s připravenými projekty potenciálních žadatelů. Žadatelé díky projektům naplňují své problémy a potřeby a tím řeší i problémy a potřeby v území MAS.			
2. Celkové prostředky alokované pro MAS jsou nedostatečné. Pro uspokojení poptávky a naplnění cílů SCLLD by musely být prostředky v programových rámcích IROP a PRV řádově o desítky milionů vyšší. Alokace přidělené v programových rámcích OPZ a OPŽP jsou dostačující.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Změna finančního plánu Programového rámce IROP (zrušení 2 opatření, snížení nedočerpaných/uspořených alokací 1 opatření, navýšení alokace ve 2 opatřeních).	Do 28.2.2019	Kancelář MAS	Doporučení bylo naplněno prostřednictvím ŽoZ č. 7, která byla podána MAS 15.2.2019, schválena ŘO a nabytí účinnosti proběhlo dne 14.3.2019. V rámci ŽoZ byla zajištěna změna finančního plánu PR IROP, která byla navázána na rozhodnutí focus group v rámci mid-term evaluace SCLLD –

			fakticky došlo ke zrušení opatření konkrétně opatření č. 3 Podpora infrastruktury pro sociální služby, 4 Investice do zázemí sociálních podniků a 6 Investice do kvality územního a rozvojového plánování. Došlo k úpravě jednotlivých opatření, tak aby byly v souladu s tabulkami finančního plánu i úpravě indikátorů zmiňovaných opatření. Upravena byla také celková alokace programového rámce IROP pro MAS, z důvodu změny kurzu EUR/CZK.
2. Změna finančního plánu Programového rámce PRV (zrušení jedné Fiche, snížení nedočerpaných/uspořených alokací více Fichí a vytvoření jedné dosud neuvedené nové Fiche zahrnující aktivity podporovatelné v rámci článku 20.	Po vydání aktualizovaných Pravidel PRV a metodiky SZIFu k vytvoření nové Fiche, nejpozději však k 30. 9. 2019	Kancelář MAS	V souladu s požadavky střednědobé evaluace přistoupila MAS k úpravě programového rámce PRV. Došlo ke zrušení Fiche „Podpora ekologické stability“ a vytvoření nové Fiche „Investice do veřejných prostranství“ (včetně preferenčních principů). Dále došlo k přidání závěrů střednědobé evaluace v úvodu Programového rámce, změně indikátorů v jednotlivých Fichích a drobným textovým úpravám některých Fichí. Úprava textu programového rámce PRV o výsledky střednědobé evaluace, vytvoření nové Fiche (čl. 20) 24. Investice do veřejných prostranství bylo součástí žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 10, která byla podána MAS dne: <u>18.12.2019</u> , schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 12.2.2020. Doporučení bylo naplněno, oproti předpokladu však o 2,5 měsíce později.
3. Změna finančního plánu Programového rámce OPZ (zrušení jednoho opatření, navýšení alokací ve 2 opatřeních).	Do 30. 9. 2019	Kancelář MAS	Programový výbor MAS schválil dne 19.11.2019 přesun nevyčerpaných finančních prostředků v PR OPZ do opatření na podporu aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, konkrétně se jednalo o následující přesuny ve

		<p>finančním plánu - z opatření 1.1.2.Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků (toto opatření bylo tímto zcela zrušeno), dále byly převedeny zbývající prostředky z opatření 3.1.1.Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a z opatření 1.1.3.Podpora prarodinných opatření do opatření 3.2.2.Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování. Kancelář MAS pracovala v souladu s metodikou MPSV návrh přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými opatřeními.</p> <p>Fakticky tedy došlo ke zrušení 1 opatření PR OPZ a navýšení alokace jednom z opatření PR OPZ 3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, neboť po reálném průzkumu MAS v území jsme evidovali pouze 2 existující projektové záměry v území zaměřené na podporu aktivit sociálních služeb a sociálního začleňování. S doporučeními plynoucí z mid-term evaluace tedy kancelář MAS pracovala a postupovala podle nich, ale reálně (na základě šetření v území) převedla nevyčerpané finanční prostředky cca s 2 měsíčním zpožděním (než si stanovila) jen do 1 vybraného opatření, což bylo nejefektivnější řešení.</p>
--	--	---

Odpovědi na evaluační podotázky:

<p>B.3.1) Předkládali žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která byla výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?</p>
<p>Odpověď:</p> <p>I přesto, že kancelář MAS prováděla průběžně evaluační aktivity a finanční čerpání v již uzavřených výzvách, informovala dostatečným způsobem širokou veřejnost o výstupech z výzev MAS a o budoucích výzvách MAS dle harmonogramu výzev MAS na daný rok uveřejněného vždy v závěru předešlého roku, přesto se vyskytly výzvy MAS, kde byl evidován nedostatečný počet předkládaných žádostí o dotaci.</p> <p>V rámci PR IROP je prokázáno, že téměř z 80% dostačovaly finanční prostředky v alokaci jednotlivých výzev na pokrytí nákladů předkládaných žádostí o dotaci daných výzev, v rámci PR OPZ dokonce až 83% alokovaných prostředků výzev uspokojilo projektové žádosti</p>

předkládané do jednotlivých výzev MAS. Zcela odlišná byla situace u PR PRV, tam odhadem z více než 60% alokované finanční prostředky na výzvy nebyly dostatečné a poptávka byla výrazně vyšší než alokace výzev.

V rámci Focus Group byly definovány výzvy MAS a identifikovány důvody nedostatečného zájmu potenciačních žadatelů v těch výzvách MAS, ve kterých byla poptávka (finanční objem předložených žádostí o dotaci) nižší než 70 % alokace výzvy (respektive alokace na jednotlivé Fiche v rámci výzev v PR PRV), zajímavostí je, že se tento problém nevyhnul žádnému PR.

Výzvy MAS, ve kterých byla poptávka nižší než 70% alokace výzvy:

PR IROP:

- 2.Výzva MAS Zubří země-IROP-Sociální infrastruktura I.
- 4.Výzva MAS Zubří země-IROP-Územní studie I.
- 9.výzva MAS Zubří země-IROP-Sociální podniky I.

Focus Group definovala následující důvody pro nedostatek přijatých žádostí o dotaci ve výzvách MAS PR IROP:

- nezájem v území,
- neaktuálnost projektového zásobníku MAS (MAS evidovala v době psaní SCLLD vhodné projektové záměry, ale v době vyhlášení výzev MAS byly již projektové záměry často zrealizovány nebo nebyla dostatečná alokace na opatření a žadatel preferoval k realizaci jiné důležitější projektové záměry),
- v době psaní SCLLD nebyly potenciačním žadatelům známy podmínky a parametry podpory, po vypsání podmínek výzvy byly pro žadatele projekty často nezajímavé a administrativně náročné,
- dosažení obdobných cílů SCLLD v jiných opatřeních.

PR OPZ:

- 2.Výzva MAS Zubří země,o.p.s.-OPZ-Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování-(I.)

Focus Group definovala následující důvody pro nedostatek přijatých žádostí o dotaci ve výzvách MAS PR OPZ:

- neexistující nebo velmi malá předchozí zkušenost s podporami tohoto typu v území a z toho pramenící obava/zdrženlivost v podávání žádostí o dotaci,
- neaktuálnost projektového zásobníku MAS (MAS evidovala v době psaní SCLLD vhodné projektové záměry, ale v době vyhlášení výzev MAS byly již projektové záměry často zrealizovány nebo nebyla dostatečná alokace na opatření a žadatel preferoval k realizaci jiné důležitější projektové záměry).

PR OPŽP:

- 1.výzva MAS Zubří země - OPŽP - Výsadba dřevin
- 2. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Sídlní zeleň - (I.)
- 3. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Protierozní opatření - (I.)
- 4. výzva MAS Zubří země - OPŽP - Výsadba dřevin - (II.)

Focus Group definovala následující důvody pro nedostatek přijatých žádostí o dotaci ve výzvách MAS PR OPŽP:

- vysoká administrativní náročnost (nevhodně a přísně nastavené dotační podmínky v případě podání žádostí o dotaci přes MAS, náročné zpracování, dotační požadavek na obsáhlé a specifické přílohy, téměř výhradně se jedná o nízkonákladové projekty, které náročná příprava odrazuje od realizace),
- byrokratické překážky ze strany ŘO (přísné hodnocení předkládaných žádostí o dotaci ze strany ŘO OPŽP - zbytečně kladen důraz na časové hledisko vystavení předkládaných příloh, žádat o dotaci ve výzvách MAS nebylo pro žadatele výhodnější - ve srovnání s individuálními výzvami OPŽP – nebylo možné žadatele motivovat k podání žádosti o dotaci ve výzvách MAS),
- dle názoru Focus Group nelze ani jedné z výše uvedených situací nijak předcházet, neboť se jedná o skutečnosti, které se velmi těžko ovlivňují, neboť znamenají přehodnocení rozsahu dotačních podmínek a omezení ze strany ŘO.

PR PRV:

- výzva MAS pro PRV, Fiche 8 Modernizace zpracování zemědělských produktů
- výzva MAS pro PRV, Fiche 15 Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů
- výzva MAS pro PRV, Fiche 11 Podpora ekologické stability
- výzva MAS pro PRV, Fiche 13 Posilování ekologické stability lesů

Focus Group definovala následující důvody pro nedostatek přijatých žádostí o dotaci v jednotlivých Fichích v rámci výzev PR PRV:

- neexistující nebo velmi malá předchozí zkušenost s podporami tohoto typu v území a z toho pramenící obava/zdrženlivost v podávání žádostí o dotaci,
- nezájem v území (zejména o Fichi 11, díky tomu došlo ke zrušení Fiche 11 a došlo k rozšíření SCLLD o 2 nová opatření OPŽP, aby byl podpořen zájem o tyto typy projektů v území přes OPŽP),
- neaktuálnost projektového zásobníku MAS (MAS evidovala v době psaní SCLLD vhodné projektové záměry, ale v době vyhlášení výzev MAS byly již projektové záměry často zrealizovány nebo nebyla dostatečná alokace na opatření a žadatel preferoval k realizaci jiné důležitější projektové záměry),
- dle závěrů Focus Group mohou mít žadatelé např. konkrétně v případě Fiche 8 problém s dodržováním potravinářských a hygienických norem (několik konzultovaných projektových záměrů kvůli tomu nebylo podáno).

B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?

Odpověď:

V PR IROP by pro uspokojení a dosažení cílů SCLLD musely být celkové finanční prostředky navýšeny o 60 mil. Kč a zároveň rozšířena způsobilost projektů následovně:

- Rozšíření způsobilosti projektů na celé území MAS (tj. i mikroregion Novoměstsko), a navýšení o částku 10 mil. Kč výzev MAS pro opatření č. 2, konkrétně 2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události,
- Navýšení o částku 20 mil. Kč výzev MAS pro opatření č. 5, tj. 3.3.1. Investice do kapacit a modernizace vybavení škol,

- Navýšení o částku 30 mil. Kč výzev MAS pro opatření č. 1, tj. 2.2.2.Podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy.

V PR PRV má MAS předchozí zkušenosti s výzvami/Fichemi cílenými zejména na žadatele ze soukromého sektoru. V době vyhlášení výzev je na území velký zájem ze strany těchto žadatelů a poptávka převyšuje nabízené prostředky, zejména v následujících Fichích: F7 Modernizace zemědělského podnikání, F12 Modernizace nezemědělského podnikání a F15 Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů (dle informací dostupných MAS by bylo možné navýšit celkové prostředky v těchto Fichích o 10-20 mil. Kč). Přesto Focus Group obecně soudí, že MAS Zubří země v SCLLD hodně akcentovala podporu soukromého podnikání ve výše uvedených Fichích (F7, F12, F15), včetně F8 Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství. I přes výše zmíněnou vysokou poptávku Focus Group konstatuje, že alokace na tyto Fiche byla dostatečná.

Alokace výzev cílených na Fiche zaměřené na infrastrukturu (lesní a polní cesty) a neproduktivní funkce lesa byla dostačující, navýšení alokace nebylo třeba.

V červenci 2020 byla vypsána výzva MAS pro PRV (mimo jiné) poprvé se zaměřením na nově zařazenou Fichi 24 Investice do veřejných prostranství (článek 20 PRV). Hned se ukázalo, že v dané výzvě MAS i ve všech dalších, které MAS pro Fichi 24 vypsala, byly prostředky v Programovém rámci PRV výrazně nedostatečné. Celkové finanční prostředky na Fichi 24 by pro uspokojení a dosažení cílů SCLLD musely být navýšeny o dalších 25 mil. Kč, aby bylo možné podpořit další projektové záměry, které byly evidovány v projektovém zásobníku MAS a o které aktivně projevovali zájem i potenciální žadatelé v území. Focus Group tento enormní zájem o Fichi 24 ze strany žadatelů přisuzuje skutečnosti, že v rámci Fiche 24 lze podpořit spoustu aktivit, které z jiných zdrojů podpořit nelze.

Prostředky alokované v PR OPZ se zdají pro území MAS dostatečné, všechny projektové záměry v území byly pokryty přidělenou alokací. Focus Group považuje za nejdůležitější 2 opatření, konkrétně opatření zaměřené na podporu zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a dále opatření na podporu prorodinných služeb. Naopak podporu sociálního podnikání nepovažuje za relevantní, protože bylo prokázáno, že není o dané opatření na území zájem.

Prostředky alokované v programovém rámci OPŽP se zdají Focus Group pro území MAS dostatečné, ale žadatelé o ně nejeví téměř zájem. V případě prokazaného zájmu (předložení žádosti o dotaci) pak byla na žadatele kladena neúměrná administrativní zátěž při zpracování žádosti o dotaci a příloh vč. velmi přísných dotačních podmínek a nastavení ze strany ŘO OPŽP, které znamenaly nulové čerpání přidělené alokace ve všech výzvách MAS.

Klíčová zjištění:

1. V rámci alokovaných prostředků jsou výzvy MAS vyhlašovány v souladu s připravenými projekty potenciálních žadatelů. Žadatelé díky projektům naplňují své problémy a potřeby a tím řeší i problémy a potřeby v území MAS.
2. Celkové prostředky alokované pro MAS jsou nedostatečné. Pro uspokojení poptávky a naplnění cílů SCLLD by musely být prostředky v programových rámcích IROP a PRV řádově o desítky milionů vyšší. Alokace přidělené v programových rámcích OPZ a OPŽP byly dostačující.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Odpověď:

V rámci alokovaných prostředků jsou výzvy MAS vyhlášovány v souladu s připravenými projekty potenciálních žadatelů.

Mezi opatření, ve kterých je poptávka vyšší, než nabídka patří v IROP opatření č. 2 Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události a opatření č. 5 Investice do kapacit a modernizace vybavení škol, v OPZ opatření č. 17 Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a v PRV Fiche č. 7 Modernizace zemědělského podnikání a Fiche č. 24 Investice do veřejných prostranství.

Mezi opatření, ve kterých nebyly podány žádné projekty a ani MAS neviduje vhodné potenciální projektové záměry patří v IROP opatření č. 4 Investice do zázemí sociálních podniků a opatření č. 6 Investice do kvality územního a rozvojového plánování a v PRV Fiche č. 11 Podpora ekologické stability.

Mezi opatření, ve kterých je nabídka výrazně vyšší, než poptávka patří v IROP opatření č. 3 Podpora infrastruktury pro sociální služby (konkrétně aktivita Sociální bydlení, v níž MAS neobdržela žádné projekty) a v PRV Fiche č. 8 Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství.

V rámci OPŽP se pak bohužel nepodařilo podpořit vůbec žádný projekt a došlo k nevyčerpání přidělené alokace, proto i v tomto případě lze konstatovat, že nabídka byla výrazně vyšší než poptávka.

V programovém rámci IROP by pro uspokojení a dosažení cílů SCLLD musely být celkové finanční prostředky navýšeny o 60 mil. Kč. Obdobná částka by byla potřeba k pokrytí absorpční kapacity území v programovém rámci PRV.

Prostředky alokované v programovém rámci OPZ a OPŽP byly dostatečné.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. V rámci alokovaných prostředků jsou výzvy MAS vyhlášovány v souladu s připravenými projekty potenciálních žadatelů.

2. Celkové prostředky alokované pro MAS jsou nedostatečné. Pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS by musely být prostředky v programových rámcích IROP a PRV řádově o desítky milionů vyšší.

3. Některé problémy/potřeby nejsou řešeny prostřednictvím Programových rámců, a přitom mají negativní vliv na dosažení cílů Opatření/Fichí Programových rámců, z toho důvodu navrhuje Focus Group budoucí zařazení, ideálně všech (nebo alespoň několika vybraných) následujících opatření pro řešení následujících problémů/potřeb vyplývajících se SCLLD:

- Vodohospodářská infrastruktura / Požární nádrže
- Podpora bytové výstavby / Dostupnost kvalitního bydlení
- Odpadové hospodářství a ŽP
- Výstavba pečovatelských domů a zdrav. zařízení /Dostupnost kvalitní zdravotní péče
- Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou
- Řešení negativních společenských jevů

Jako největší problém vnímá Focus Group dostupnost kvalitního bydlení, které se může negativně podílet na odlivu mladých lidí z venkovských oblastí. Pod pojmem dostupné kvalitní bydlení není myšleno sociální bydlení, ale spíše „startovací“ byty pro mladé začínající rodiny.

EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Hlavním cílem této evaluační otázky je vyhodnotit, na kolik se podařilo realizovat projekty v navržených Opatřeních/Fichích. Smyslem této evaluační otázky je tedy potvrdit/vyvrátit, že v území MAS byly žadateli realizovány projekty, vedoucí k naplnění cílů příslušných Opatření/Fichí.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Přehled výzev MAS (viz tab. 9 a 10)
- Přehled realizovaných projektů pod MAS (viz tab. 9 a 10)
- Přehled změn v Programových rámcích (přesuny alokace, přidávání opatření /fiche/)
- Informace od žadatelů (vč. např. členů MAS), vč. informací z jednání a pracovních setkání s aktéry v území MAS (např. zjišťování potřeb v rámci projektů MAP, zjišťování potřeb v rámci komunitního plánování sociálních služeb apod.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci:

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?			
Klíčová zjištění:			
1. U některých opatření/Fichí Programových rámců existují nesoulady mezi aktuálně alokovanou částkou a poptávkou po projektech v území. V některých případech se jedná o nedostatečné alokace, v dalších zase naopak o opatření/Fiche, kde k čerpání vůbec nedochází.			
2. MAS by měla změnit finanční plány jednotlivých opatření/Fichí v Programových rámcích dle doporučení Focus Group tak, aby lépe korespondovaly se současnou situací na území a došlo k efektivnějšímu čerpání přidělených prostředků.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Změna finančního plánu Programového rámce IROP (zrušení 2 opatření, snížení nedočerpaných/uspořených alokací 1 opatření, navýšení alokace ve 2 opatřeních).	Do 28.2.2019	Kancelář MAS	Doporučení bylo naplněno prostřednictvím ŽoZ č. 7, která byla podána MAS 15.2.2019, schválena ŘO a nabytí účinnosti

			<p>proběhlo dne 14.3.2019.</p> <p>V rámci ŽoZ byla zajištěna změna finančního plánu PR IROP, která byla navázána na rozhodnutí focus group v rámci mid-term evaluace SCLLD – fakticky došlo ke zrušení opatření konkrétně opatření č. 3 Podpora infrastruktury pro sociální služby, 4 Investice do zázemí sociálních podniků a 6 Investice do kvality územního a rozvojového plánování. Došlo k úpravě jednotlivých opatření, tak aby byly v souladu s tabulkami finančního plánu i úpravě indikátorů zmiňovaných opatření. Upravena byla také celková alokace programového rámce IROP pro MAS, z důvodu změny kurzu EUR/CZK.</p>
<p>2. Změna finančního plánu Programového rámce PRV (zrušení jedné Fiche, snížení nedočerpaných/uspořených alokací více Fichí a vytvoření jedné dosud neuvedené nové Fiche zahrnující aktivity podporovatelné v rámci článku 20.</p>	<p>Po vydání aktualizovaných Pravidel PRV a metodiky SZIFu k vytvoření nové Fiche, nejpozději však k 30. 9. 2019</p>	<p>Kancelář MAS</p>	<p>V souladu s požadavky střednědobé evaluace přistoupila MAS k úpravě programového rámce PRV. Došlo ke zrušení Fiche „Podpora ekologické stability“ a vytvoření nové Fiche „Investice do veřejných prostranství“ (včetně preferenčních principů). Dále došlo k přidání závěrů střednědobé evaluace v úvodu Programového rámce, změně indikátorů v</p>

			<p>jednotlivých Fichích a drobným textovým úpravám některých Fichí. Úprava textu programového rámce PRV o výsledky střednědobé evaluace, vytvoření nové Fiche (čl. 20) 24. Investice do veřejných prostranství bylo součástí žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 10, která byla podána MAS dne: <u>18.12.2019</u>, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 12.2.2020.</p> <p>Doporučení bylo naplněno, oproti předpokladu však o 2,5 měsíce později.</p>
<p>3. Změna finančního plánu Programového rámce OPZ (zrušení jednoho opatření, snížení alokace v 1 opatření a navýšení alokací ve 2 opatřeních).</p>	<p>Do 30. 9. 2019</p>	<p>Kancelář MAS</p>	<p>Programový výbor MAS schválil dne 19.11.2019 přesun nevyčerpaných finančních prostředků v PR OPZ do opatření na podporu aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, konkrétně se jednalo o následující přesuny ve finančním plánu - z opatření 1.1.2. Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků (toto opatření bylo tímto zcela zrušeno), dále byly převedeny zbývající prostředky z opatření 3.1.1. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a z opatření 1.1.3. Podpora prarodinných opatření do opatření 3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních</p>

			<p>služeb a sociálního začleňování. Kancelář MAS zpracovala v souladu s metodikou MPSV návrh přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými opatřeními.</p> <p>Fakticky tedy došlo ke zrušení 1 opatření PR OPZ a navýšení alokace jednom z opatření PR OPZ 3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, neboť po reálném průzkumu MAS v území jsme evidovali pouze 2 existující projektové záměry v území zaměřené na podporu aktivit sociálních služeb a sociálního začleňování. S doporučeními plynoucí z mid-term evaluace tedy kancelář MAS pracovala a postupovala podle nich, ale reálně (na základě šetření v území) převedla nevyčerpané finanční prostředky cca s 2 měsíčním zpožděním (než si stanovila) jen do 1 vybraného opatření, což bylo nejefektivnější řešení.</p>
<p>4. Nadále sledovat plnění finančního plánu a pravidelně informovat orgány MAS. Administrativně upravovat finanční plány v souladu s požadavky a instrukcemi ŘO.</p>	<p>Průběžně až do 31. 12. 2023</p>	<p>Kancelář MAS</p>	<p>Kancelář MAS aktivně sledovala plnění finančního plánu a přizpůsobovala tomu i plánovaný harmonogram výzev MAS vždy s předstihem. Orgány MAS byly informovány o plnění pravidelně v souvislosti s plánovaným</p>

			vyhlášením výzev MAS u těch PR, kde nebyly dočerpány finanční prostředky. Kancelář MAS při úpravě finančních plánů vždy respektovala požadavky a instrukce ŘO a zajišťovala změny SCLLD v dostatečném časovém předstihu.
--	--	--	--

Odovědi na evaluační podotázky

<p>B.4.2) Obsahovaly Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?</p>
<p>Odpověď:</p> <p><u>V PR IROP:</u> Vzhledem k úpravě alokace v CZK (kvůli změně kurzu EUR/CZK) požadované od ŘO IROP byla v SCLLD pokrácena celková částka alokace IROP o 3 469 869 Kč. Focus Group, která proběhla pro mid-term evaluaci, rozhodla, aby byly plně kráceny prostředky v opatřeních/aktivitách, na které byly v minulosti vyhlášeny výzvy, ale žádný ze žadatelů se nepřihlásil a nejsou v nich ani evidovány vhodné projektové záměry, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investice do zázemí sociálních podniků – 2,3 mil. Kč • Investice do kvality územního a rozvojového plánování – 0,75 mil. Kč • Sociální bydlení – částka 419 869 Kč. Další část z opatření zaměřeného na podporu sociální infrastruktury (konkrétně aktivitu sociální bydlení) navrhla Focus Group v rámci mid-term evaluace převést do opatření Bezpečnosti dopravy a podpory Základních škol. • Investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů – nejdříve došlo k navýšení alokace o 2,45 mil. Kč a poté k snížení alokace z důvodu odstoupení jednoho z projektů v realizaci o 4,6 mil. Kč – tato částka byla přesunuta do opatření na Podporu bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy. • více viz celková přehledová tabulka navrhovaných přesunů mezi opatřeními/Fichemi níže. <p><u>V PR PRV:</u> Vzhledem k nové podpoře obcí z článku 20 PRV, ve kterých MAS i Focus Group viděla vyřešení části potřeb a problémů na území, bylo nutné vyčlenit prostředky z jiných opatření. <u>Focus Group v rámci mid-term evaluace navrhla využít prostředky následujících opatření, o něž v minulosti nebyl zájem, nebo jsou v nich nepříznivé podmínky pro implementaci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství – 2,19 mil. Kč • Podpora ekologické stability – 2 mil. Kč (zrušení Fiche bylo veřejně projednáno v létě 2018) • Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje – 1,3 mil. Kč <p><u>Po mid-term evaluaci došlo k následujícím změnám ve finančním plánu PR PRV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzhledem k tomu, že MAS do konce roku 2018 zazávazkovala alespoň 50 % celkové alokace MAS pro PRV, došlo 11.02.2020 řídicím orgánem k navýšení alokace pro Programový rámec PRV o 17 248 780 Kč

- pro přechodné období PRV byla MAS řídicím orgánem 21.5.2021 navýšena alokace pro Programový rámec PRV o 8 774 900 Kč na celkovou částku 59 388 790 Kč.
- více viz přehledová tabulka navrhovaných přesunů mezi opatřeními/Fichemi níže.

Dne 11.02.2020 obdržela MAS od Ministerstva zemědělství dodatek č.1 k akceptačnímu dopisu pro PRV. Na základě tohoto akceptačního dopisu (dodatku SCLLD) došlo k navýšení alokace MAS Zubří země pro Programový rámec PRV o 17 248 780 Kč na celkovou částku 50 613 890 Kč. Na jaká opatření bude použita navýšená alokace bylo projednáno v rámci orgánů MAS a s přihlédnutím na aktuální poptávku po projektech v území a na základě předběžného doporučení Programového výboru ze dne 19.11.2019 a včetně kvalifikovaného posouzení výstupů střednědobé evaluace SCLLD a aktuálního plnění finančních a indikátorových plánů, bylo rozhodnuto o přesunutí navýšených finančních prostředků do těchto opatření/Fichí:

- Fiche 9: Investice do sítě lesních cest: navýšení o 2,5 mil. Kč na 4,5 mil. Kč;
- Fiche 10: Opravy a budování sítě polních cest: navýšení o 4,5 mil. Kč na 5 mil. Kč;
- Fiche 24: Investice do veřejných prostranství: navýšení o 10,25 mil. Kč na 17,07 mil. Kč.

Další významná změna finančního plánu PRV představovala možnost využít novou alokaci z Ministerstva zemědělství (č. j. MZE-31531/2021-14113) ze dne 21.5.2021 na přechodné období. Na základě tohoto dopisu došlo k navýšení alokace MAS Zubří země pro Programový rámec PRV o 8 774 900 Kč na celkovou částku 59 388 790 Kč. Kancelář MAS (spolu s orgány MAS) rozhodovala o použití navýšené alokace pro opatření, o které je v území zvýšená poptávka, rovněž s přihlédnutím k výstupům střednědobé evaluace SCLLD a k aktuálnímu plnění finančních a indikátorových plánů daného PR.

Ke změně alokace došlo v těchto opatřeních/Fichích PRV:

- Fiche 12. Modernizace nezemědělského podnikání – navýšení o 2 mil. Kč na 10,755 mil. Kč;
- Fiche 14. Podpora neprodukčních funkcí lesa – navýšení o 1 mil. Kč na 4,5 mil. Kč;
- Fiche 16. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje – snížení o 348,37 tis. Kč na 171,05 tis. Kč;
- Fiche 24. Investice do veřejných prostranství – navýšení o 6,12 mil. Kč na 23,19 mil. Kč.

V PR OPZ:

V listopadu 2019 bylo na MAS schváleno – vzhledem k evidovaným existujícím 2 projektovým záměrům v území, zaměřeným na podporu aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, za celkem 4 mil. Kč – přesunutí všech nevyčerpaných prostředků v PR OPZ do opatření na podporu aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, konkrétně se jedná o následující přesuny ve finančním plánu:

- 2 mil. Kč z opatření 1.1.2.Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků (přesun celé původně alokované částky, o opatření není v území zájem), tj. navrhovaná konečná částka na opatření je 0;

- 1 058 300 Kč z opatření 3.1.1.Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti (úspory mezi aktuálně realizovanými projekty a původní alokací na opatření), tj. navrhovaná konečná částka na opatření je 3 441 700 Kč;

- 74 483,75 Kč z opatření 1.1.3.Podpora prorodinných opatření (úspory mezi aktuálně realizovanými projekty a původní alokací na opatření), tj. navrhovaná konečná částka na opatření je 1 659 516,25 Kč;

- přesun těchto uspořené prostředků ve výši 3 132 783,75 Kč do opatření 3.2.2.Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, tj. navrhovaná konečná částka na opatření je 8 132 783,75 Kč (původně 5 mil. Kč). Více viz přehledová tabulka navrhovaných přesunů mezi opatřeními/Fichemi níže.

V PR OPŽP:

Focus Group nenavrhl v rámci mid-term ani poté žádné změny, protože to ani nebylo ŘO povoleno. Z evidovaných projektových záměrů vyplývá, že nedošlo vůbec k dočerpání alokací v jednotlivých opatřeních, změny alokací tedy nebyly nutné.

Vysvětlivky k tabulce:

Červeně jsou označena opatření/Fiche, v nichž Focus Group navrhla v rámci mid-term evaluace zrušení nebo naopak vytvoření opatření/Fiche a zachycuje i změny po mid-term evaluaci až do 31.12.2024.

Přehled přesunů financí mezi jednotlivými opatřeními/Fichemi SCLLD - stav k 31.12.2024

Programový rámec	Opatření/Fiche SCLLD	Původní alokace 2014-2020 (tis. Kč)	Aktuálně známé čerpané prostředky dotace (tis. Kč)	Procento čerpaných prostředků	Přesun alokace /navýšení alokace přechodové období PRV* (tis. Kč)	Změněná alokace 2014-2020 (tis. Kč)	% čerpaných prostředků ke změněné alokaci
IROP	1. Podpora bezpečnosti a komfortu nemot. a hromad. dopravy	22 607,00	30 485,39	134,85%	7878,39	30 485,39	100,00%
	2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události	3 700,00	3 419,00	92,41%	-51,46	3 648,54	93,71%
	3. Podpora infrastruktury pro sociální služby	11 800,00	5 940,80	50,35%	-5 719,01	6 080,99	97,69%
	4. Investice do zázemí sociálních podniků – ZRUŠENÍ OPATŘENÍ	2 300,00	0	0,00%	-2 300,00	0	
	5. Investice do kapacit a moderniz. vybavení škol všech stupňů	12 300,00	10 141,72	82,45%	-2 158,28	10 141,72	100,00%
	6. Investice do kvality úz. a rozv. plán. – ZRUŠENÍ OPATŘENÍ	750,00	0	0,00%	-750,00	0	
	Celkem IROP	53 457,00	49 986,91	94%	-3 100,36	50 356,64	99%
PRV	7. Modernizace zemědělského podnikání	5 000,00	4 918,86	98,38%	-81,14	4 918,86	100,00%
	8. Modernizace zpracování zemědělských produktů	3 000,00	801,74	26,72%	-2 198,26	801,74	100,00%
	9. Investice do sítě lesních cest	2 000,00	4 500,00	225,00%	2 500,00	4 500,00	100,00%
	10. Opravy a budování sítě polních cest	500,00	5 000,00	1000,00%	4 500,00	5000,00	100,00%
	11. Podpora ekologické stability – ZRUŠENÍ OPATŘENÍ	2 000,00	0	0,00%	-2 000,00	0	
	12. Modernizace nezemědělského podnikání	8 755,70	10 755,70	122,84%	2 000,00	10 755,70	100,00%
	13. Posilování ekologické stability lesů	2 000,00	1 931,96	96,60%	-68,04	2 000,00	96,60%

Progra- mový rámec	Opatření/Fiche SCLLD	Původní alokace 2014- 2020 (tis. Kč)	Aktuálně známé čerpané prostředky dotace (tis. Kč)	Procento čerpaných prostředků	Přesun alokace /navýšení alokace přechodové období PRV* (tis. Kč)	Změněná alokace 2014- 2020 (tis. Kč)	% čerpaných prostředků ke změněné alokaci
PRV	14. Podpora neprodukčních funkcí lesů	3 500,00	4 500,00	128,57%	1 000,00	4 500,00	100,00%
	15. Zvyšování konkurenceschopnosti les.hospod. a navaz.oborů	3 619,90	3 619,89	100,00%	0	3 619,89	100,00%
	16. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje	1 519,42	171,04	11,26%	-1 348,37	171,05	99,99%
	24. Podpora veřejných prostranství – NOVÉ OPATŘENÍ	6 817,53	23 189,58	340,15%	16 372,05*	23 189,58	100,00%
	Celkem PRV	38 712,55	59 388,77	153%	20 676,24	59 456,82	100%
OPZ	17. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	4 500,00	3 441,70	76,48%	-1 058,30	3 441,70	100,00%
	18. Podpora aktivit v rámci soc.služeb a sociálního začleňování	5 000,00	8 086,20	161,72%	3 132,78	8 132,78	99,43%
	19. Podpora prorodinných opatření	1 734,00	1 615,26	93,15%	-74,48	1 659,52	97,33%
	20. Zakládání a rozšiř. činností soc. podn. – ZRUŠENÍ OPATŘENÍ	2 000,00	0		-2 000,00	0	
	Celkem OPZ	13 234,00	13 143,16	97,81%	0,00	13 234,00	97,81%
OPŽP	21. Posilování přirozených funkcí krajiny	7 546,00	0	0,00%	0	7 546,00	0,00%
	22. Protierozní opatření	3 000,00	0	0,00%	0	3 000,00	0,00%
	23. Sídlní zeleň	7 000,00	0	0,00%	0	7 000,00	0,00%
	Celkem OPŽP	17 546,00	0	0,00%	0	17 546,00	0,00%
CELKEM		122 949,55	122 518,84	44,80%	17 575,88	140 593,46	87,14%

B.4.4) Jaká Opatření/Fiche byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace SCLLD?

Odpověď:

MAS eviduje pouze 3 nová opatření/Fiche, která byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace – 2 opatření PR OPŽP a jednu Fichi PR PRV. Konkrétně se jedná o následující opatření/Fiche:

1. PR OPŽP: Opatření č. 22: Protierozní opatření
2. PR OPŽP: Opatření č. 23: Sídlní zeleň
3. PR PRV: Fiche 24: Investice do veřejných prostranství

Důvody nově zařazených opatření/Fichí:

Nová opatření PR OPŽP:

Vzhledem ke skutečnosti, že MŽP přistoupilo na možnost realizace nové aktivity „sídlní zeleň“ i v obcích do 500 obyvatel (na území MAS se nacházejí převážně obce do 500 obyvatel) a na základě dodatečného zjišťování u budoucích žadatelů ze zásobníku projektů MAS bylo, za účelem zlepšit kvalitu v sídlech a posílit přirozené funkce krajiny, navrženo zavedení nových opatření PR OPŽP č. 22 Protierozní opatření a opatření č. 22 Sídlní zeleň.

Přidání 2 nových opatření PR OPŽP bylo součástí ŽoZ č. 4, podána MAS dne: 29.5.2018, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 18.7.2018.

Nová Fiche PR PRV:

MAS v území obecně evidovala nedostatek prostředků na udržování veřejných prostranství, podporu kulturních a spolkových zařízení, hasičů JPO V, škol (zejména malotřídek) apod. MAS ale neměla na tyto aktivity dotační nabídku. Zařazení čl. 20 PRV (Fiche 24) by znamenalo pokrytí některých z níže uvedených potřeb původně nezahrnutých do implementovaných opatření SCLLD:

- Kulturní a sportovní infrastruktura / Budování a zlepšení zázemí pro volný čas
- Podpora spolkové činnosti / Podpora aktivit občanů
- Infrastruktura cestovního ruchu / Rozvoj cestovního ruchu
- Památky místního významu / Péče o nemovité památky
- Opravy a vylepšení veřejných budov

Jak se na konci programového období ukázalo, naplnění těchto potřeb pomohlo k větší atraktivitě regionu a kvalitě trávení volného času obyvatel, stejně tak vedlo k dosažení očekávaného prospěchu pro rozvoj území definovaném v SCLLD.

Pro zařazení nové Fiche PR PRV bylo nutné nejdříve zjistit zájem v území, proto byla v lednu 2019 zajištěna aktualizace projektového zásobníku MAS, který byl poněkud zastaralý – kancelář MAS uskutečnila setkání se zástupci všech obcí na území MAS. Cílem těchto setkání byl zejména sběr zamýšlených projektových záměrů, představení možných podporovaných oblastí ve Fichi 24, harmonogram plánovaných výzev MAS a také navázání bližší spolupráce s nově zvolenými starosty. Oblasti podpory pak byly dále projednány na jednání Mikroregionu Novoměstsko dne 19.3.2019 a Mikroregionu Bystřicko dne 21. 3. 2019. Těchto setkání se zúčastnily pracovnice kanceláře MAS, představily možné oblasti podpory a nechaly zúčastněné starosty hlasovat o jejich potenciálním zájmu čerpat prostředky v dané Fichi.

Na základě těchto výsledků byl předložen orgánům MAS návrh, aby byla zařazena do PR PRV Fiche 24, která bude zahrnovat 4 nejpožadovanější oblasti podpory:

- a. Veřejná prostranství v obcích
- b. Mateřské a základní školy

- c. Hasičské zbrojnice
- d. Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven

Přidání Fiche 24 PR PRV bylo součástí ŽoZ č. 10, která byla podána MAS dne: 18.12.2019, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 12.2.2020.

Klíčová zjištění:

1. MAS v průběhu implementace SCLLD zařadila nově do 2 PR celkem 2 nová Opatření/Fiche.
2. V PR OPŽP byla nově zavedena 2 opatření PR OPŽP: Opatření č. 22: Protierozní opatření a Opatření č. 23: Sídlní zeleň. Důvodem pro zařazení byla změna dotačních podmínek OPŽP, kdy ŘO umožnilo realizaci projektů i obcím pod 500 obyvatel (což znamenalo přínos pro většinu obcí na území MAS) a MAS díky tomu evidovala zvýšený zájem o tyto opatření (dle aktualizovaného zásobníku projektů). Dalším důvodem byla snaha zlepšit kvalitu v sídlech a posílit přirozené funkce krajiny na území MAS.
3. V PR PRV byla nově přidána Fiche 24: Investice do veřejných prostranství. MAS díky zařazení Fiche 24 byla schopná pokrýt některé potřeby původně nezahrnuté do implementovaných opatření SCLLD, jednalo se zejména o podporu zaměřenou na kulturní a sportovní infrastrukturu a budování a zlepšení zázemí pro volný čas, podporu spolkové činnosti a podporu aktivit občanů, infrastrukturu cestovního ruchu a rozvoj cestovního ruchu, památky místního významu a péče o nemovité památky nebo opravy a vylepšení veřejných budov. Naplnění těchto potřeb vedlo k větší atraktivitě regionu a kvalitě trávení volného času obyvatel, stejně tak k dosažení očekávaného prospěchu pro rozvoj území definovaném v SCLLD.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Obecně by se dalo říci, že PR obsahovaly do značné míry právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potencionálních žadatelů zájem, alokované finanční prostředky byly však často nedostatečné.

V PR IROP byl enormní zájem o opatření č. 2, konkrétně 2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události, dále o opatření č. 5, tj. 3.3.1. Investice do kapacit a modernizace vybavení škol a o opatření č. 1, tj. 2.2.2. Podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy.

V PR PRV se ukázalo, že na území je velký zájem ze strany žadatelů ze soukromého sektoru a poptávka převyšuje nabízené prostředky, zejména v následujících Fichích: F7 Modernizace zemědělského podnikání, F12 Modernizace nezemědělského podnikání a F15 Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů. Focus Group přesto obecně soudí, že MAS Zubří země v SCLLD hodně akcentovala podporu soukromého podnikání ve výše uvedených Fichích (F7, F12, F15), včetně F8 Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství.

Velmi vyhledávaná byla potencionálními žadateli i F24 Investice do veřejných prostranství, i zde byla alokace pro danou Fichi zcela nedostačující. Focus Group tento enormní zájem o F24 ze strany žadatelů, přisuzuje skutečnosti, že v rámci F24 lze podpořit spoustu aktivit, které z jiných zdrojů podpořit nelze.

Z analýz dále vyplývá, že v **PR OPZ** byla poptávka právě o taková opatření, která byla předmětem PR. Focus Group pak považuje za nejdůležitější 2 opatření, konkrétně opatření zaměřené na podporu zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a dále opatření na podporu prarodinných služeb. Naopak podporu sociálního podnikání nepovažuje za relevantní, protože bylo prokázáno, že není, ze strany potencionálních žadatelů, o dané opatření na území zájem.

Prostředky alokované v **PR OPŽP** se zdají Focus Group pro území MAS dostatečné, ale žadatelé o ně nejeví téměř zájem. V případě prokázaného zájmu (předložení žádostí o dotaci) pak byla na žadatele kladena neúměrná administrativní zátěž při zpracování žádosti o dotaci a příloh vč. velmi přísných dotačních podmínek a nastavení ze strany ŘO OPŽP, které znamenaly nulové čerpání přidělené alokace ve všech výzvách MAS pro daný PR.

Některé problémy/potřeby potencionálních žadatelů nejsou řešeny prostřednictvím Programových rámců, a přitom bylo, při tvorbě SCLLD, prokázáno, že o ně mají potencionální žadatelé zájem. Jedná se zejména o tyto oblasti:

- Vodohospodářská infrastruktura / Požární nádrže
- Podpora bytové výstavby / Dostupnost kvalitního bydlení
- Odpadové hospodářství a ŽP
- Výstavba pečovat. domů a zdrav. zařízení /Dostupnost kvalitní zdravotní péče
- Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou
- Řešení negativních společenských jevů

Jako největší problém vnímá Focus Group dostupnost kvalitního bydlení, které se může negativně podílet na odlivu mladých lidí z venkovských oblastí. Pod pojmem dostupné kvalitní bydlení není myšleno sociální bydlení, ale spíše „startovací“ byty pro mladé začínající rodiny.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. V obecné rovině PR obsahovaly do značné míry právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potencionálních žadatelů zájem. Celkové prostředky alokované pro MAS jsou však nedostatečné.
2. Aby PR obsahovaly přesně to, o co je zájem ze strany potencionálních žadatelů, musely by být v budoucnu přidány i další Opatření/Fiche, které by se věnovaly následujícím tématům:
 - Vodohospodářská infrastruktura / Požární nádrže
 - Podpora bytové výstavby / Dostupnost kvalitního bydlení
 - Odpadové hospodářství a ŽP
 - Výstavba pečovat. domů a zdrav. zařízení /Dostupnost kvalitní zdravotní péče
 - Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou
 - Řešení negativních společenských jevů

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD. **Předmětem** evaluace v Oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Ex-post evaluace v Oblasti C podává informace o tom, zda:

1. ***Přinesly vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?***
2. ***Bylo dosaženo naplánovaných cílů SCLLD? Přinesla realizace SCLLD 2014 - 2020 do území plánované (i neplánované) potřebné změny?***
3. ***Co jsme pro dosažení vytýčených cílů udělali dobře a co naopak špatně?***
4. ***Co je třeba v následujících programových obdobích změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?***
5. ***Přispěla realizace SCLLD 2014 – 2020 ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?***
6. ***Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Zubří země přinesla? Jaké jsou hlavní důvody pro pokračování metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích?***

Oblast C tedy představuje tzv. výsledkovou evaluaci. MAS jejím prostřednictvím zjišťuje a vyhodnocuje, co bylo do území prostřednictvím projektů (intervencí) v období 2014 - 2020 vloženo, co to území přineslo a k jakým změnám v území (u cílových skupin) díky intervencím v programovém období 2014 – 2020 došlo.

Porovnáním vstupů s výstupy a výsledky získává MAS informace o dobré, ale i špatné praxi v implementaci SCLLD.

V rámci výsledkové ex-post evaluace v Oblasti C MAS Zubří země:

1. **popisuje způsob a vyhodnocuje** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u EO v Oblasti C a
2. zodpovídá následující evaluační **otázky**:
 - C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází?
 - C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
 - C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
 - C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
 - C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?
 - C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
 - C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
 - C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro zpracování případových studií)

- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace individuálních rozhovorů s příjemci s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) →
3. zpracování záznamů: podrobný zápis z každého individuálního rozhovoru →
4. zpracování případové studie ke každému vybranému projektu →
5. syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky →
6. realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6, C.7 a C.8 (postup a metodologie Focus Group viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky → identifikace hlavních zjištění →
8. vypracování případných návrhů doporučení pro následující programová období pro implementaci integrovaných nástrojů na MAS.

EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit konečný stav implementace (realizace) SCLLD na MAS v programovém období 2014 - 2020.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Přehled výzev MAS
- Záznamy k výzvám (výzva MAS, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / proplacené projekty ad.)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?			
Klíčová zjištění:			
Odpověď: Realizace SCLLD je k 31.12.2018 v uspokojivém stavu. Harmonogram výzev byl MAS naplánován svědomitě s důrazem na specifika jednotlivých programových rámců. Kancelář MAS se snaží o maximální efektivitu a zároveň klade důraz na to, aby nedocházelo k přetížení projektových manažerů. Termíny a harmonogramy výzev jsou ze strany kanceláře MAS dodržovány a dochází pouze k drobným zpožděním (v řádech dnů) oproti plánu. Nejpozději na začátku roku 2020 by měly být minimálně jednou vyhlášeny výzvy zacílené na každé opatření/Fichi SCLLD, které bude tu dobu aktuálně zahrnuto v SCLLD.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Dodržení harmonogramu naplánovaných výzev v roce 2019.	31.12.2019	Kancelář MAS	Harmonogram naplánovaných výzev v roce 2019 byl splněn.
2. Nejpozději do poloviny roku 2020 MAS minimálně jednou vyhlásí výzvu zacílenou na každé opatření/Fichi SCLLD, které bude v tu dobu aktuálně zahrnuto v SCLLD. Konkrétně se jedná o tyto Fiche PRV: Investice do sítě lesních cest, Opravy a budování sítě polních cest; Podporu neprodukčních funkcí lesů, novou Fichi zaměřenou na čl. 20.	30.06.2020	Kancelář MAS	Splněno, všechny uvedené opatření/fiche byly vyhlášeny v rámci 6. výzvy PRV, která byla vyhlášena 12.5.2020. Celková výše finanční alokace 6. výzvy MAS pro PRV byla 30 066 310 Kč.

Odpovědi na evaluační podotázky

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu k 31. 12. 2024
<ul style="list-style-type: none"> • MAS má 0 výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO/SZIF; • MAS má 0 výzev, ve kterých jsou projekty v realizaci (neukončené projekty s vydaným právním aktem); • MAS má 28 výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho: <ul style="list-style-type: none"> - 14 v PR IROP,

<ul style="list-style-type: none"> - 8 v PR PRV, - 6 v PR OPZ, - 0 v PR OP ŽP <ul style="list-style-type: none"> • MAS má 4 výzvy, do kterých nebyly předloženy žádné žádosti o podporu, z toho: • 2 v PR IROP, <ul style="list-style-type: none"> - 0 v PR PRV, - 1 v PR OPZ, - 1 v PR OP ŽP
Klíčová zjištění:
1. Realizace SCLLD je k 31.12.2024 je úspěšně ukončena. Po schválení SCLLD MAS každoročně sestavila harmonogram jednotlivých výzev, který dodržovala. Pouze do 4 výzev nebyly předloženy žádné žádosti o podporu. Kromě PR OPŽP bylo využito 99 % alokované částky pro MAS. V PR OPŽP bylo předloženo 5 žádostí o podporu, ale ani 1 žádost neprošla ZoZ ze strany ŘO.
2. Při sestavování harmonogramů výzev v jednotlivých Operačních programech se MAS zaměřila na Fiche/opatření s největšími alokacemi, které vyhlásila nejdříve, aby došlo k co nejrychlejšímu čerpání prostředků. Dále MAS harmonogramy definovala v souladu se specifiky jednotlivých Operačních programů a připraveností projektů v území. Ke konci období byly vyhlášeny výzvy na zbytkové alokace – 8. a 9. výzva PRV.
3. Téměř všechny Fiche/opatření byly minimálně 1x vyhlášeny do 31.12.2024. Výjimku tvořilo opatření, které MAS zrušilo – tj. Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků v OPZ.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?
Odpověď: Realizace SCLLD je k 31.12.2024 je úspěšně ukončena. Harmonogram výzev byl MAS v průběhu realizace naplánován svědomitě s důrazem na specifika jednotlivých programových rámců. Termíny a harmonogramy výzev byly ze strany kanceláře MAS dodržovány a docházelo pouze k drobným zpožděním (v rádech dnů) oproti plánu. Jinak k rozdílům mezi plánem a skutečností při vyhlásování výzev nedocházelo. Někdy bylo nutné vycházet vstříc potencionálním žadatelům a posunout termín pro ukončení příjmu žádostí.
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Při sestavování harmonogramů výzev v jednotlivých Operačních programech se MAS i nadále zaměří na Fiche/opatření s největšími alokacemi, které vyhlásí nejdříve, aby došlo k co nejrychlejšímu čerpání prostředků.
2. Dále musí MAS harmonogramy definovat a sestavit v souladu se specifiky jednotlivých Operačních programů a připraveností projektů v území.

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, jak vhodně byly nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců. MAS hodnotí, jak vhodně/nevhodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a identifikuje poznatky v oblasti nastavování cílových hodnot indikátorů pro budoucí strategie

(jak se vyhnout opakování chyb/nedostatků, příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

MAS realizuje ex-post hodnocení v Oblasti C na základě individuálních rozhovorů/případových studií k projektům uvedeným v tabulce.

Tabulka 11 Přehled projektů pro ex-post evaluaci

Programový rámec	Opatření/Fiche	Název projektu	Žadatel	CZV projektu
OPZ	1.1.3. Podpora prarodinných opatření	Podpora pracovní flexibility rodičů žáků ZŠ a MŠ Strážek	ZŠ a MŠ Strážek, příspěvková organizace	827 041,02
	1.1.3. Podpora prarodinných opatření	Příměstské tábory v Nedvědici	Freedom Art z.s.	432 350,-
	3.1.1. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	Prostupné zaměstnávání v TK Sejrek - Lepší šance	Kolpingovo dílo České republiky z.s.	3 441 700,-
	3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování	Rozšíření práce s rodinami v rámci Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Portimo, o.p.s	1 107 135,-
PRV	1.2.1 Modernizace nezemědělského podnikání/F12	Modernizace výroby	Plastpol, s.r.o.	373 620,-
	1.3.1. Modernizace zemědělského podnikání/F7	Nákup návěsu za traktor	Jiří Christián	291 980,-
	1.3.2. Modernizace zpracování zemědělských produktů/F8	Nezbytné vybavení provozu - prodej potravin živočišného původu konečnému spotřebiteli - úprava masa	Radek Husák	142 000,-
	1.3.3. Opravy a budování sítě polních cest/F10	Polní cesta k Domanínskému rybníku	Město Bystřice nad Pernštejnem	3 567 252,-
	1.4.1. Investice do sítě lesních cest/F9	Lesní cesta Šenkýřka-Maděrka	LSO, s.r.o.	4 899 261,-
	1.4.2. Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů/F15	Pořízení strojů pro údržbu lesních pozemků na území MAS Zubří země	Ing. Jana Moncman	99 089,63
	1.4.3. Posilování ekologické stability lesů/F13	Retenční nádrž Končinská	LSO, s.r.o.	1 931 963,-
	1.4.4. Podpora neprodukčních funkcí lesů/F14	Fit stezka Radešín	Obec Radešín	304 108,-
	2.1.1. Investice do veřejných prostranství/F24	Mobilní zařízení pro kulturní akce Mikroregionu Bystřicko	Mikroregion Bystřicko	333 437,-
	2.8.2. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje	Vážíme si přírodního bohatství – půda, voda a les	MAS Zubří země, o.p.s, Oslavka, o.p.s., MAS ČMP, o.p.s.	142 543,-

IROP	2.2.2. Podpora bezpečnosti komfortu nemotorové a hromadné dopravy	CHODNÍK U SILNICE III/36039 - OBEC ZUBŘÍ	Obec Zubří	537 080,-
	2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události	Zajištění odolnosti a vybavenosti jednotky SDH obce Rožná	Obec Rožná	170 552,44
	3.2.1. Podpora infrastruktury pro sociální služby	Rekonstrukce kuchyně v Terapeutické komunitě Sejřek	Kolpingovo dílo České republiky z.s.	499 484,03
	3.3.1. Investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů	Modernizace odborných učeben ZŠ Strážek	Městys Strážek	2 106 876,48

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zprávy o plnění integrované strategie, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace

Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy														Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru		
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění	
2.2. Modernizovaná a bezpečná místní dopravní síť	2.2.2. Podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy	7 40 01	Počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	výstup	0	32.12.2014	10	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	22	220,00	
		7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	Realizace	výstup	0	31.12.2014	3	31.12.2023	Není vyžadován	3	100	10	333,33	
		7 52 01	Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	Terminály	výstup	0	31.12.2014	1	31.12.2023	0	0	0	1	100,00	
		7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	Počet kilometrů	výstup	0	31.12.2014	5	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	2,057	41,14	
		7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	Parkovací místa	výstup	0	31.12.2014	20	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	6	30,00	
		7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023	Není vyžadován	NR	NR	NR	NR	
		7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7	31.12.2011	10	31.12.2023	Není vyžadován	NR	NR	NR	NR	

2.7. Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality	2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události	5 70 01	Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS	Sety	výstup	0	31.12.2014	2	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	9	450,00
		5 75 01	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS	Objekty	výstup	0	31.12.2014	1	31.12.2023	0	0	0	2	200,00
		5 75 20	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS	Území	výsledek	108	31.12.2014	48	31.12.2023	Není vyžadován	NR	NR	NR	NR
3.2. Kvalitní sociální služby	3.2.1. Podpora infrastruktury pro sociální služby	5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	bytové jednotky	výstup	0	31.12.2014	6	31.12.2023	1	0	0	0	0
		5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zázemí	výstup	0	31.12.2014	2	31.12.2023	Není vyžadován	1	50,00	6	300,00
		5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	výstup	0	31.12.2014	3	31.12.2023	Není vyžadován	1	33,33	6	200,00
		6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	Klienti	výsledek	847	31.12.2014	900	31.12.2023	Není vyžadován	16	30,19	88	166,03
		5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	osoby/rok	výsledek	102	31.12.2014	108	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	výsledek	146	31.12.2014	158	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.1. Investice do zázemí sociálních podniků	1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením	FTE	výstup	0	31.12.2014	2	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0

			na znevýhodněné skupiny											
		1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	výstup	0	31.12.2014	3	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu	Podniky	výstup	0	31.12.2014	2	31.12.2023	0	0	0	0	0
		1 01 02	Počet podniků pobírajících granty	Podniky	výstup	0	31.12.2014	2	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)	EUR	výstup	0	31.12.2014	4402	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu	Podniky	výstup	0	31.12.2014	1	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	výsledek	28,5	31.12.2012	22	31.12.2023	Není vyžadován	NR	NR	NR	NR
3.3. Kvalitní vzdělávací zařízení	3.3.1. Investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů	5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	výstup	0	31.12.2014	800	31.12.2023	Není vyžadován	537	67,13	669	83,60
		5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	výstup	0	31.12.2014	4	31.12.2023	2	4	100,00	7	175,00
		5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	výsledek	5,4	31.12.2013	5	31.12.2023	Není vyžadován	NR	NR	NR	NR
2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a	2.8.1. Investice do kvality územního a	9 02 00	Počet územních plánů,	Dokumenty	výstup	0	31.12.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	

rozvojové plánování	rozvojového plánování		regulačních plánů a územních studií											
		9 02 03	Počet územních studií – krajina	Studie	výstup	0	31.12.2014	1	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		9 02 10	Plocha území pokrytá územním plánem, regulačním plánem a územní studií	km2	výsledek	0	31.12.2014	347,90	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
3.1. Vyšší kvalifikace pro trh práce a celoživotní učení	3.1.1. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	výstup	0	1.1.2014	55	31.12.2023	15	0	0	49	89,09
		5 01 05	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	0
		6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	6	31.12.2023	2	0	0	0	0
		6 27 00	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	13	31.12.2023	4	0	0	0	0
		6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	13	31.12.2023	4	0	0	0	0

		6 29 00	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	4	31.12.2023	1	0	0	0	0
		6 31 00	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	0	0	0	0	0
		5 01 30	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	4	31.12.2023	0	0	0	0	0
		6 32 00	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	4	31.12.2023	0	0	0	0	0
3.2. Kvalitní sociální služby	3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	výstup	0	1.1.2014	60	31.12.2023	15	0	0	79	116,20
		6 20 00	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	0	0	0	0
		6 70 01	Kapacita podpořených služeb	Místa	výstup	0	1.1.2014	30	31.12.2023	15	0	0	13	43,33
		5 51 02	Počet podpořených komunitních center	Zařízení	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	0
		6 73 10	Bývalí účastníci projektů, u nichž	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	7	31.12.2023	0	0	0	0	0

			intervence formou sociální práce naplnila svůj účel											
		6 73 15	Bývalí účastníci projektů sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	4	31.12.2023	0	0	0	0	0
		6 70 10	Využívání podpořených služeb	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	15	31.12.2023	7	0	0	101	673,33
1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.3. Podpora prarodinných opatření	6 20 00	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	0	0	0	0
		6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	výstup	0	1.1.2014	40	31.12.2023	15	0	0	111	277,50
		5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	výstup	0	1.1.2014	80	31.12.2023	20	0	0	53	66,25
		5 01 00	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	Zařízení	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	0
		5 01 10	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	10	31.12.2023	0	0	0	0	0
		1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.2. Zakládání a rozšiřování činností	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	výstup	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	0	0
		1 02 12	Počet podpořených	Organizace	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	0

	sociálních podniků		již existujících sociálních podniků											
		6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	0	0	0	0
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.1. Modernizace zemědělského podnikání	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	20	31.12.2023	1	18	600,00	20	100,00
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	0	2,2	110,00	3,2	160,00
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.2. Modernizace zpracování zemědělských produktů	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	1	50,00	3	150,00
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	1.1.2014	1	31.12.2023	0	0	0	0	0
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.1. Investice do sítě lesních cest	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	0	0	1	100,00
		9 43 02	Celková délka lesních cest	Km	výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	0	0	3,79	189,50
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.3. Opravy a budování sítě polních cest	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	0	0	2	100,00
1.5. Kvalitní vodní zdroje a zachovalý krajinný ráz	1.5.1. Podpora ekologické stability	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	0	0	0	0
		9 43 01	Celková délka cest zajišťující zpřístupnění	Km	výsledek	0	1.1.2014	0,5	31.12.2023	0	0	0	0	0

			pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikaci											
1.2. Konkurenceschopný a rozvinutý podnikatelský sektor	1.2.1. Modernizace nezemědělského podnikání	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	45	31.12.2023	2	20	44,44	60	133,33
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	1.1.2014	4	31.12.2023	1	2,7	67,50	5,7	142,50
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.3. Posilování ekologické stability lesů	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	0	0	1	100,00
		9 30 01	Celková (podpořená) plocha	Ha	výstup	0	1.1.2014	0,33	31.12.2023	0,33	0	0	0,33	100,00
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.4. Podpora neprodukčních funkcí lesů	9 27 02	Počet podpořených operací	akce/operace	výstup	0	1.1.2014	6	31.12.2023	1	0	0	6	100,00
		9 30 01	Celková (podpořená) plocha	Ha	výstup	0	1.1.2014	41	31.12.2023	0,5	0	0	43,05	105,00
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.2. Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky	výstup	0	1.1.2014	29	31.12.2023	1	11	37,93	30	103,45
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	1.1.2014	0,2	31.12.2023	0	0,2	20,00	0,2	100,00
2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování	2.8.2. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje	dle Metodiky pro tvorbu Fichí není stanoven závazný indikátor, do systému MS2014+ zadán indikátor výstupu 9 25 01 Celkové veřejné výdaje (O.1) – 56 175 EUR (určeno dle MZe tabulky Alokace pro Programový rámec PRV)									0	0	0	0
		9 25 01	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	výstup	0	1.1.2014	6 324	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	6256	98,92
		9 27 02	Počet podpořených	akce/operace	Výstup	0	1.1.2014	35	31.12.2023	Opatření zavedeno až	x	x	61	174,29

2.1. Upravená a funkční veřejná prostranství	2.1.1. Investice do veřejných prostranství	9 48 00	akcí/operací (O.3) Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	31.12.2014	0	31.12.2023	po mid-term evaluaci	x	x	0	0
		4 65 00	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	výstup	0	1.1.2014	5	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Posilování přirozených funkcí krajiny	4 54 15	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	výstup	0	1.1.2014	1,3	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		4 54 15	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	Lokalita	výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Protierozní opatření	4 65 00	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	výstup	0	1.1.2014	5,5	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		4 54 15	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	Lokalita	výsledek	0	1.1.2014	1	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Sídlní zeleň	4 65 00	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0
		4 54 12	Počet ploch a prvků sídlní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí	Lokalita	výsledek	0	1.1.2014	3	31.12.2023	Není vyžadován	0	0	0	0

Tabulka 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v Kč)	skutečný stav čerpání (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
2.2. Modernizovaná a bezpečná místní dopravní síť	2.2.2. Podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy	23 796 820	22 607 000	0	1 189 820	0	32 089 893,04	30 485 398,36	0	1 604 494,68	0	0	32 089 893,04	100
2.7. Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality	2.7.2. Zlepšování schopnosti reakce na mimořádné události	3 894 730	3 700 000	0	194 730	0	3 599 168,44	3 419 210,01	0	179 958,43	0	0	3 599 168,44	100
3.2. Kvalitní sociální služby	3.2.1. Podpora infrastruktury pro sociální služby	12 421 070	11 800 000	0	372 650	248 420	6 253 474,1	5 940 800,39	0	312 673,71	231 281,81	0	3 598 384,32	99,9
1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.1. Investice do zázemí sociálních podniků	2 421 060	2 300 000	0	0	121 060	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3. Kvalitní vzdělávací zařízení	3.3.1. Investice do kapacity a modernizace vybavení škol všech stupňů	12 947 390	12 300 000	0	647 390	0	10 675 497,1	10 141 722,24	0	533 774,86	0	0	10 675 497,1	100
2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování	2.8.1. Investice do kvality územního a rozvojového plánování	789 470	750 000	0	39 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.1. Modernizace zemědělského podnikání	10 000 000	3 750 000	1 250 000	0	5 000 000	7 850 601	3 148 070	1 770 790	0	2 931 741	1 593 950	7 905 541	100,7
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.2. Modernizace zpracování zemědělských produktů	6 000 000	2 250 000	750 000	0	3 000 000	1 603 479	513 113	288 626	0	801 740	336 721	1 603 479	100
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.1. Investice do sítě lesních cest	2 222 210	1 500 000	500 000	0	222 210	5 000 000	2 880 000	1 620 000	0	500 000	0	4 899 261	97,9
1.3. Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství	1.3.3. Opravy a budování sítě polních cest	555 560	375 000	125 000	0	55 560	5 555 560	3 200 000	1 800 000	0	555 560	0	5 555 556	99,9

1.5. Kvalitní vodní zdroje a zachovalý krajinný ráz	1.5.1. Podpora ekologické stability	2 000 000	1 500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Konkurenceschopný a rozvinutý podnikatelský sektor	1.2.1. Modernizace nezemědělského podnikání	22 666 670	7 650 000	2 550 000	0	12 466 670	23 901 569	6 883 648	3 872 056	0	13 145 865	4 693 307	25 681 959	107,4
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.3. Posilování ekologické stability lesů	2 000 000	1 500 000	500 000	0	0	1 931 963	1 236 456	695 507	0	0,00	405 712	1 931 963	100
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.4. Podpora neprodukčních funkcí lesů	3 500 000	2 625 000	875 000	0	0	4 500 000	2 880 000	1 620 000	0	0,00	0	4 100 000	91,1
1.4. Udržitelné hospodaření v lesích	1.4.2. Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a navazujících oborů	7 291 380	2 734 270	911 420	0	3 645 690	7 239 788	2 316 729	1 303 165	0	3 619 894	1 222 712	7 384 445	101,9
2.1. Upravená a funkční veřejná prostranství	2.1.1. Investice do veřejných prostranství	0	0	0	0	0	28 986 982	14 841 334	8 348 251	0	5 797 397	0	30 591 649	105,5
2.8. Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování	2.8.2. Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje	1 688 250	1 139 560	379 860	0	168 830	190 050	109 469	61 576	0	19 005	0	142 543	75
3.1. Vyšší kvalifikace pro trh práce a celoživotní učení	3.1.1. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	4 500 000	3 825 000	225 000	112 500	337 500	4 500 000	3 825 000	225 000	112 500	337 500	0	3 372 518,06	97,9
3.2. Kvalitní sociální služby	3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování	5 000 000	4 250 000	625 000	125 000	0	5 000 000	4 250 000	625 000	125 000	0	0	8 086 201,94	99,4
1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.3. Podpora prorodinných opatření	1 734 000	1 473 900	216 750	43 350	0	1 734 000	1 473 900	216 750	43 350	0	0	1 615 262,31	97,3
1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti	1.1.2. Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků	2 000 000	1 700 000	0	0	300 000	2 000 000	1 700 000	0	0	300 000	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Posilování přirozených funkcí krajiny	8 877 650	7 546 000	0	0	1 331 650	8 877 650	7 546 000	0	0	1 331 650	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Protierozní opatření	3 750 000	3 000 000	0	0	750 000	3 750 000	3 000 000	0	0	750 000	0	0	0
1.6. Chráněné ŽP a osvěta o něm	1.6.1. Sídelní zeleň	11 666 667	7 000 000	0	0	4 666 667	11 666 667	7 000 000	0	0	4 666 667	0	0	0
Celkem		151 722 927	107 275 730	9 408 030	2 724 910	32 314 257	176 906 342	116 790 850	22 446 721	2 911 752	34 988 301	8 252 402	152 833 321	86,4

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?			
<i>Klíčová zjištění:</i>			
Odpověď:			
<u>Programový rámec IROP:</u>			
Úpravy finančního plánu budou mít vliv (viz B.4) na hodnoty dosažených indikátorů. Je nutné uvést na 0 hodnoty navázaných indikátorů – konkrétně v opatření 3. (aktivita Sociální bydlení), 4. a 6. Ostatní indikátory budou změněny po realizaci všech projektů, MAS očekává, že nebude naplněn indikátor 76100 Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras v opatření 1.			
<u>Programový rámec PRV:</u>			
Úpravy finančního plánu budou mít vliv (viz B.4) na hodnoty dosažených indikátorů. Je nutné uvést na 0 hodnoty navázaných indikátorů – konkrétně Fiche 11. Dále jen nutné adekvátně upravit pokrácenou alokaci pro Fichí 16. v indikátoru 9 25 01 Celkové veřejné výdaje (O.1). Dále je nutné stanovit indikátory vytvořené nové Fiche zaměřené na čl. 20 adekvátně s metodikou SZIF pro vytvoření Fiche a projektovými záměry v území. Při úpravě dalších indikátorů bude MAS postupovat v souladu s vydanou metodikou MZe k úpravě SCLLD.			
<u>Programový rámec OPZ:</u>			
Jediný Programový rámec, ve kterém MAS upravovala hodnoty indikátorů už v minulosti (na základě výzvy v akceptačním dopisu). Úpravy finančního plánu budou mít vliv (viz B.4) na hodnoty dosažených indikátorů. Je nutné uvést na 0 hodnoty navázaných indikátorů – konkrétně v opatření 20.			
<u>Programový rámec OPŽP:</u>			
Zůstává beze změn, MAS očekává, že hodnoty indikátorů nebudou naplněny, ale budou adekvátní finančnímu čerpání v opatřeních.			
<i>Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy</i>			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Změna indikátorů Programového rámce IROP (vynulování indikátorů ze 2 zrušených opatření a 1 zrušené aktivity).	Do 28.2.2019	Kancelář MAS	Změna indikátorů IROP vzhledem ke zrušeným opatření byla provedena.
2. Změna indikátorů Programového rámce PRV (vynulování indikátorů z jedné zrušené Fiche, navýšení indikátorů vyplývajících z už proplacených projektů, snížení indikátoru k proj. spolupráce, stanovení nových indikátorů nové Fiche zahrnující aktivity	Po vydání aktualizovaných Pravidel PRV a metodiky SZIFu k vytvoření nové Fiche, nejpozději však k 30. 9. 2019	Kancelář MAS	Změna indikátorů PRV vzhledem ke zrušení Fiche, přizpůsobení dle čerpání a k zavedení nové Fiche byla provedena.

podporovatelné v rámci článku 20.)			
3. Změna indikátorů Programového rámce OPZ (vynulování indikátorů v důsledku zrušení 1 opatření).	Do 30. 9. 2019	Kancelář MAS	Změna indikátorů OPZ vzhledem ke zrušeným opatření byla provedena.
4. Nadále sledovat plnění indikátorů a pravidelně o plnění informovat orgány MAS. Po finálním ukončení projektů uvést do souladu cílové hodnoty indikátorů v SCLLD, případně postupovat v souladu s pokyny jednotlivých ŘO.	Průběžně až do 31. 12. 2023	Kancelář MAS	Plnění indikátorů bylo průběžně sledováno. U cílových hodnot indikátorů bylo postupováno dle pokynů jednotlivých ŘO.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

Z výše uvedených tabulek a dalších faktů vyplývají následující skutečnosti a závěry:

- **Programový rámec IROP:**

- Indikátory byly splněny uspokojivě. Téměř u všech indikátorů realizovaných aktivit/opatření byly naplněny příslibené hodnoty kromě opatření zaměřené na cyklodopravu. Většina z nich byla i přečerpána.
- 2 opatření a 1 aktivita nebyly realizovány, konkrétně: sociální podniky, územní plány a sociální bydlení. U navázaných indikátorů byla provedena úprava na hodnotu 0, při podávání Žádosti o změnu SCLLD spojenou se změnou finančního plánu ke 28.2.2019, konkrétně se jednalo o celkem 13 indikátorů:
 - 10000 Počet podniků pobírajících podporu;
 - 10102 Počet podniků pobírajících granty;
 - 10300 Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty);
 - 10400 Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích;
 - 10403 Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny;
 - 10105 Počet nových podniků, které dostávají podporu;
 - 10411 Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním;
 - 90200 Počet územních plánů, regulačních plánů a územních studií;
 - 90203 Počet územních studií-krajina;
 - 90210 Plocha území pokrytá územním plánem, regulačním plánem a územní studií;
 - 55301 Počet podpořených bytů pro sociální bydlení;
 - 55310 Nárůst kapacity sociálních bytů a
 - 55320 Průměrný počet osob využívající sociální bydlení.

- **Programový rámec PRV:**

- Téměř u všech indikátorů realizovaných Fichí bylo dosaženo výrazně vyšší naplnění příslibených hodnot, než bylo známo při tvorbě SCLLD. Plnění např. indikátoru 94800 Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23) bylo mezi Fiche rozloženo jinak, než bylo původně předpokládáno. Výrazného přeplnění hodnot došlo u Fiche 12 - Modernizace nezemědělského podnikání.
- 1 Fiche byla zrušena, konkrétně se jedná o Fichi 11 Podpora ekologické stability. Navázané indikátory byly změněny na 0 hodnotu, při podávání Žádosti o změnu SCLLD spojenou se změnou finančního plánu, konkrétně se jedná o:
 - 93701 Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)
 - 94301 Celková délka cest zajišťujících zpřístupnění pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikaci).
- 1 Fiche přidána – Fiche 24 Investice do veřejných prostranství - čl. 20 PRV:
 - 92702 Počet podpořených akcí/operací (O.3)
 - 94800 Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)
- V rámci přechodného období PRV došlo k navýšení alokace MAS Zubří země pro Programový rámec PRV o 8 774 900 Kč (dopis z Ministerstva zemědělství č. j. MZE-31531/2021-14113 ze dne 21.5.2021) na celkovou částku 59 388 790 Kč a vzhledem k tomu došlo i v rámci ŽoZ č. 16 k navýšení hodnot indikátorů vyplývajících z úprav finančního plánu PR PRV (v případě Fiche 16 snížení alokace, tj. snížení hodnoty indikátoru):
 - F12.Modernizace nezemědělského podnikání (93701 zvýšeno z 40 na 45)
 - F14.Podpora neprodukčních funkcí lesa (92702 zvýšeno z 1 na 6 a 93001 z 1 na 41)
 - F16.Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje (92501 sníženo z 19 203 na 6 324)
 - F24.Investice do veřejných prostranství (92702 zvýšeno z 15 na 35)

- **Programový rámec OPZ:**

- Téměř u všech indikátorů realizovaných aktivit bylo dosaženo naplnění příslibených hodnot, u většiny indikátorů došlo k vyššímu plnění, než bylo příslibeno při tvorbě SCLLD. Pouze u indikátoru 6 70 01 Kapacita podpořených služeb, u opatření 3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, nedošlo k naplnění.
- 1 opatření bylo zrušeno, konkrétně se jednalo o opatření č. 20. Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků. Navázané indikátory bylo nutné uvést na 0 hodnotu při podávání Žádosti o změnu SCLLD spojenou se změnou finančního plánu, konkrétně se jednalo o:
 - 10212 Počet podpořených již existujících sociálních podniků,
 - 60000 Celkový počet účastníků
 - 62600 Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti

- **Programový rámec OPŽP:**

Nebyl vůbec čerpán, neboť MAS v území postrádala zájem o realizaci vhodných projektových záměrů a došlo k zásadní komplikaci při administrativní kontrole ze strany ŘO. Nedošlo vůbec k naplnění příslibených hodnot indikátorů uvedených v SCLLD.

C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

Informace od MAS týkající se už podaných a schválených změn SCLLD navázaných na změny indikátorů:

- 2. (resp. 3.) změna SCLLD obsahovala úpravu indikátorů Programového rámce OPZ, tak aby uvedené údaje byly v souladu s požadavky uvedenými v akceptačním dopisu.
- 3. (resp. 4.) změna se týkala přidání 2 nových opatření v Programovém rámci OPŽP – konkrétně se jednalo o 22. Protierozní opatření a 23. Sídlní zeleň. Současně MAS s touto změnou vypořádala předchozí chybu v indikátorech OPZ, která byla při předchozí změně strategie opomenuta (uvedení do souladu Programových rámců a indikátorové tabulky v ISKP).
- 7. (resp. 6) změna se týkala úpravy indikátorů v návaznosti na úpravu finančního plánu IROP kvůli zrušeným opatřením 10. uvedená v bodě 2. V rámci této změny došlo k nastavení 0-vých hodnot následujících indikátorů, které jsou přímo navázány na zrušená opatření/aktivity:
 - 1.1.1. Investice do zázemí sociálních podniků
 - 2.8.1. Investice do kvality územního a rozvojového plánování
 - a aktivity Sociální bydlení v rámci opatření 3.2.1. Podpora infrastruktury pro sociální služby.
- 10. (resp. 9) změna se týkala úpravy indikátorů vyplývajících z úprav finančního plánu PRV (přesunutí nevyčerpaných 5 mil. Kč z Fiche 8, Fiche 11 a Fiche 16 do nově vytvořené Fiche 24 Investice do veřejných prostranství a přesunutí uspořené částky 1 817 530 Kč do nové Fiche 24 z Fichí 7, 8, 12, 13 a 15):
 - Fiche 7 Modernizace zemědělského podnikání (93701 navýšeno z 3 na 20; 94800 navýšeno z 1 na 2)
 - Fiche 8 Modernizace zpracování zemědělských produktů (94800 sníženo z 1 na 0)
 - Fiche 9 Investice do sítě lesních cest (93701 sníženo z 2 na 1)
 - Fiche 10 Opravy a budování sítě polních cest (93701 sníženo z 2 na 1)
 - Fiche 11 Podpora ekologické stability (příslušné indikátory se dále nesledují)
 - Fiche 12 Modernizace nezemědělského podnikání (93701 navýšeno z 5 na 40; 94800 navýšeno z 2 na 4)
 - Fiche 13 Posilování ekologické stability lesů (93701 sníženo z 2 na 1; 93001 sníženo z 1 na 0,33)
 - Fiche 14 Podpora neprodukčních funkcí lesa (92702 sníženo z 3 na 1)
 - Fiche 15 Zvyšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství a návazných oborů (93701 navýšeno z 2 na 29; 94800 sníženo z 1 na 0,2)
 - Fiche 16 Podpora aktivit CLLD (92501 sníženo z 56175 na 19203)
 - Fiche 24 Investice do veřejného prostranství (nově přislíbeno dosažení hodnoty 8 v indikátoru 92702 a 0 v 94800)
- 11. (resp. 10) úprava indikátorů vyplývajících z úprav finančního plánu PRV (navýšení celkové alokace PRV o 17 248 780 Kč - v některých Fichích došlo i k navýšení hodnot příslušných indikátorů):
 - Fiche 10 Opravy a budování sítě polních cest (93701 zvýšeno z 1 na 2)
 - Fiche 24 Investice do veřejných prostranství (92702 zvýšeno z 8 na 15)
- 16 (resp. 15) úprava indikátorů vyplývajících z úprav finančního plánu PRV (navýšení celkové alokace PRV o 8 774 900 Kč – přechodné období a k přesunu

348 375 Kč z Fiche 16 Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje - v některých Fichích došlo i k navýšení hodnot příslušných indikátorů):

- Fiche 12 Modernizace nezemědělského podnikání (93701 zvýšeno z 40 na 45)
- Fiche 14 Podpora neprodukčních funkcí lesa (92702 zvýšeno z 1 na 6 a 93001 z 1 na 41)
- Fiche 16 Podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje (92501 sníženo z 19 203 na 6 324)
- Fiche 24 Investice do veřejných prostranství (92702 zvýšeno z 15 na 35)

V minulosti předložené změny SCLLD upravovaly indikátory (OPZ) pouze do souladu s požadavky uvedenými v akceptačním dopise.

Klíčová zjištění:

1. V důsledku zrušení některých opatření/aktivit/Fichí bylo nutné uvést na 0 hodnoty navázaných indikátorů – v PR IROP, PRV a OPZ.
2. Většina důležitých indikátorů v PR IROP, PRV a OPZ byla naplněna. V PR PRV se dosáhlo výrazně vyššího plnění. Některé z indikátorů v PR PRV, IROP i OPZ ale naplněny nebyly (vyšší ceny investic, neporozumění definici indikátoru atd.). V PR OPZ nebyly hodnoty indikátorů naplněny vůbec vzhledem k nulovému čerpání.
3. V PR PRV byly indikátory průběžně upravovány vzhledem ke snižování nebo zvyšování alokace dané Fiche.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?

Odpověď:

PR IROP:

Indikátory byly splněny uspokojivě. Téměř u všech indikátorů realizovaných aktivit/opatření byly naplněny příslibené hodnoty, kromě opatření zaměřené na cyklo dopravu (76100 Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras), většina z nich byla i přečerpána.

PR PRV:

Při úpravě indikátorů se postupovalo v souladu s vydanou metodikou MZe k úpravě SCLLD. Téměř u všech indikátorů realizovaných Fichí bylo dosaženo výrazně vyššího naplnění příslibených hodnot, než bylo známo při tvorbě SCLLD. Plnění např. indikátoru 94800 Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23), bylo mezi Fiche rozloženo jinak, než bylo původně předpokládáno. Výrazného přeplnění hodnot došlo u Fiche 12 Modernizace nezemědělského podnikání. V průběhu realizace byly prováděny úpravy indikátorů vyplývající z úprav finančního plánu PRV – navýšení alokace.

PR OPZ:

PR OPZ je jediným PR, ve kterém MAS upravovala hodnoty indikátorů už v minulosti (na základě výzvy v akceptačním dopisu). Úpravy finančního plánu měly vliv na hodnoty dosažených indikátorů.

PR OPŽP:

Nebyl vůbec čerpán, neboť MAS v území postrádala zájem o realizaci vhodných projektových záměrů a došlo k zásadní komplikaci při administrativní kontrole ze strany RO. Nedošlo vůbec k naplnění příslibených hodnot indikátorů uvedených v SCLLD.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Průběžně sledovat plnění indikátorů a pravidelně o plnění informovat orgány MAS. Po finálním ukončení projektů uvést do souladu cílové hodnoty indikátorů v SCLLD, případně postupovat v souladu s pokyny jednotlivých ŘO.

EO C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedly k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry splnily svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší do území MAS právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu, tisková verze žádosti o podporu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci**C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?****Klíčová zjištění:**

1. Projekty realizované přes výzvy vyhlášené na MAS naplnily očekávání, která do nich příjemci vložili, výstupy projektů byly naplněny. Dopad na cílové skupiny byl pozitivní a z velké míry uspokojivý.
2. Udržitelnost projektů se jeví jako bezproblémová, přesto by MAS měla příjemcům zrealizovaných projektů doporučit zajištění pojistných smluv na pořízené investice minimálně po dobu udržitelnosti projektů.

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. MAS doporučí všem ukončeným projektům	U už ukončených	Kancelář MAS	MAS aktivně upozorňovala na

<p>(kromě OPZ), aby si zajistili pojištění pořízeného majetku/staveb minimálně po dobu udržitelnosti projektů. MAS bude, na potřebu zajistit si pojištění, upozorňovat i v průběhu realizace SCLLD při ukončování dalších projektů.</p>	<p>do 30.9.2019 a dále průběžně.</p>		<p>nutnost pojištění při individuálních konzultacích s příjemci, při kontrole na místě po realizaci a formou mailové komunikace s příjemci dotace. Většina příjemců si na základě doporučení MAS zajistila odpovídající pojištění majetku/staveb na požadovanou dobu udržitelnosti projektů. Doporučení mid-term evaluace bylo úspěšně splněno a zavedeno do praxe. MAS efektivně zajistila informovanost příjemců a napomohla udržitelnosti realizovaných projektů.</p>
---	--------------------------------------	--	--

Odpovědi na evaluační podotázky

C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?

Odpověď:

Ex-post evaluace k 31. 12. 2024 potvrzuje, že všechny hodnocené projekty dosáhly plánovaných efektů, výsledků i výstupů, přičemž jejich realizace proběhla bez zásadních problémů a případná drobná zdržení neměla negativní dopad na jejich úspěšné dokončení. Všechny projekty splnily požadované indikátory v souladu s údaji uvedenými v žádostech o podporu, přičemž příjemci nehlásili žádné výraznější potíže s jejich naplňováním a všechny projekty prošly závěrečným vyúčtováním a byly finálně proplaceny. V návaznosti na doporučení mid-term evaluace MAS důsledně upozorňovala příjemce na nutnost pojištění pořízeného majetku a staveb na dobu udržitelnosti projektů, přičemž většina z nich si pojištění zajistila. Projekty zůstávají v provozu a přispívají k rozvoji regionu, přičemž nebyly identifikovány případy jejich ukončení ani problémy s plněním stanovených cílů, ačkoli určité riziko může představovat udržení vytvořených pracovních míst v případě ekonomického poklesu. Celkově lze konstatovat, že projekty splnily své cíle a MAS efektivně přispěla k zajištění jejich udržitelnosti.

C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?

Odpověď:

Intervence vedly k uspokojování potřeb cílových skupin ve všech hodnocených projektech, přičemž oproti předchozímu hodnocenému období došlo k výraznému nárůstu

realizovaných projektů. U projektů PR PRV, kde je v drtivé většině cílová skupina totožná s příjemcem, zůstává i nadále platné, že potřeby příjemců byly vždy naplněny, a proto MAS tuto otázku vyhodnocuje jako nerelevantní.

V případě PR IROP a OPZ, kde jsou cílové skupiny jasně definované, bylo na základě rozsáhlého šetření a případových studií potvrzeno, že projekty měly významný pozitivní dopad a přispěly ke zlepšení životních podmínek, dostupnosti služeb a celkovému rozvoji regionu.

Oproti mid-term evaluaci bylo zjištěno, že se projekty setkaly s přijetím ze strany cílových skupin, přičemž případné počáteční obavy nebo nesouhlas obyvatel byly v průběhu udržitelnosti projektů překonány a výsledky jsou vnímány jako přínosné.

Dodatečné zařazení nové Fiche do PR PRV (Fiche 24: *Investice do veřejných prostranství*) mělo pozitivní vliv na kvalitu života obyvatel i estetickou hodnotu obcí. Podpořené projekty přispěly k revitalizaci center obcí, zlepšení dostupnosti a bezpečnosti veřejných prostor a podpoře komunitního života. Díky těmto investicím došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky.

Celkově lze konstatovat, že realizované projekty nejen naplnily očekávání příjemců, ale také významně přispěly k dlouhodobému rozvoji území a zlepšení kvality života jeho obyvatel.

C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?

Odpověď:

Výstupy, výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích jsou ve většině případů dlouhodobě udržitelné. U projektů financovaných z PR PRV a IROP příjemci nadále deklarují, že udržitelnost je zajištěna nejen po dobu vyžadovanou pravidly poskytovatele dotace, ale i dlouhodobě po jejím skončení. Náklady na údržbu a opravy techniky, staveb či jiného pořízeného majetku jsou pokrývány z vlastních zdrojů, případně z příspěvků zřizovatelů.

V rámci PR OPZ zůstává situace obdobná jako v mid-term evaluaci, tedy že udržitelnost není povinná pro všechny projekty, nicméně řada příjemců i nadále pokračuje v aktivitách s využitím jiných finančních zdrojů, včetně příspěvků zřizovatelů a účastníků. Oproti mid-term evaluaci bylo zjištěno, že u většiny příjemců došlo k úspěšnému začlenění projektových aktivit do běžného provozu organizací, což dále posiluje jejich udržitelnost.

MAS v rámci kontrol na místě po realizaci ověřovala, zda příjemci mají zajištěné pojištění pořízeného majetku, a zjistila, že příjemci dotace toto doporučení z mid-term evaluace převážně akceptovali a majetek je pojištěn minimálně po dobu udržitelnosti projektu. Celkově lze konstatovat, že projekty realizované v hodnoceném období nejen splnily požadovanou udržitelnost, ale u mnohých z nich je předpoklad, že budou mít pozitivní dopady i po uplynutí povinné doby udržitelnosti.

Klíčová zjištění:

1. Naplnění očekávání a výstupů: Všechny hodnocené projekty realizované v rámci výzev MAS splnily plánované výstupy, výsledky i indikátory. Dopad na cílové skupiny byl významný a pozitivně přispěl k rozvoji regionu.
2. Bezproblémová realizace: Projekty byly realizovány bez zásadních komplikací, případná drobná zdržení neměla negativní vliv na jejich úspěšné dokončení. Příjemci nehlásili žádné výrazné problémy s plněním indikátorů.
3. Udržitelnost projektů: Výstupy a výsledky projektů jsou ve většině případů dlouhodobě udržitelné. Příjemci projektů z PRV a IROP deklarují, že investice jsou i nadále využívány a financovány z vlastních zdrojů či příspěvků zřizovatelů. U projektů OPZ řada příjemců pokračuje v aktivitách s využitím dalších finančních zdrojů.
4. Doporučení k pojištění majetku: Na základě doporučení z mid-term evaluace MAS důsledně upozorňovala příjemce na nutnost pojištění pořízeného majetku. Většina

příjemců si pojištění zajistila, což snižuje riziko ohrožení udržitelnosti projektů.

5. Riziko ekonomického poklesu: Jediným potenciálním rizikem pro udržitelnost některých projektů je možné snížení ekonomické aktivity v regionu, což by mohlo ovlivnit udržení nově vytvořených pracovních míst. Tento faktor by měl být sledován v rámci dalšího hodnocení.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Odpověď:

V rámci evaluace bylo provedeno 19 rozhovorů s příjemci (které byly následně přepsány do šablon případových studií). Z toho 5 případových studií, kde projekty byly ukončeny a proplaceny, byly převzaty z mid-term evaluace a 2 případové studie, které hodnotily projekty ve fázi realizaci, byly po rozhovoru s příjemci dotace přepracovány. Rozhovory s příjemci byly realizované v souladu s požadovanou strukturou, viz níže:

- 11 z Programového rámce PRV (specifický cíl 1 a 2),
- 4 z Programového rámce IROP (specifický cíl 1, 2 a 3),
- 4 z Programového rámce OPZ (specifický cíl 1 a 3).

MAS nemá žádný realizovaný projekt z Programového rámce OPŽP.

Finanční prostředky byly vynaloženy účelně a efektivně, přičemž projekty dosáhly všech stanovených cílů a pozitivně ovlivnily cílové skupiny, jak bylo uvedeno v žádostech o podporu. Příjemci projektů vyjádřili vysokou spokojenost nejen s realizací jednotlivých aktivit, ale i se spoluprací s MAS. Projekty splnily své účely a přispěly k rozvoji regionu, což potvrzují i pozitivní ohlasy od samotných příjemců.

Administrativní procesy probíhaly hladce a žádné zásadní problémy nebyly zaznamenány. Vzhledem k těmto pozitivním výsledkům není potřeba doporučovat žádné změny v administraci MAS ani v samotné SCLLD. Všechny intervence tedy splnily svůj účel a přinesly očekávaný přínos pro region a jeho obyvatele.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Velmi pozitivní ohlas spolupráce MAS s příjemci dotace.

EO C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů) - účinků, a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoliv úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod. Smyslem ex-post hodnocení je zjistit veškeré možné účinky intervencí realizovaných v území MAS v programovém období 2014 – 2020.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů, tisková verze žádosti o dotaci apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?			
Klíčová zjištění:			
1. Z provedených případových studií vyplývá, že všechny projekty, u kterých bylo provedeno šetření, dosáhly plánovaných efektů, výsledků i výstupů. MAS vyhodnotila jako vhodný nástroj pro efektivitu a hospodárnost použití kritéria věcného hodnocení zohledňující finanční náročnost projektu.			
2. U projektů došlo při realizaci k neplánovaným pozitivním i negativním efektům pro příjemce. Žádný z nich ale neměl výrazný dopad na výsledky projektu, protože příjemci s těmito efekty aktivně pracovali.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Nadále aktivně komunikovat s příjemci, aby i nadále docházelo k předcházení případných problémů při realizaci projektů.	Průběžně až do 31.12.2023	Kancelář MAS	Doporučení o aktivní komunikaci s příjemci bylo úspěšně implementováno. MAS pravidelně komunikovala s příjemci, což umožnilo včasné identifikování a řešení problémů. Tento přístup přispěl k lepší spolupráci a efektivní administrativní podpoře. Díky tomu byla většina problémů odstraněna ještě před

			tím, než mohly ovlivnit realizaci projektů. Celkově lze tuto implementaci hodnotit jako efektivní, protože vedla k hladkému průběhu projektů a spokojenosti příjemců.
2. Nadále používat nástroj finanční náročnosti projektů při věcném hodnocení projektů v IROP a PRV.	Průběžně až do 31.12.2023	Kancelář MAS	Doporučení používat nástroj finanční náročnosti projektů při věcném hodnocení projektů v IROP a PRV bylo úspěšně implementováno. Tento nástroj byl pravidelně využíván u všech programových rámců a pomohl zajistit efektivní vynaložení prostředků. Díky němu byla hodnocena finanční efektivita projektů, což vedlo k optimalizaci nákladů. Implementaci lze hodnotit pozitivně, protože přispěla k dosažení rovnováhy mezi věcnými a finančními cíli projektů a umožnila tak podpořit více příjemců dotace na území MAS Zubří země.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?
<p>Odpověď:</p> <p>Dosažené výstupy v projektech odpovídají vynaloženým finančním prostředkům. V rámci provedených případových studií MAS neidentifikovala žádné nevhodné nakládání s prostředky. U většiny projektů byla splněna povinnost provádět výběrová řízení nebo cenové marketingy, což přispělo k transparentnosti a efektivnímu využívání prostředků.</p> <p>Jak bylo již uvedeno v mid-term evaluaci, limity způsobilých výdajů stanovené pro jednotlivé aktivity (konkrétně v rámci PRV na nákup techniky a strojů) byly dodrženy, což bylo zkontrolováno MAS už při administrativní kontrole přijatelnosti projektů a RO SZIF při závěrečném ověření způsobilosti. Limity způsobilých výdajů stanovené MPSV pro projekty OPZ byly také dodrženy, což bylo zkontrolováno MAS i RO OPZ při kontrolách projektu a projevilo se to v krácení schválených způsobilých výdajů před podpisem právního aktu. V rámci</p>

projektů IROP byly limity způsobilých výdajů nerelevantní (nebyly pro vyjmenované výdaje stanoveny).

MAS považuje kritérium finanční náročnosti projektů za účinný nástroj pro zajištění hospodárnosti a efektivity. V průběhu přípravy projektů se žadatelé zabývali průzkumem trhu, což vedlo k přípravě realistických rozpočtů v žádostech o dotaci. Tento přístup přispěl k podpoře širokého spektra projektů, které byly v souladu s cíli SCLLD a efektivně využívaly dostupné prostředky. Výsledkem bylo financování 231 projektů (stav k 31.12.2024), což přineslo zásadní přínos pro region v celkovém finančním objemu 122 518,84 tis. Kč.

MAS nezaznamenala výrazný počet nepodpořených projektů a nemyslí si, že by jejich podpořením došlo k zásadnímu zlepšení efektivity nebo výrazně lepším výsledkům při naplňování cílů SCLLD. Většina výzev byla vyhlášována opakovaně, tudíž nepodpořený žadatel měl možnost žádat opakovaně v další výzvě a z větší části byli všichni žadatelé podpořeni.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Odpověď:

Většina projektů přinesla nejen očekávané výstupy, ale také neplánované pozitivní efekty pro příjemce i pro cílové skupiny, které výrazně přispěly k dalšímu rozvoji regionu a zlepšení kvality života cílových skupin. Tyto neplánované pozitivní efekty se projevily jak u příjemce dotace, tak u cílových skupin. Tyto neplánované efekty zahrnují zlepšení dostupnosti služeb, zvýšení prestiže a atraktivity, rozšíření dovedností a schopností pro příjemce a cílové skupiny, a pozitivní dopady na místní komunity a regionální aktéry.

PR IROP:

1. IROP – SC 2.2 - Získání nových znalostí pro přípravu dalších projektů:
 - Nové zkušenosti a dovednosti: Projekty přinesly příjemcům nové zkušenosti v oblasti administrativy a řízení projektů, které mohou využít pro efektivnější přípravu budoucích projektů. I když administrativní složitost představovala výzvu, získané znalosti přispěly k lepší připravenosti pro další realizace.
 - Dodatečné zlepšení přístupnosti: Kromě původně plánovaných prací na komunikacích došlo k opravám vjezdů k několika domům, což se stalo logickým pokračováním projektu a výrazně zlepšilo přístupnost pro místní obyvatele.
2. IROP – SC 2.7 - Vyšší důvěra veřejnosti, lepší odborná připravenost IZS a zvýšení bezpečnosti regionu:
 - Zvýšení odbornosti členů IZS: Projekt přispěl k vyšší odbornosti nejen jednotky, která byla příjemcem dotace, ale i dalších složek IZS, což mělo pozitivní vliv na bezpečnostní připravenost v regionu.
3. IROP – SC 3.2 – Zkrácení realizace projektu:
 - Rychlá realizace: Zkrácení realizace projektu mělo pozitivní dopad na časovou efektivitu, což umožnilo příjemcům rychleji dosáhnout očekávaných výsledků.
4. IROP – SC 3.3 - Rozšíření informovanosti žáků a pedagogů:
 - Nové pomůcky ve výuce: Zavedení nových typů pomůcek zlepšilo informovanost žáků a pedagogů, což pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky a přispělo k novým znalostem pro všechny zúčastněné.

PR PRV:

1. PRV – SC 1.2 – Významné zvýšení počtu zakázek:
 - Nárůst zakázek: Projekt vedl k většímu počtu zakázek, což pomohlo příjemcům posílit jejich podnikání a zvýšit ekonomickou stabilitu.
2. PRV – SC 1.3 – Větší efektivity:
 - Vyšší efektivita zemědělských prací: Po skončení zemědělské sezóny bylo

vyhodnoceno, že projekt vedl k výrazně vyšší efektivitě zemědělských prací, což přispělo k lepšímu využití dostupných zdrojů a optimalizaci procesů.

3. PRV – SC 1.4 – Zkrácení doby realizace projektu a lepší připravenost na krizové situace:
 - Připravenost na krizové situace: Rychlé schválení dotace a dobré načasování projektů vedly k lepší připravenosti na krizové situace, jako byla vichřice Herwart a kúrovcová kalamita, čímž se příjemcům podařilo předejít vážným problémům.
4. PRV – SC 2.1 – Vyšší počet kulturních akcí:
 - Zvýšený zájem obcí: Projekt podpořil vyšší zájem o kulturní a sportovní akce, což vedlo k větší spolupráci mezi členskými obcemi a aktéry. Mikroregion Bystřicko získal vyšší prestiž jako organizátor kvalitních regionálních akcí, což přispělo k posílení mezilidských vztahů a sociální soudržnosti v regionu.

PR OPZ:

1. OPZ – SC 1.1 - Zvýšení atraktivity a prestiže školy:
 - Zvýšení zájmu o školu: Zlepšení kvality služeb a vybavení školy vedlo k většímu zájmu o školu, což pomohlo udržet její kapacitu a zabránilo poklesu počtu žáků.
2. OPZ – SC 3.1 - Zvýšení motivace a rozvoje pracovních dovedností:
 - Rozvoj pracovních dovedností: Projekt přispěl ke zvýšení motivace a rozvoje pracovních dovedností cílové skupiny, včetně zlepšení fyzické kondice, lepší inkluze žen do pracovních aktivit a zvýšení povědomí o specifických potřebách klientů mezi zaměstnavateli.
3. OPZ – SC 3.2 - Zvýšení motivace a zodpovědnosti účastníků k aktivnímu zapojení do řešení svých problémů:
 - Zlepšení rodinné komunikace: Projekt vedl k lepší rodinné komunikaci, vyšší motivaci účastníků a zlepšení školní docházky dětí, což posílilo komunitu a přispělo k její větší soudržnosti.

PR OPŽP: nerelevantní.

Projekty obecně přinesly celkově pozitivní dopady, které nejenom zlepšily konkrétní oblasti, na které byly zaměřeny, ale také vedly k neplánovaným, ale velmi vítaným efektům, jako je zlepšení spolupráce mezi obcemi, posílení sociální soudržnosti, a zvýšení efektivitě a připravenosti na krizové situace. Nejen příjemci dotací, ale i širší komunita a cílové skupiny těžily z lepší infrastruktury, vzdělávání, kulturní a sportovní angažovanosti. Příjemci získali nové zkušenosti, které jim pomohli v efektivní realizaci budoucích projektů, a to jak v oblasti administrativy, tak i v oblasti rozvoje jejich podnikatelských a odborných schopností. Díky investicím do veřejného prostranství došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky.

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

Odpověď:

PR PRV – SC 1.2, 1.3, 1.4:

1. Výrazné zdržení při dodávkách techniky:
 - Popis problému: Jedním z hlavních negativních faktorů, které se objevily během realizace projektů v rámci tohoto rámce, bylo výrazné zpoždění dodávek techniky, přičemž zejména dlouhá čekací doba na dodávku specifických zařízení (např. ohýbačka na plasty), vedla k nutnosti prodloužení doby realizace.
 - Dopad na projekt: Tento neplánovaný negativní efekt vedl k prodloužení harmonogramu projektu o měsíc, což si vyžádalo administrativní změny, včetně

prodloužení termínu odevzdání žádosti o platbu. Příjemci uvedli, že tento problém měl za následek narůstající stres a zátěž spojenou s koordinací projektu v omezeném časovém rámci.

- Nepředpokládaný výsledek: Zpoždění bylo původně neplánované, ačkoliv faktory jako dostupnost techniky a logistické problémy byly částečně předvídatelné, skutečné zdržení bylo větší, než se původně očekávalo.

2. Ovlivnění délky realizace projektu:

- Popis problému: V rámci projektů došlo k neplánovanému zkrácení doby realizace, protože došlo ke zpoždění při závěrečném ověřování způsobilosti ze strany CRR, čímž se příjemci dotace zkrátila doba realizace. Prodloužení doby realizace bylo často nemožné vzhledem ke stanovení přísných kritérií pro délku realizace projektů ze strany MAS.
- Dopad na projekt: Tento problém způsobil stres a nátlak na příjemce, kteří museli uspíšet některé fáze realizace. Příjemci se ocitli pod tlakem, což vedlo k určitému zhoršení kvality provedení, a to zejména v oblastech, kde bylo nutné splnit stanovené termíny.
- Nepředpokládaný výsledek: Tento negativní efekt nebyl zcela předvídatelný, protože původní plán realizace projektu počítal s delší dobou na dokončení. Zkrácení doby realizace vedlo k neplánovanému stresu a úsilí o urychlení procesů, což ovlivnilo celkovou kvalitu realizace některých částí projektu.

PR IROP – SC 3.2:

1. Chyby při instalaci techniky (digestoře):

- Popis problému: Během realizace některých projektů, zejména v oblasti stavebních úprav, došlo k neplánovanému pochybení při instalaci techniky, konkrétně digestoře, která byla zabudována příliš nízko. To ohrozilo bezpečnost uživatelů, což bylo po upozornění od cílové skupiny následně opraveno.
- Dopad na projekt: Tento problém měl za následek nutnost dodatečné opravy a přizpůsobení instalace, což vedlo ke zdržení v některých fázích realizace. Tento negativní efekt ovlivnil celkovou plynulost provádění prací, protože oprava musela být provedena v průběhu projektu.
- Nepředpokládaný výsledek: Tento problém nebyl zpočátku předpokládán a vznikl v důsledku chybné instalace techniky, což vedlo k narušení původního plánu a nutnosti řešit bezpečnostní rizika.

2. Ovlivnění realizace projektů externími faktory (odjezd klientů na pobyt):

- Popis problému: Dalším neplánovaným negativním efektem, který ovlivnil realizaci některých projektů, byl odjezd příjemce dotace na pobyt v době, kdy byly prováděny určité stavební úpravy, což vedlo k prodloužení doby realizace projektu.
- Dopad na projekt: Tento faktor ovlivnil kontinuitu prací, protože některé fáze realizace nemohly pokračovat bez přítomnosti příjemce dotace. To vedlo k dalšímu prodloužení doby realizace projektu a změnám v harmonogramu.
- Nepředpokládaný výsledek: Tento aspekt byl zcela neplánovaný, jelikož odjezd příjemce dotace nebyl předvídatelný, a tím pádem způsobil nečekané zdržení v projektových aktivitách.

V průběhu realizace projektů v rámci PR PRV a IROP došlo k několika nepředpokládaným negativním výsledkům, které ovlivnily celkovou realizaci projektů. Nejvíce se projevil problémy spojené s dodávkami techniky, zpožděním při administrativních procesech, chybami při instalaci technických zařízení a neplánovanými externími faktory, jako byl odjezd příjemců dotace během realizace. Tyto faktory vedly k prodloužení doby realizace a v některých

případech i k nutnosti provádět dodatečné opravy nebo úpravy, což mělo vliv na efektivitu a kvalitu prováděných prací.

Neplánované negativní výsledky ukazují na významnou potřebu pečlivějšího plánování, zejména v oblasti logistiky, výběru dodavatelů a koordinace projektových aktivit. Příjemci dotace by měli lépe předjímat možné nečekané okolnosti a připravit se na ně, aby bylo možné co nejlépe minimalizovat riziko negativních dopadů na projekty v budoucnu.

V jiných opatřeních nebyly z rozhovorů s příjemci dotace zjištěny žádné jiné nepředpokládané negativní důsledky zjištěny.

Klíčová zjištění:

1. Všechny projekty dosáhly plánovaných výsledků, přičemž MAS ocenila kritérium věcného hodnocení zohledňující finanční náročnost jako efektivní nástroj pro zajištění hospodárnosti.
2. Při realizaci došlo k neplánovaným pozitivním i negativním efektům, které však nebyly natolik výrazné, aby ovlivnily celkové výsledky, protože příjemci dotace na ně reagovali proaktivně.
3. Projekty přinesly příjemcům dotace nové zkušenosti a dovednosti v oblasti administrativy a řízení projektů, což vedlo k efektivnější přípravě a realizaci dalších projektů.
4. V některých projektech došlo k neplánovaným pozitivním efektům, jako například zlepšení přístupu a komfortu pro místní obyvatele díky dodatečným opravám, které nebyly původně součástí projektového plánu.
5. Mezi negativní efekty patřily zpoždění při dodávkách techniky a zkrácení doby realizace, což vedlo k administrativnímu stresu a nutnosti prodloužení harmonogramu.
6. V některých projektech byly zjištěny technické chyby (např. nesprávná výška digestoře), které byly opraveny po zpětné vazbě od cílové skupiny, čímž nebyl ohrožen celkový úspěch projektu.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Odpověď:

Finanční prostředky na intervence byly vynaloženy účinně, účelně a hospodárně, přičemž všechny hodnocené projekty dosáhly plánovaných efektů, výsledků i výstupů. Dle hodnocení projekty přispěly k plnění cílů SCLLD a naplnily indikátory stanovené v programových rámcích. Příjemci projektů potvrzují, že realizované aktivity odpovídaly jejich očekáváním a přinesly očekávané přínosy pro cílové skupiny.

V rámci realizace projektů se objevily i neplánované účinky, a to jak pozitivní, tak negativní. Mezi pozitivními efekty lze zmínit získání nových zkušeností příjemců dotace v oblasti řízení projektů, efektivnější koordinaci mezi různými subjekty a zlepšení přístupu a komfortu pro cílové skupiny. Některé projekty rovněž generovaly dodatečné synergické efekty, například širší využití pořízeného vybavení nad rámec původně zamýšleného účelu. Pozitivní vliv se dále projevil v kvalitě života obyvatel i estetické hodnotě obcí. Některé podpořené projekty přispěly k revitalizaci center obcí, zlepšení dostupnosti a bezpečnosti veřejných prostor a podpoře komunitního života. Díky těmto investicím došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky.

Na druhé straně se vyskytly i negativní dopady, zejména v podobě zpoždění dodávek techniky a stavebních prací, což v některých případech vedlo k nutnosti prodloužovat termíny realizace nebo řešit technické nedostatky po dokončení projektu. Příjemci se s těmito komplikacemi aktivně vypořádali a ve většině případů přijali opatření k minimalizaci jejich

dopadů. Celkově lze konstatovat, že neplánované negativní efekty neměly zásadní vliv na dosažení stanovených cílů projektů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Zajištění flexibility v harmonogramech projektů – doporučuje se větší flexibilita při nastavování délky realizace projektů, zejména s ohledem na možná zpoždění při dodávkách techniky a stavebních prací. Možnost úprav harmonogramů by mohla snížit stres příjemců dotace a eliminovat potřebu administrativně náročných změn.
2. Podpora prevence a rychlého řešení neplánovaných problémů – doporučuje se zavedení mechanismů pro rychlejší řešení vzniklých komplikací odborné podpory ze strany MAS, která se ukázala v tomto programovém období jako velmi efektivní a měla velmi pozitivní ohlas. Umožnila příjemcům dotace efektivněji reagovat na neočekávané situace během realizace projektů.
3. Zlepšení komunikace mezi příjemci a dodavateli – doporučuje se posílit komunikaci a smluvní mechanismy mezi příjemci dotace a dodavateli tak, aby bylo možné efektivněji předcházet chybám v realizaci (např. technickým pochybením) a zajistit rychlou nápravu v případě jejich výskytu.
4. Důraz na pojištění pořízených strojů a vybavení – doporučuje se zavedení povinnosti nebo výraznějšího doporučení pro příjemce, aby pořízené stroje a techniku pojistili, zejména v období udržitelnosti projektu. Snižuje se tím tak riziko finančních ztrát při nečekaných událostech, jako jsou poruchy, krádeže nebo živelné pohromy.
5. Investice do veřejného prostranství – doporučuje se i nadále podporovat investice do veřejného prostranství, které mají velmi pozitivní ohlasy a zkvalitňují život obyvatel.

EO C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Intervenční logika (viz otázku B.1)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?			
Klíčová zjištění:			
1. V jednotlivých Programových rámcích dochází pomocí realizace projektů k plnění specifických cílů stanovených v SCLLD.			
2. Dochází k plnění specifických cílů i napříč mezi opatřeními/Fichemi.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
nerelevantní			nerelevantní

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?
<p>Odpověď:</p> <p>MAS uvádí všechny specifické cíle, které byly implementovány v programovém období a u nichž došlo k šetření pomocí případových studií. MAS seřadila plnění těchto specifických cílů podle prioritizace stanovené v SCLLD. Z mid-term evaluace jsou převzaty již zpracované analýzy.</p> <p><u>PR OPZ: SC 1.1 Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti</u></p> <p>Mezi hlavní zdůvodnění existence specifického cíle je dle SCLLD důraz na nízkou nezaměstnanost, která je klíčovou podmínkou pro rozvoj regionu a zastavení úbytku počtu obyvatel. Mezi aktivity, které měly vést k naplnění cíle, patří: podpora flexibilních forem zaměstnávání se zaměřením na rodiče s dětmi, podpora možností péče o děti zajišťující rodičům možnost docházky do zaměstnání apod. Realizovaný projekt, u nějž bylo provedeno šetření, zcela naplňuje aktivitu podpory péče o děti zajišťující rodičům možnost docházky do zaměstnání formou prodloužení družiny a příměstských táborů.</p> <p><u>PR PRV: SC 1.2 Konkurenceschopný a rozvinutý podnikatelský sektor</u></p> <p>Mezi hlavní důvody vydefinování specifického cíle v SCLLD patřila podpora podnikatelského sektoru, jako nejvýznamnějšího sektoru z hlediska zaměstnanosti v regionu. Mezi aktivity, které měly vést k naplnění cíle, patří: podpora konkurenceschopnosti živnostníků a mikropodniků na území MAS, modernizace vybavení, technologií a provozoven podnikatelů, podpora podnikání v oblasti cestovního ruchu apod. Šetřený projekt byl zaměřen na nákup ohýbačky na plasty, která umožňuje další zpracování polotovarů z plastů a nákup vysokozdvizného elektrického vozíku, čímž došlo k modernizaci technologií podnikatelů (v tomto případě sice malého podniku, celkově jsou ale příjemci v této Fichi z cca 90 % mikropodniky) a tím i k plnění cílů SCLLD. Tento projekt zároveň naplnil i specifický cíl 1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti v samotné jeho definici, protože přispěl k vyšší zaměstnanosti v regionu vytvořením 0,6 nového pracovního místa.</p> <p><u>PR PRV: SC 1.3 Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství</u></p> <p>Mezi hlavní zdůvodnění existence specifického cíle je dle SCLLD důraz na fakt, že zaměstnanost v zemědělství a lesnictví v regionu MAS o 11 % převyšuje celorepublikový průměr a primér je tak velmi důležitou složkou místní ekonomiky. Mezi aktivity, které měly vést k naplnění cíle, patří: podpora pořízení moderní zemědělské techniky a technologií</p>

(stroje, vybavení) pro rostlinnou i živočišnou výrobu, investice do zemědělských objektů, podpora bioprodukce, sdílení zařízení a zdrojů, podpora spolupráce v dodavatelsko – odběratelských vztazích atd. Projekt byl přímo zaměřen na nákup nového traktorového návěsu, přispívá k rozšíření strojového parku příjemce dotace/zemědělce, a tím růstu jeho konkurenceschopnosti a usnadnění jeho práce. Zároveň podpořil bioprodukcí, protože se jedná o ekologického zemědělce.

PR PRV: SC 1.4 Udržitelné hospodaření v lesích

Stejně jako u předchozího specifického cíle je hlavním důvodem existence specifického cíle v SCLLD fakt, že primér v regionu MAS zaujímá vysoké procento zaměstnanosti. Hlavními aktivitami vedoucími k plnění specifického cíle byl: nákup lesnické techniky, modernizace školkařské činnosti, podpora zpracování dřeva na polotovary, podpora energetického využití dřevní hmoty apod. Projekt byl přímo zaměřen na nákup mobilní lesní techniky – motorové pily, vyvrtovací pily a štípače, tj. přispívá k plnění cíle uvedeného v SCLLD. Realizace projektu zároveň naplnila i specifický cíl 1.1. Nově vzniklá pracovní místa a zvýšení zaměstnanosti v samotné jeho definici, protože přispěl k vyšší zaměstnanosti v regionu vytvořením 0,2 nového pracovního místa.

PR PRV: SC 2.1 Upravená a funkční veřejná prostranství

Specifický cíl 2.1 „Upravená a funkční veřejná prostranství“ je v rámci SCLLD zaměřen na zlepšení kvality veřejného prostoru, jeho funkčnosti a atraktivity pro místní komunitu i návštěvníky. Mezi klíčové intervence vedoucí k naplnění tohoto cíle patřili investice do veřejné infrastruktury a vybavení podporující využívání veřejného prostoru pro kulturní a společenské aktivity.

Hodnocený projekt v rámci případové studie „Pořízení mobilní techniky pro kulturní akce Mikroregionu Bystřicko“ naplnil tento specifický cíl tím, že zvyšuje kvalitu a dostupnost kulturních akcí konaných ve veřejném prostoru. Zakoupením nové ozvučovací a promítací techniky, stánků a příslušenství došlo k významnému zkvalitnění kulturní infrastruktury v regionu. Projekt přispěl k oživení veřejných prostranství, posílil jejich komunitní funkci a zvýšil jejich atraktivitu pro místní obyvatele i návštěvníky.

Dlouhodobě projekt podporuje udržitelnost kulturního a společenského života v Mikroregionu Bystřicko, přispívá ke zvýšení zájmu veřejnosti o akce pořádané v těchto prostorech a podporuje jejich pravidelné využívání. Investice do technického vybavení tak nepřímo přispívají k oživení veřejného prostoru a naplňování cíle Programového rámce PRV SC 2.1.

PR IROP: SC 2.2 Modernizovaná a bezpečná místní dopravní síť

K vydefinování specifického cíle v SCLLD vedlo zejména to, že kvalitní dopravní síť je podmínkou rozvoje regionu ze všech hledisek – je nezbytná pro dobře fungující dojížděku za prací, do škol, za službami a volnočasovými aktivitami, pro místní ekonomickou činnost, pro dostupnost území pro cestovní ruch apod. Mezi hlavní aktivity vedoucí k naplnění specifického cíle bylo dle SCLLD zvyšování bezpečnosti dopravy v obcích, budování a rekonstrukce cyklostezek a cyklotras pro dojížděku do škol, zaměstnání či za službami, podpora návaznosti jednotlivých druhů dopravy s důrazem na dopravu nemotorovou a hromadnou, investice do zastávek a nádraží pro hromadnou dopravu, pořizování ekologických vozidel, investice do informačních systémů apod. Projekt zcela naplnil aktivitu zvyšování bezpečnosti dopravy v obcích vybudováním nového chodníku pro pěší.

PR IROP: SC 2.7 Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality

Hlavním důvodem vydefinování specifického cíle v SCLLD je zvýšení bezpečnosti obyvatel regionu a zlepšení schopnosti reagovat na mimořádné události, které mohou ohrozit zdraví a majetek obyvatel. Důraz je kladen na zajištění připravenosti složek integrovaného záchranného systému (IZS) a zvýšení odolnosti veřejného prostoru vůči bezpečnostním hrozbám a klimatickým změnám.

Mezi aktivity, které napomohly k plnění specifického cíle, patří: podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů (SDH) v obcích, modernizace a obnova jejich vybavení a techniky,

posilování krizové připravenosti a zvýšení efektivity zásahů při mimořádných událostech, jako jsou živelní katastrofy, požáry či průmyslové havárie.

Šetřený projekt "Zajištění odolnosti a vybavenosti jednotky SDH obce Rožná" byl zaměřen na modernizaci technického a ochranného vybavení jednotky, což vedlo ke zvýšení její akceschopnosti. Projekt přispěl k naplnění cíle zejména zlepšením reakce na krizové situace, snížením rizik spojených se změnami klimatu a ochranou veřejného prostoru. Posílil připravenost na zásahy při extrémních jevech, jako jsou sucho, orkány nebo povodně, a tím významně přispěl k bezpečnosti obyvatel regionu.

Tento projekt je plně v souladu s aktivitami specifického cíle 2.7.2. Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality a přispívá k dosažení výsledků stanovených v SCLLD.

PR PRV: SC 2.8 Funkční mezisektorová spolupráce a rozvojové plánování

Realizace projektu v rámci specifického cíle 2.8 prokázala svou relevanci, neboť přispěla k rozvoji mezisektorové spolupráce a plánování na místní úrovni, přičemž její hlavní přínos spočíval v podpoře osvětových aktivit zaměřených na ochranu přírodních zdrojů, zadržování vody a zlepšování ekosystémů v regionu. Projekt byl implementován efektivně, bez výrazných zpoždění či nečekaných komplikací, a díky spolupráci mezi 3 MASkami a odborníky v pravém slova smyslu, kteří moderovali workshopy s ukázkou z praxe a semináře, došlo ke zvýšení povědomí obyvatel o udržitelném hospodaření s vodou a k posílení ekologické stability území. Přínosy z proběhlých seminářů a workshopů mají potenciál přetrvat i po ukončení financování. Celkově lze tedy konstatovat, že projekt úspěšně naplnil stanovené cíle a představuje kvalitní příklad funkční spolupráce 3 MAS s reálným dopadem na širší území.

PR OPZ: SC 3.1 Podpora zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti

V rámci případové studie byla hodnocena realizace projektu „Prostupné zaměstnávání v TK Sejřek – Lepší šance“ naplnila cíle specifického opatření 3.1.1 zaměřeného na podporu zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti, neboť efektivně přispěla k začlenění osob dlouhodobě léčených ze závislosti na nelegálních návykových látkách a trpících duševními onemocněními do pracovního procesu. Díky kombinaci pracovní terapie a tréninkových pracovních míst se klientům podařilo nejen obnovit základní pracovní návyky a zvýšit jejich motivaci k dlouhodobému pracovnímu zapojení, ale také získat reálné pracovní zkušenosti, které jim usnadnily přechod na běžný trh práce. Klíčovým přínosem projektu bylo zlepšit povědomí a postoje firem vůči této znevýhodněné skupině. Díky propojení terapeutických komunit s trhem práce došlo ke zkvalitnění procesu sociální a pracovní reintegrace, což může mít dlouhodobě pozitivní dopad na udržení zaměstnání klientů i po ukončení jejich léčby. Projekt prokázal svou efektivitu a přinesl konkrétní výsledky, jeho dlouhodobá udržitelnost závisí na pokračující spolupráci s místními zaměstnavateli, dostupnosti podpůrných služeb pro klienty a možnostech financování obdobných aktivit v budoucnu. Dle strukturovaného rozhovoru s příjemcem dotace má realizace projektu pozitivní ohlasy až do současnosti. Do dalších podobných iniciativ by bylo vhodné zahrnout i širší škálu profesního poradenství a individuální mentoring, které by pomohly klientům lépe zvládnout přechod do běžného pracovního prostředí a zvýšit stabilitu jejich pracovního uplatnění. Celkově lze hodnotit splnění specifického cíle Podpora zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti v území jako úspěšné a přispívající k řešení bariér v zaměstnávání znevýhodněných osob a nabízí funkční nástroj pro jejich integraci na trh práce.

PR IROP: SC 3.2 Kvalitní sociální služby

Mezi hlavní důvody vydefinování specifického cíle v SCLLD je to, že populace na území MAS je výrazně starší, než odpovídá celorepublikovému průměru a také velmi rychle stárne. Tato skutečnost vyvolává zvýšené nároky na kapacity a kvalitu terénních sociálních služeb a domovy s pečovatelskou službou pro seniory. Stejně důležité je také podporovat kapacity služeb pro další cílové skupiny – zdravotně hendikepovaní, matky (otcové) na mateřské dovolené apod. Hlavními aktivitami, které napomohly k plnění specifického cíle, uvedenými v SCLLD byla: podpora aktivit pro vyčleněné skupiny obyvatelstva ohrožené sociálním vyloučením, výstavba, modernizace infrastruktury a zařízení sociálních služeb, podpora

sociálního bydlení, domovy s pečovatelskou službou, bezbariérové přístupy zařízení sociálních služeb, zařízení pro poskytování komunitní sociální péče, terénní, ambulantní a nízkokapacitní pobytové formy pro osoby sociálně vyloučené apod. Realizovaný projekt naplnil aktivitu modernizace infrastruktury a zařízení sociálních služeb, protože díky němu došlo k rekonstrukci kuchyně v terapeutické komunitě (sociální službě registrované podle zákona o sociálních službách).

PR IROP: SC 3.3 Kvalitní vzdělávací zařízení

Mezi hlavní zdůvodnění existence specifického cíle je dle SCLLD důraz na fakt, že dostupnost kvalitních škol a školek v regionu je podle názorů občanů jedním z hlavních indikátorů životaschopnosti regionů. Vzhledem k předpokládanému demografickému vývoji, tj. zastavení poklesu žáků ZŠ, jde o příležitost k zaměření pozornosti na oblast školství, kde byla zjištěna potřeba investic především do školních budov a jejich materiálního vybavení. Hlavními aktivitami specifického cíle uvedenými v SCLLD byla podpora (modernizace vybavení) všech stupňů školství, včetně speciálních (přizpůsobením osobám se speciálními vzdělávacími potřebami), doplnění chybějících kapacit v mateřských, základních a středních školách, podpora rozvoje kompetencí klíčových pro trh práce, podpora mimoškolních aktivit, komunitních škol apod. Projekt zcela naplnil dvě aktivity definované ve specifickém cíli, zejména modernizaci vybavení školy a podporu rozvoje kompetencí klíčových pro trh práce. Projekt tak přispěl k rozvoji potenciálu regionu.

Klíčová zjištění:

1. V jednotlivých Programových rámcích dochází pomocí realizace projektů k plnění specifických cílů stanovených v SCLLD.
2. Dochází k plnění specifických cílů i napříč mezi opatřeními/Fichemi.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Odpověď:

MAS prokazatelně přispěla k dosažení specifických cílů v rámci jednotlivých opatření a fiche Programových rámců, jak vyplývá z provedených případových studií a analýz. Zrealizované projekty v rámci SCLLD vedly k pozitivním změnám, které podpořily dosažení následujících cílů:

- Vytváření nových pracovních míst a podpora zaměstnanosti: Intervence vedly k vytvoření nových pracovních míst, což pozitivně ovlivnilo zaměstnanost v regionech s vyšší nezaměstnaností.
- Zajištění péče o děti a podpora pracovních míst pro rodiče: Projekty zaměřené na rozšíření kapacit zařízení pro děti umožnily rodičům zůstat v pracovním procesu, což zvýšilo stabilitu pracovního trhu a podpořilo zaměstnatelnost rodičů.
- Růst konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru: Masivní podpora pro malé a střední podniky vedla k modernizaci technologií a zlepšení nabídky služeb, což zvýšilo konkurenceschopnost podniků v regionu.
- Růst konkurenceschopnosti zemědělské produkce: Podpora modernizace a zefektivnění zemědělské výroby, včetně zlepšení infrastruktury, přispěla k posílení konkurenceschopnosti místní zemědělské produkce na trhu.
- Zlepšení udržitelného hospodaření v lesích: Projekty zaměřené na zlepšení lesního hospodaření, ochranu lesních ekosystémů a efektivní využívání lesních zdrojů vedly k dosažení cílů udržitelného hospodaření.
- Podpora modernizace a bezpečnosti místní dopravní sítě: Investice do infrastruktury místní dopravy přispěly k zajištění bezpečné a efektivní dopravy, což má pozitivní dopad na dostupnost a mobilitu obyvatel.

<ul style="list-style-type: none"> • Růst kvality poskytovaných sociálních služeb: Projekty zaměřené na zlepšení a modernizaci sociálních služeb vedly k výraznému zlepšení kvality těchto služeb, což mělo přímý pozitivní dopad na zranitelné skupiny obyvatel. • Růst kvality vzdělávacích zařízení: Zrealizované projekty podporující modernizaci škol a vzdělávacích zařízení vedly ke zlepšení podmínek pro výuku a zvýšení kvality vzdělávání v regionu. • Zvyšování atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele: investice do veřejných prostranství měla pozitivní vliv na kvalitu života obyvatel i estetickou hodnotu obcí. Podpořené projekty přispěly k revitalizaci center obcí, zlepšení dostupnosti a bezpečnosti veřejných prostor a podpoře komunitního života.
<p>Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)</p>
<p>1. Udržitelnost přínosů: I když intervence vedly k pozitivním změnám, je nutné zajistit dlouhodobou udržitelnost dosažených přínosů, především v oblasti udržitelného hospodaření, konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru a kvality veřejných služeb. Dle strukturovaných rozhovorů s příjemci dotace mají tyto přínosy pozitivní dopad i v současnosti, v době udržitelnosti a po skončení této doby.</p>
<p>2. Podpora inovací a modernizace: Další zaměření na inovace a modernizaci v zemědělství, podnikání a infrastruktuře by mělo být i nadále prioritou pro zvýšení konkurenceschopnosti regionu.</p>
<p>3. Zaměření na cílenou podporu zranitelných skupin: Je důležité pokračovat ve zlepšování přístupu k sociálním službám a podporovat iniciativy, které pomáhají zranitelným skupinám obyvatel, jako jsou rodiny s dětmi, senioři nebo osoby se zdravotním postižením.</p>

EO C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota. Neméně důležitým cílem této otázky je také získat a prezentovat důkazy o potřebě implementace metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích. MAS tedy identifikuje přínosy realizace metody LEADER/CLLD, kterých by bez tohoto nástroje nebyl možné v území MAS dosáhnout.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Záписy z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group

- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?			
Klíčová zjištění:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty realizované na území MAS vycházejí z potřeb cílových skupin a jsou jim přizpůsobeny. Přispívají k růstu sociálního kapitálu a zlepšují dovednosti žadatelů/příjemců. 2. Inovativnost projektů vyplývá z potřeb žadatelů. 3. MAS přispívá k synergickým efektům na území tím, že díky činnosti MAS dochází k šíření informací mezi aktéry. 			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost).	Průběžně do 31.12.2023	Kancelář MAS	MAS hodnotí zaměření se na projekty s přidanou hodnotou velmi kladně. Stále se objevovali noví prvožadatelé a povědomí o působnosti MAS Zubří země více a více šířilo v území.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?
<p>Odpověď:</p> <p>Na základě případových studií a diskuse ve Focus Group lze vyvodit následující závěry o zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů v jednotlivých Programových rámcích:</p> <p>PRV (Program rozvoje venkova)</p> <p>V tomto Programovém rámci, kde podpořené subjekty zahrnovaly podnikatelské subjekty (včetně zemědělských a lesnických), se otázka zapojení veřejnosti do přípravy projektů ukázala jako méně relevantní. Projekty zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelů byly převážně iniciovány samotnými podnikateli na základě jejich obchodních plánů. Jak vyplývá z diskuse ve Focus Group, MAS zaznamenala, že spolupráce mezi veřejným a podnikatelským sektorem probíhá spíše na úrovni informování, kdy starostové komunikovali s podnikateli o vyhlášených výzvách. Byla také zjištěna spolupráce mezi MAS a starosty, kteří pomáhali s administrativou žádostí o dotace. Nicméně, do samotné přípravy</p>

projektů veřejnost a cílové skupiny zasahovaly minimálně, a to především díky zapojení obyvatelstva v případě projektů realizovaných ve Fichi 24.

V případech, kdy žadatelem byla obec, mikroregiony nebo jiné veřejné subjekty, se zapojení veřejnosti do přípravy projektů ukazuje jako významně vyšší. Veřejné projekty, zaměřené na zlepšení infrastruktury, ochranu životního prostředí nebo rozvoj komunitních aktivit, obvykle zahrnují širší účast a konzultace s cílovými skupinami, ať už se jedná o místní obyvatelstvo, organizace nebo neziskové subjekty.

Například při projektech zaměřených na rekonstrukce cest nebo zlepšení přístupnosti přírodních lokalit, jako jsou příklady z oblasti lesních a polních cest nebo retenčních nádrží, se prováděly veřejné konzultace nebo diskuze s místními obyvateli, což vedlo k lepšímu porozumění potřebám komunity a zároveň k získání podpory pro realizaci projektů. Podobně projekty zaměřené na ochranu přírody a krajiny, jako je zajištění zadržování vody nebo ochrany vodních toků, často zahrnovaly spolupráci s ekologickými organizacemi a veřejnými institucemi, které mají vliv na rozvoj daného území. V těchto případech je zapojení veřejnosti do přípravy projektů a jejich realizace klíčové pro zajištění udržitelného rozvoje regionu a pro posílení spolupráce mezi veřejným sektorem a občany.

IROP (Integrovaný regionální operační program)

U projektů podporujících obce a nestátní neziskové organizace bylo zapojení veřejnosti do přípravy projektů výraznější. V případě obcí bylo běžné, že projekty byly projednávány minimálně v zastupitelstvech a v některých případech i prostřednictvím anket nebo veřejných setkání. V rámci šetřených projektů se ukázalo, že některé obce reagovaly na iniciativu svých obyvatel, kteří se podíleli na navrhování projektů a následně byli aktivně zapojeni do administrace a realizace. MAS v této oblasti vyzdvihuje rostoucí míru zapojení občanů, kdy místní aktéři byli často zapojeni do přípravy projektů a zajištění lokálních dodavatelů prostřednictvím veřejných výběrových řízení.

OPZ (Operační program zaměstnanost)

V OPZ byla situace podobná IROP. Žadatelé byli převážně obce, organizace jimi zřizované a NNO, a zde se ukázalo, že většina projektů vycházela z potřeb a iniciativy cílových skupin. V některých případech byly projekty navrhovány a podporovány přímo komunitami, což bylo potvrzeno dotazníkovými šetřeními, které prokázaly existenci zájmu o dané služby. I zde došlo k širší spolupráci s místními aktéry a zpracovatelskými agenturami, čímž byla zajištěna vyšší míra zapojení veřejnosti do návrhu a realizace projektů.

Celkově lze říci, že realizace projektů v rámci jednotlivých Programových rámců vedla k postupnému zlepšení zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů, přičemž v některých oblastech došlo k rozvoji nových komunikačních platforem. Tato spolupráce přispěla k větší otevřenosti místní správy a posílila propojení veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru.

OPŽP (Operační program životní prostředí)

Nerelevantní.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

Odpověď:

V rámci ex-post evaluace, kdy již probíhá vyhodnocení ukončených projektů, je možné rozšířit hodnocení na základě dosažených výsledků a zkušeností z realizovaných projektů. Tato evaluace zohledňuje, že došlo k většímu počtu úspěšně ukončených projektů, což poskytuje širší pohled na efektivitu a přínosy intervence.

PRV – projekty zaměřené na podporu zemědělství, nezemědělské podnikání a lesnické technologie, lesní a polní cesty a veřejná prostranství: Pokud jde o projekty realizované v rámci PRV, jejich dopad na posílení sociálního kapitálu je i nadále přítomný, ale projevil se v širší míře. Příjemci podpory projektů, kteří v minulosti využívali podporu MAS v administrativě, sdíleli zkušenosti mezi podnikateli a dalšími aktéry v regionu. Dále

byla identifikována vzrůstající ochota podnikatelů spolupracovat, zejména v oblasti technologických inovací a ekologických přístupů k lesnictví, což přispívá k vytvoření důvěry a vzorců vzájemné pomoci mezi jednotlivci a organizacemi. Takto vytvořené vztahy tvoří základ pro schopnost regionu reagovat na výzvy v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.

IROP – projekty zaměřené na školství a investice do dalších oblastí: U projektů financovaných z IROP, zejména těch zaměřených na školství, došlo k významnému zlepšení jak infrastruktury, tak i samotné kvality výuky, což vedlo k posílení sociálního kapitálu na místní úrovni. Projektové investice do modernizace školních zařízení, nákupu nových technologií a pomůcek umožnily nejen zlepšení vzdělávacího procesu, ale také vytvoření prostoru pro spolupráci mezi školami, učiteli a žáky, což vedlo k intenzivnějšímu sdílení zkušeností a vzorců chování mezi různými skupinami. Dále projekty zlepšující konektivitu škol a dostupnost digitálních technologií pomohly snižovat vzdělanostní a technologické rozdíly, čímž přispěly k vytváření lepších a trvalejších vazeb mezi školami a komunitami. Tyto vazby pomohly utužit místní komunitní struktury a podpořily pozitivní změny v přístupu k vzdělávání a jeho vnímání jako součásti širšího rozvoje regionu.

Dalšími pozitivními oblastmi byly jednotky sboru dobrovolných hasičů a oblast dopravy, kde obce si šíří pozitivní zkušenosti mezi sebou.

OPZ – projekty zaměřené na sociální služby a péči: V oblasti OPZ došlo k výraznému posílení sociálního kapitálu prostřednictvím projektů zaměřených na rozšíření péče o děti, prodloužení školní družiny a pořádání příměstských táborů a zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti.

Tato opatření poskytla rodičům větší flexibilitu v pracovním a osobním životě, což přispělo k vyšší spokojenosti rodin a zlepšení vztahů mezi rodiči a školou. Takto zajištěné aktivity umožnily rozvoj komunitních vazeb mezi rodiči, pedagogickými pracovníky a organizátory aktivit, čímž došlo k prohloubení vzorců spolupráce mezi různými aktéry na místní úrovni. Projekty podporující volnočasové aktivity pro děti také vedly k posílení sociálních vazeb mezi dětmi a jejich vrstevníky, čímž napomohly k prevenci sociální izolace a vytvořily přirozené příležitosti pro komunitní integraci.

Hlavním cílem specifického cíle zaměřeného na podporu zaměstnanosti a zaměstnatelnosti bylo podpořit osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky a osoby se zdravotním postižením a zvýšit tak jejich uplatnitelnost na trhu práce, aby měli lepší šanci a motivaci na něm uspět.

Ex-post evaluace ukazuje, že intervence přispěly k posílení sociálního kapitálu v území MAS. Na rozdíl od mid-term evaluace, kdy byly výsledky méně výrazné, nyní je možné konstatovat, že dokončené projekty vedly k trvalejším a silnějším vztahům mezi jednotlivými aktéry. Tyto projekty podporovaly vzájemnou interakci, výměnu znalostí a zkušeností, a to nejen mezi jednotlivci, ale i mezi organizacemi a veřejnými institucemi. Posílení sociálního kapitálu lze pozorovat jak v oblasti podnikatelského sektoru, tak i v oblasti školství, dopravy, JSDH a sociálních služeb, což má dlouhodobý pozitivní dopad na udržitelnost regionálního rozvoje a zajištění kvalitních veřejných služeb.

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

Odpověď:

Ex-post hodnocení ukazuje, že projekty realizované prostřednictvím SCLLD/MAS přinesly změny v několika klíčových oblastech.

PRV – zemědělství, podnikání a lesnické technologie, veřejná prostranství: Příjemci projektů začali více spolupracovat mezi sebou a s MAS, což vedlo k efektivnějšímu využívání zdrojů a stabilitě. Díky podpoře MAS se zjednodušila administrace projektů, což zlepšilo přípravu a realizaci. Vzrostl důraz na zapojení místních specifíků při přípravě projektů, což zlepšilo jejich relevanci pro území. Fiche 24 mohla přispět k inovativnosti zejména

zaváděním nových přístupů k úpravě veřejného prostoru, využitím přírodě blízkých řešení či zapojením moderních technologií.

IROP – školství a infrastruktura: U projektů ve školství se zlepšil přístup k přípravě projektů, kdy byly aktivněji zapojeny místní komunity a školy. To vedlo k lepšímu zacílení projektů na skutečné potřeby. Realizace projektů přinesla modernizaci školských zařízení a zavedení nových digitálních technologií, což bylo v území novinkou. Dále byly hodnoceny projekty týkající se hasičů a dopravy, nicméně větší výsledky nebyly zaznamenány.

OPZ – sociální služby: Projekty zaměřené na péči o děti přinesly nový přístup k práci s rodiči a dětmi, což vedlo k větší dostupnosti a kvalitě péče. Díky spolupráci s MAS byly aktivity více koordinované a odpovídaly konkrétním potřebám rodin. Stejně tak v území se rozšířila zaměstnanost osob ohrožených specifickými zdravotními riziky a osob se zdravotním postižením.

Realizace projektů přinesla změny v přístupu k cílovým skupinám, přípravě projektů, realizaci a řešení problémů. MAS přispěla k efektivní spolupráci, inovacím a lepšímu využívání zdrojů v různých oblastech rozvoje regionu.

I když MAS přímo neovlivňovala inovativnost projektů v tradičním slova smyslu, většina projektů byla inovativní alespoň v určitém stupni. Projekty, zejména v PRV, IROP a OPZ, přinesly zlepšení efektivity, kvality a dostupnosti služeb v daných oblastech. Inovativní přístupy byly více spojeny s technologickými a organizačními změnami, které byly implementovány v rámci projektu. Celkově lze konstatovat, že i když MAS nevytvářela podmínky pro radikální inovace, jejím přínosem bylo umožnit realizaci projektů, které vedly k významným zlepšením v konkrétních sektorech, čímž přispěla k postupné inovaci na území.

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Odpověď:

Na základě vyhodnocení realizace a dopadů projektů financovaných v rámci SCLLD lze konstatovat, že na území MAS byly synergické efekty dosaženy spíše nepřímo. MAS neeviduje konkrétní projekty, u nichž by bylo možné jednoznačně doložit vznik synergických účinků, kterých by nebylo možné dosáhnout prostřednictvím projektů individuálních. Přesto však v rámci implementace SCLLD došlo k významnému rozvoji místního partnerství, síťování a zvýšení absorpční kapacity území, což lze považovat za určitý druh synergického přínosu.

Ve srovnání s předchozím hodnocením (mid-term evaluací) je zřejmé, že po realizaci a proplacení vyššího počtu projektů došlo k:

- rozšíření povědomí o možnostech a přínosech spolupráce s MAS, a to především díky pozitivním zkušenostem prvních úspěšných žadatelů, kteří dále šířili informace mezi další potenciální žadatele;
- zvýšení důvěry v proces a podporu MAS, což vedlo k zapojení i těch aktérů, kteří by bez asistence MAS do individuálních výzev nešli (např. z důvodu administrativní náročnosti, slabší orientace v dotačních pravidlech nebo obav z konkurence v celostátních programech);
- posílení role MAS jako místního facilitátora, který nejen poskytoval poradenství a metodickou podporu, ale také aktivně zprostředkoval informace a vytvářel prostor pro sdílení zkušeností mezi jednotlivými žadateli.
- propojení estetické, společenské a rekreační funkce veřejného prostoru. Realizace projektů především Fiche 24 často navazovala na další aktivity v území, čímž posílila celkový rozvoj obcí i jejich komunitního života.

V průběhu realizace bylo rovněž patrné, že MAS díky úspěšně dokončeným projektům lépe zná potřeby území i širší okruh aktérů. To se odrazilo nejen v kvalitě dalších výzev, ale i v lepším cílení podpory a efektivnějším propojování aktivit. I když tedy většina projektů vznikala jako samostatné, díky působení MAS, principu LEADER a aktivnímu síťování došlo k jejich lepšímu zakotvení v místním kontextu a ke vzniku měkkých synergických vazeb (spolupráce obcí, NNO, místních podnikatelů aj.).

Klíčová zjištění:

1. Projekty realizované na území MAS vycházely z potřeb cílových skupin a místního kontextu. Byly dobře přizpůsobeny místním podmínkám a přispěly nejen k dosažení plánovaných výstupů, ale i ke zvýšení kompetencí a sebevědomí žadatelů při přípravě a realizaci projektů.
2. Inovativnost projektů spočívala zejména v jejich přizpůsobení místním potřebám. I když nešlo o projekty s vysokou mírou technické inovace, často kombinovaly více funkcí a reagovaly na specifické podmínky a potřeby území.
3. Synergické efekty se projeví převážně v rovině neformálních přínosů. MAS významně přispěla k posílení spolupráce mezi aktéry, šíření informací a motivaci k dalším aktivitám. I bez realizace formálně integrovaných projektů se podařilo dosáhnout lepšího zapojení žadatelů, zvýšení jejich informovanosti a aktivizace širšího okruhu aktérů, což lze považovat za cenný výsledek. Dále došlo k propojení estetické, společenské a rekreační funkce veřejného prostoru.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Odpověď:

Intervence v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD zejména v rovině zprostředkování přístupu k dotacím a posílení sociálního kapitálu na území MAS. MAS poskytovala žadatelům podporu dostupnou přímo na místní úrovni, což výrazně usnadnilo zapojení méně zkušených aktérů a subjektů, které by se bez existence SCLLD často do národních výzev vůbec nezapojily.

Za nejvýznamnější přidanou hodnotu lze označit roli MAS jako prostředníka a facilitátora – MAS díky své znalosti území, osobním konzultacím a pravidelné komunikaci výrazně přispěla ke zvýšení kompetencí a sebedůvěry žadatelů a zároveň ke zlepšení síťování místních aktérů. Přestože se synergické efekty objevily spíše v "měkké" rovině (šíření informací, sdílení zkušeností, inspirace mezi žadateli, posílení neformálních vazeb a spolupráce), jejich dopad byl patrný a z dlouhodobého hlediska hodnotný.

MAS rovněž potvrdila, že realizované projekty často kombinovaly více funkcí a reagovaly na specifické potřeby území. I když většina projektů nebyla inovativní v technickém smyslu, jejich přidanou hodnotou bylo přizpůsobení místním podmínkám a posílení kapacit žadatelů. Z pohledu MAS tak nástroj LEADER/CLLD sehrál v území nenahraditelnou roli, a to nejen jako poskytovatel finanční podpory, ale především jako aktivní aktér komunitního rozvoje a zprostředkovatel spolupráce, informací a důvěry mezi místními subjekty.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Přidaná hodnota LEADER/CLLD spočívala zejména v dostupnosti podpory a poradenství na místní úrovni, díky čemuž se podařilo zapojit i méně zkušené nebo pasivní subjekty.
2. Posílení sociálního kapitálu bylo zřejmé zejména prostřednictvím osobních vazeb, sdílení informací a zlepšení spolupráce mezi aktéry v území.
3. Inovativnost projektů spočívala více v přizpůsobení projektů místním podmínkám než v technických nebo procesních inovacích.

4. Doporučení pro další programová období:

- preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost)
- pokračovat v aktivním posilování sociálního kapitálu a neformální spolupráce mezi místními aktéry
- udržet dostupnost poradenství a individuální podporu žadatelům jako klíčový faktor přidané hodnoty MAS.

EO C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo v programovém období 2014 - 2020 k plnění specifických a strategických cílů strategie CLLD MAS Zubří země, o.p.s. jako celku. Tj. zda lze na základě hodnocených intervencí identifikovat přínosy k celkovému pokroku SCLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a s využitím intervenční logiky a integračních vazeb zpracovaných v SCLLD a prostřednictvím diskuse Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Poznatky z Focus Group
- SCLLD – strategické a specifické cíle
- Intervenční logika
- SCLLD – popis/tabulky/grafy integračních vazeb SCLLD (vazby opatření PR na opatření mimo PR)
- EO C.5
- Znalosti pracovníků Kanceláře MAS, členů orgánů MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Expertní odhad
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Klíčová zjištění:

Z provedeného hodnocení vyplývá, že implementace SCLLD vedla ve sledovaném období k naplňování většiny cílů strategie. Realizované projekty ve všech Programových rámcích byly v souladu se stanovenými tematickými oblastmi a přispěly k dosažení pozitivních dopadů v území. Mezi hlavní přínosy lze zařadit zlepšení dostupnosti a kvality veřejné infrastruktury, posílení komunitního života, podporu malého podnikání a rozvoj občanské vybavenosti.

Strategie byla v praxi vyhodnocena jako realistická a dobře přizpůsobená potřebám území, přičemž MAS efektivně využila znalost místního prostředí a nabídla žadatelům významnou metodickou a konzultační podporu.

Identifikován byl zároveň prostor pro další posílení naplňování cílů v budoucím období, například v rozvoji spolupráce mezi místními aktéry.

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost).	Do 31.12.2023	Kancelář MAS	Byl kladen důraz na přidanou hodnotu při stanovení preferenčních kritérií. Zvýhodněny byly projekty, které přinášely nový přístup, řešení nebo technologii. Dále byly preferovány projekty s pozitivním dopadem na více oblastí, například propojující zemědělství s krajinou, nebo kulturu s cestovním ruchem. Hodnoceno bylo také to, zda jsou projekty v souladu se SCLLD.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.7.1) Do jaké míry má dosahování cílů SCLLD Opatření/Fiche Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?

Odpověď:

Dosahování cílů SCLLD v rámci Opatření a Fichí Programových rámců mělo pozitivní synergické efekty na plnění dalších specifických a strategických cílů SCLLD, které nejsou přímo součástí těchto Programových rámců. V rámci diskuzí s účastníky Focus Group, byly identifikovány následující klíčové vazby:

1. Synergie mezi rozvojem infrastruktury a posílením sociálního kapitálu: Projekty zaměřené na zlepšení veřejné infrastruktury, ať už v oblasti dopravy nebo občanské vybavenosti, vedly k posílení místních komunit a zlepšení interakcí mezi obyvateli. Tato infrastruktura zároveň poskytla lepší podmínky pro realizaci dalších komunitních nebo sociálních projektů, které napomohly rozvoji lidských a sociálních dovedností v území.
2. Posílení podnikání a ochrana životního prostředí: Projekty zaměřené na podporu místních podnikatelů, zvláště v oblasti agroturistiky a ekologických projektů, měly pozitivní vliv na plnění environmentálních cílů SCLLD. Tato podpora podnikání často vedla ke zlepšení environmentální udržitelnosti v regionu, což napomáhá širším cílům strategie, které přesahují rámce jednotlivých programů.

C.7.2) Do jaké míry jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Odpověď:

V území MAS byly realizovány nejen projekty podporované v rámci Programových rámců, ale také řada dalších aktivit, které přispěly k naplňování cílů SCLLD, i když nejsou součástí samotných Programových rámců. Tyto aktivity jsou v území MAS kladně vnímány jako významný doplněk k dosažení širších strategických cílů SCLLD.

MAS se aktivně podílela na organizování různých aktivit a akcí, které měly širší dopad na komunitní život v regionu. Mezi těmito aktivitami lze zmínit pořádání školení, seminářů, workshopů a další vzdělávací a informační akce pro místní aktéry. Díky investicím do veřejného prostranství došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky. Tyto akce nejenom že pomohly informovat o možnostech čerpání dotací, ale také posílily spolupráci mezi různými subjekty v území, což mělo pozitivní vliv na naplňování širších cílů SCLLD.

Klíčová zjištění:

1. Individuální aktivity: V území MAS byly realizovány aktivity, které významně přispěly k dosažení cílů SCLLD, zejména v oblasti ochrany životního prostředí, kulturního dědictví a rozvoje podniků. MAS realizovala vlastní aktivity (školení, semináře, poradenství), které podpořily informovanost a spolupráci místních aktérů, čímž přispěly k naplňování širších cílů SCLLD.
2. Synergie mezi projekty: Kombinace projektů podporovaných MAS a vlastních aktivit posílila místní zapojení a synergii, což vedlo k efektivnějšímu dosažení cílů SCLLD i mimo Programové rámce.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Odpověď:

MAS hodnotí naplňování cílů SCLLD 2014-2020 jako celku jako pozitivní, i když existují oblasti, kde by cíle mohly být dosaženy efektivněji. Intervence realizované v rámci Programových rámců přispěly k dosažení strategických cílů SCLLD, zejména v oblasti posílení sociálního kapitálu, zlepšení informovanosti a podporování spolupráce mezi místními aktéry. Dosažené výsledky ukazují, že díky aktivitám MAS se podařilo vytvořit silnější síť mezi veřejnými a soukromými subjekty v území, což mělo pozitivní dopad na implementaci místních rozvojových plánů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Posílení sociálního kapitálu a spolupráce: MAS úspěšně podpořila místní komunity, což vedlo k větší spolupráci mezi veřejnými a soukromými aktéry.
2. Zlepšení přístupu k informacím: Realizované projekty přispěly k lepší informovanosti a přístupu k poradenství, což pomohlo místním aktérům lépe se orientovat v dotačním procesu.
3. Doporučení pro další programová období:
 - Zvýšení motivace pro širší zapojení místního obyvatelstva - v budoucnu by se měla MAS více zaměřit na motivaci široké veřejnosti a dalších aktérů k aktivnímu zapojení do přípravy a realizace projektů
 - Pokračování v podpoře místní spolupráce - MAS by měla i nadále podporovat rozvoj a posilování spolupráce mezi aktéry, což přispěje k lepší implementaci strategie.

EO C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života prostřednictvím implementace metody LEADER/CLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)
- ŽoZ – změna území MAS v období 2014 – 2020

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?			
Klíčová zjištění:			
Focus Group musí konstatovat, že realizace SCLLD přispěla ke zkvalitnění místních služeb (u projektů podpořených z PRV zejména od soukromých poskytovatelů) i místní infrastruktury (z jiných programových rámců než PRV). Rozvoj ve venkovských oblastech byl podpořen, došlo ke tvorbě nových pracovních míst, přesto došlo k malému snížení počtu obyvatel na území MAS, které procentuálně odpovídá snížení počtu obyvatel v širším regionu. Dle názoru Focus Group nelze snižování počtu obyvatel na území činností MAS ovlivnit.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Vypsání 3 Fichí PRV zaměřených na místní infrastrukturu, které nebyly dosud vyhlášeny (tj. Investice do sítě lesních cest, Opravy a budování sítě polních cest a Podporu	30.06.2020	Kancelář MAS	Všechny 3 Fiche PRV zaměřené na místní infrastrukturu byly vyhlášeny v roce 2020 a projekty úspěšně realizovány.

neprodukčních funkcí lesů).			
2. Realizace projektu spolupráce, rozšíření animace v území zaměřené na místní akce.	31.12.2023	Kancelář MAS	Projekt spolupráce byl realizován ve spolupráci s dalšími dvěmi MAS – MAS Oslavka, o.p.s. a MAS Českomoravské pomezí, o.p.s., kdy realizace projektu probíhala v rozmezí od 11/2021-10/2023.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:				
Odpověď: Z ex-post hodnocení je zřejmé, že intervence v rámci PRV měly pozitivní dopad na místní rozvoj, zejména v oblasti infrastruktury a dostupnosti služeb. V průběhu realizace programu byly úspěšně vyhlášeny a realizovány tři významné Fiche zaměřené na zlepšení místní infrastruktury: Investice do sítě lesních cest, Opravy a budování sítě polních cest a Podpora neprodukčních funkcí lesů. Tyto intervence přispěly k rozvoji venkovských oblastí a zlepšení dostupnosti pro místní obyvatele. Klíčovou Fichí s velmi pozitivním dopadem na celé území MAS byla Fiche 24, díky které došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky.				
Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily				
x	o	o	o	o
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily
Odpověď: V území MAS došlo k významnému zlepšení služeb a místní infrastruktury díky realizaci tří Fichí zaměřených na zlepšení polních a lesních cest, podporu neprodukčních funkcí lesa a investice do infrastruktury lesních cest. Tato opatření významně přispěla k lepší dostupnosti a propojení venkovských oblastí, což mělo pozitivní vliv na mobilitu obyvatel a efektivitu využívání místních zdrojů. V oblasti služeb došlo k rozšíření nabídky stravovacích zařízení a potravinářských služeb, což zlepšilo dostupnost kvalitních služeb pro místní obyvatele i návštěvníky. Také lesníci a zemědělci profitovali z lepší dostupnosti služeb v oblasti lesnictví. I když dopad na místní akce nebyl zcela výrazný, podpora infrastruktury přispěla k vytváření lepších podmínek pro jejich pořádání, čímž došlo k posílení místní komunity. Celkově tedy intervence přispěly k rozvoji infrastruktury a služeb v regionu, což mělo pozitivní dopad na rozvoj venkovských oblastí a zlepšení kvality života jejich obyvatel. Velmi významný pozitivní dopad měla Fiche 24 Investice do veřejných prostranství, která kombinuje rekreační, kulturní, ekologické a estetické funkce a z kvalitňuje tak život obyvatelstva.				
Přístup ke službám a místní infrastruktuře ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil				
o	X	o	o	o

přístup ke službám a místní infrastruktúře se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se rozhodně zhoršil
--	---	--	---	--

Odpověď:

Přístup ke službám a místní infrastruktúře v území MAS se v průběhu období zlepšil, avšak změny nejsou ještě příliš výrazné. Výzvy na podporu místní infrastruktúry, zaměřené na dopravní infrastruktúru, byly vypsány jenom v programovém rámci IROP, tudíž v této oblasti jsou ještě stále možnosti něco zlepšovat. Co se týče zlepšení přístupu ke službám, rozšíření nabídky služeb je především závislé na propagaci těchto služeb ze strany jejich poskytovatelů, což závisí na aktivitě každého ze žadatelů. Nicméně oproti mid-term evaluaci je vidět výrazný posun a to především díky dodatečnému zařazení Fiche 24 (Investice do veřejného prostranství) do SCLLD. Realizace projektů zařazené pod Fichi 24 znamenala přínos v podobě vyšší úrovně života obyvatel venkova. Některé projekty byly dokončeny nedávno, což může naznačovat, že plný efekt na zlepšení přístupu ke službám se projeví až v budoucnosti, jak se projekty dostanou více do povědomí obyvatel.

Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí

○	○	x	○	○
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali

Odpověď:

Obyvatelé venkova v území MAS se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve, což ukazuje stabilní zájem o místní dění na území MAS (např. farmářské trhy, obecní párkové závody atd.). Míra zapojení je i nadále ovlivněna faktory, jako je počasí, termíny konání akcí a další okolnosti, ale celkově lze říci, že zapojení místního obyvatelstva zůstává silné. Pokud jde o projekty financované z PRV, zapojení obyvatel do těchto aktivit zaznamenalo mírnou změnu, došlo k rozšíření a zlepšení nabídky akcí, což podporuje místní komunitu, především díky vyhlášení Fiche 24, která má pozitivní dopad na kvalitu života obyvatel. Co se týče projektů spolupráce, MAS realizovala projekt spolupráce, byly pořádány workshopy a semináře zaměřené na ekologii, které měly pozitivní dopad na veřejnost a přispěly k rozšíření povědomí o důležitých tématech. Tento směr může v budoucnu přispět k větší atraktivitě pro místní obyvatele.

Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch

○	x	○	○	○
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch

Odpověď:

Obyvatelé venkova v území MAS měli z místních akcí spíše prospěch, což ukazuje, že tyto akce i nadále plní svůj účel a přinášejí místní komunitě hodnotu. I když prospěch obyvatel zaznamenal pozitivní změnu. Do obcí bylo pořizováno vybavení podporující zejména pořádání kulturních a společenských akcí (z PRV – Fiche 24, která byla dodatečně

zařazena do SCLLD po mid-term evaluaci). Místní akce pokračovaly v poskytování zábavy, vzdělávání a posilování komunitního života. Akce, jako farmářské trhy, obecní závody nebo kulturní události, které nejsou financovány z PRV, měly stále pozitivní dopad na místní obyvatele.

Pokud jde o projekty podporované PRV, zde se prospěch obyvatel změnil spíše k lepšímu zejména díky realizaci projektu spolupráce, které nabídly širší spektrum aktivit pro veřejnost. V rámci projektu spolupráce byly organizovány workshopy a semináře zaměřené na ekologii, což pozitivně ovlivnilo povědomí a zapojení místních obyvatel. Tento přístup naznačuje potenciál pro budoucí rozvoj podobných aktivit, které by mohly prospěch pro obyvatelstvo zvýšit, pokud dojde k úpravám podmínek pro realizaci projektů spolupráce definovaných ŘO.

Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti

Odpověď:

Prostřednictvím SCLLD bylo v území MAS vytvořeno několik pracovních míst, což je pozitivní výsledek podpořený realizovanými projekty. Dle mid-term evaluace příjemci dotace přislíbili vytvoření 5,1 pracovního místa. I když projekty zaměřující se na vytváření pracovních míst jsou investičně náročnější a dosud realizované projekty byly spíše menšího rozsahu, MAS ve své vlastní evidenci zaznamenala, že na konci programového období příjemci dotace celkově přislíbili vytvoření 9,1 nového pracovního místa. Tímto způsobem MAS překročila stanovený indikátor pracovních míst na 182 %, což představuje velmi pozitivní přínos pro region. V průběhu realizace SCLLD byla cílová hodnota navýšena z 5 na 6,2 pracovního místa a MAS překročila stanovený indikátor na 146,77 %. Tento výsledek ukazuje, že podpora z PRV má výrazný dopad na rozvoj pracovního trhu ve venkovských oblastech.

Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS

Odpověď:

Z hodnot uvedených v Tabulce 7 a 8, které uvádí různé ukazatele v území MAS, vyplývá, že se rozloha MAS lehce zvýšila a počet obyvatel MAS se lehce snížil. Toto snížení počtu obyvatel zhruba procentuálně odpovídá snížení počtu obyvatel v kraji Vysočina a okrese Žďár nad Sázavou, ve kterém se MAS z velké části nachází.

Focus Group soudí, že tyto ukazatele není schopná MAS svou činností nijak ovlivnit.

Klíčová zjištění:

1. Realizace Fichí zaměřených na zlepšení infrastruktury, jako jsou opravy polních a lesních cest a podpora neprodukčních funkcí lesa, přispěla ke zlepšení přístupu k veřejným službám a kvalitě infrastruktury. Zlepšení dostupnosti a rozšíření služeb, jako je stravování a potravinářství, pozitivně ovlivnilo venkovské oblasti.
2. Bylo vytvořeno 9,1 nového pracovního místa, což je významný přínos pro region. I přes pokles počtu obyvatel v území přispěly nové pracovní příležitosti k zajištění ekonomické stability a udržení místních podniků.
3. Zapojení obyvatel do místních akcí vzrostlo díky širší nabídce kulturních, sportovních a ekologických aktivit. Projekty spolupráce zaměřené na ekologii přispěly k většímu povědomí a aktivní účasti obyvatel na ochraně životního prostředí.
4. Celkově intervence PRV a projekty SCLLD pozitivně podpořily rozvoj infrastruktury, služeb a pracovních příležitostí, což má dlouhodobý přínos pro regionální rozvoj.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Odpověď:

Realizace doporučení z mid-term evaluace vedla k výraznějšímu posílení místního rozvoje ve venkovských oblastech. Vyhlášení a úspěšná realizace tří Fichí PRV zaměřených na místní infrastrukturu přinesly zlepšení přístupnosti území díky modernizaci polních a lesních cest a podpoře neprodukčních funkcí lesů. Tím se nejen zkvalitnila dopravní dostupnost, ale také posílila odolnost krajiny vůči erozi a podmínky pro hospodaření v lesích. Dodatečně zařazená Fiche 24 do SCLLD (po mid-term evaluaci) byla zaměřena na investice do veřejného prostranství, díky těmto investicím došlo ke zvýšení atraktivity venkovského prostoru pro obyvatele i návštěvníky.

Projekt spolupráce MAS a rozšíření animace v území vedly k větší informovanosti obyvatel o nabízených službách a akcích, což zvýšilo zapojení veřejnosti do komunitního dění. Zlepšila se dostupnost služeb a podnikatelské aktivity podpořené z PRV přispěly k diverzifikaci ekonomiky venkova.

Celkově lze konstatovat, že díky efektivnímu využití intervencí PRV a cílené strategii MAS došlo k významnému zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Výrazné zlepšení místní infrastruktury díky úspěšné realizaci investic do polních a lesních cest.
2. Růst zapojení obyvatel do místních akcí v důsledku intenzivnější animace a podpory komunitního života, což především ovlivňuje programový rámec OPZ.
3. Doporučení pro budoucí programová období:
 - pokračovat v podpoře místní infrastruktury – navázat na úspěšnou realizaci investic do polních a lesních cest a rozšířit podporu i na další prvky infrastruktury (např. občanskou vybavenost, cyklostezky, odpočinková místa)
 - posílit propagaci a zapojení obyvatel do komunitního života – pokračovat aktivně s programovým rámcem OPZ
 - podporovat digitální infrastrukturu a inovace – zlepšit přístup k digitalizaci, automatizaci a robotizaci, což může přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelů a usnadnění vzdálené práce (např. prostřednictvím Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost).

Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024)

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Zubří země pro období 2014–2020 sloužila jako klíčový dokument pro realizaci SCLLD v daném území. V lednu 2017 byla podrobena věcnému hodnocení a v únoru téhož roku jí byl vydán právní akt ve formě akceptačních dopisů jednotlivých řídicích orgánů (ŘO). Dokument byl v průběhu let 2017 až 2021 opakovaně aktualizován a schválen odpovědnými ŘO.

Během komunitního projednání a analytických šetření při tvorbě strategie bylo potvrzeno, že pro území MAS Zubří země jsou relevantní tři programové rámce:

1. Program rozvoje venkova (PRV)
2. Integrovaný regionální operační program (IROP)
3. Operační program Zaměstnanost (OPZ)

Každý z těchto operačních programů se zaměřoval na specifické oblasti podpory:

- **PRV:** podpora místních podnikatelů, zemědělců, potravinářů a lesníků; investice do lesních a polních cest; podpora neproduktivních funkcí lesa a ekologické stability lesů.
- **IROP:** podpora bezpečnosti a komfortu nemotorové a hromadné dopravy; vybavení hasičských sborů; zkvalitnění infrastruktury základních škol a sociálních služeb.
- **OPZ:** podpora prorodinných opatření; zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti; podpora aktivit v rámci sociálních služeb.

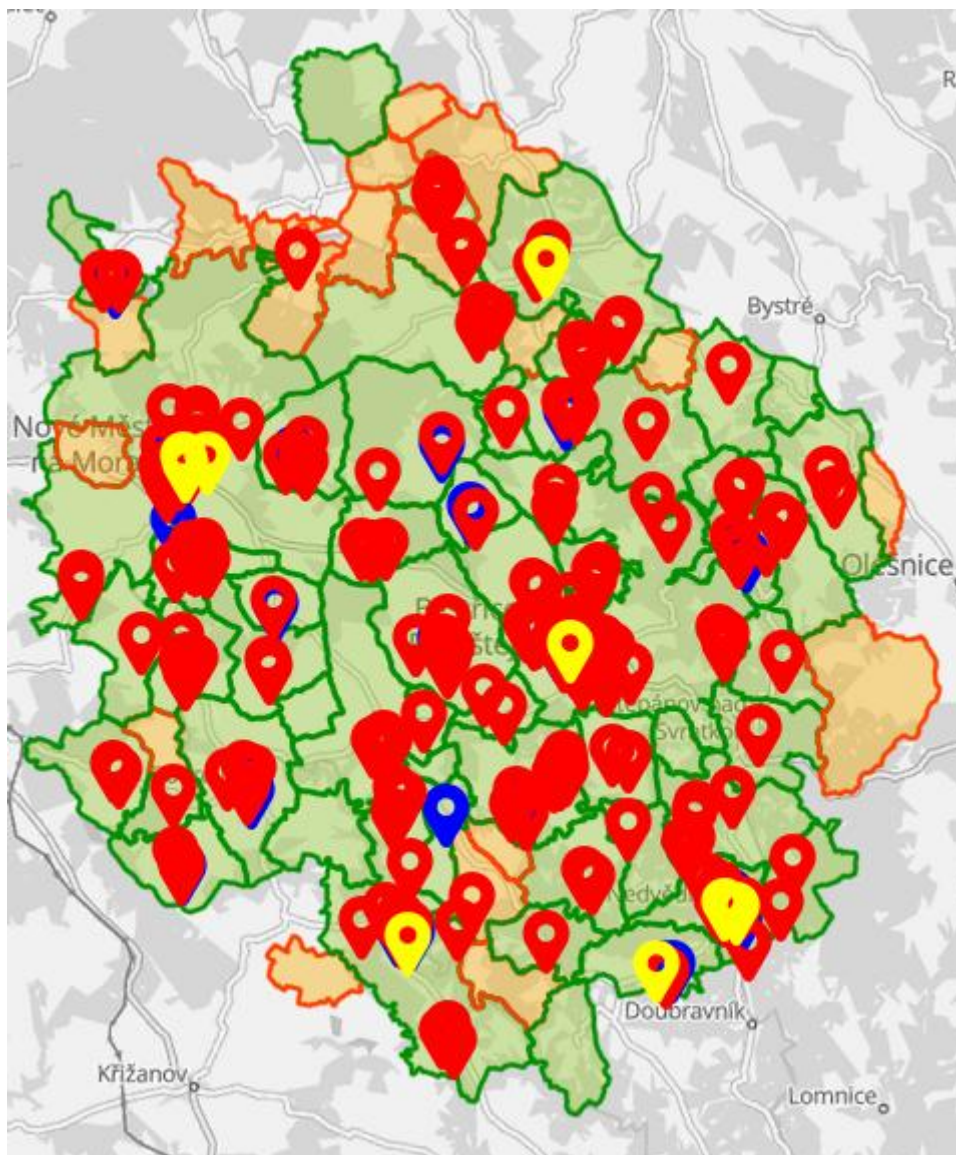
Operační program Životní prostředí (OPŽP) nakonec nebyl v území MAS realizován, přestože byl do SCLLD zařazen a počítalo se původně s podporou výsadby dřevin v chráněných krajinných oblastech (CHKO), sídelní zeleně a protierozních opatření, k implementaci těchto opatření ovšem nedošlo.

Níže je uvedeno poslední schéma jednotlivých opatření/Fichí, verze 3.16 SCLLD MAS Zubří země, účinná od 2.9.2021:

Obecně probíhaly evaluační aktivity na úrovni MAS po celou dobu implementace SCLLD formou evidence indikátorů a sledování finančního čerpání uzavřených výzev.

Výstupy z evaluace byly minimálně jednou ročně předkládány na jednáních orgánů MAS, zejména Kontrolnímu výboru a Valné hromadě. Níže je představena mapa projektů schválených MAS k 31.12.2024, tj. mapa podpořených projektů SCLLD MAS Zubří země programového období 2014 - 2020. Tato mapa byla pravidelně aktualizována pracovníky MAS po každém uzavřeném kole výzev a zahrnovala také případné dodatečné úpravy údajů o projektech, jako jsou změny místa realizace nebo změny termínů realizace.

Ex-post evaluace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS probíhala **od přípravné fáze od září 2024 až po vyhodnocení a konečné úpravy závěrečné evaluační zprávy do června 2025**, přičemž využívala metodický rámec stanovený Ministerstvem pro místní rozvoj. Stejně jako v případě mid-term evaluace se MAS rozhodla zpracovat zprávu **interními kapacitami**, a to s ohledem na hlubokou znalost území, zkušenosti realizačního týmu i kontinuitu navázanou na předchozí evaluační aktivity.

Tým MAS měl v době zpracování evaluace již **bohaté praktické zkušenosti s implementací jednotlivých programových rámců**, administrací výzev a spoluprací s příjemci. Evaluace tak mohla reflektovat **konkrétní výstupy a výsledky projektů**, jejichž realizace byla ke dni 31. 12. 2024 (až na jediný projekt z PR PRV) dokončena a proplacena.

Na přípravě ex-post evaluace se podílel nový tým pracovníků MAS. Koordinaci převzala projektová manažerka Ing. Lada Jindrová. Na přípravě analytických částí se podílely Ing. Lada Jindrová, Ing. Andrea Beno a ředitelka MAS Zubří země, o.p.s. Ing. Jarmila Zemanová, které mimo jiné vedly rozhovory s příjemci, zajišťovaly aktualizaci případových studií a podklady pro Focus Group. Korektury a finalizaci textu opět zajišťovaly současně všechny pracovnice MAS Zubří země, vedení kanceláře a supervizi měla na starosti Ing. Jarmila Zemanová.

Samotný proces evaluace probíhal v několika fázích:

- **Zhodnocení vlastní činnosti MAS (oblast A)** proběhlo prostřednictvím interních rozhovorů se členy realizačního týmu MAS, s příjemci dotace, členy Výběrové komise MAS, Programového výboru MAS a Kontrolního výboru MAS. Dále byla využita dokumentace z administrace výzev, zápisy z jednání orgánů MAS a interní zprávy o plnění SCLLD.
- **Zpětná vazba od příjemců podpory** byla zajištěna pomocí strukturovaných rozhovorů a elektronických dotazníků, které byly distribuovány napříč jednotlivými programovými rámci. Účastníci oceňovali zejména osobní přístup, administrativní podporu MAS a přehlednost výzev.
- **Případové studie** byly rozšířeny o nově realizované a proplacené projekty. Důraz byl kladen na různorodost podporovaných opatření a jejich přínos v konkrétních částech území.
- **Focus Group**, jednání, které se konalo 27.02.2025, opět sloužilo jako nástroj kolektivní reflexe a validace zjištěných závěrů. Zúčastnili se jí členové orgánů MAS, příjemci dotace a partneři z území. Diskutovány byly mimo jiné i dopady pandemie COVID-19 na realizaci projektů a potřebnost budoucí flexibility.

Ex-post evaluace ukázala, že MAS úspěšně naplňuje cíle stanovené ve Strategii CLLD. **Došlo k významnému posunu v čerpání finančních prostředků, naplnění indikátorů i v realizaci strategických záměrů v území.** Výsledky potvrdily relevanci SCLLD i efektivnost zvoleného přístupu komunitně vedeného rozvoje. Zkušenosti z této evaluace budou dále využity v budoucnu při přípravě SCLLD pro nové programové období.

Shrnutí oblasti A – Ex-post evaluace k 31.12.2024

V rámci oblasti A ex-post evaluace bylo cílem opětovné zhodnocení činnosti MAS ve všech fázích implementace SCLLD – od přípravy a vyhlášení výzev, přes příjem, hodnocení a výběr žádostí, až po realizaci animačních činností a komunikaci se subjekty v území. Hodnoceny byly rovněž interní procesy, pracovní nastavení a efektivita realizačního týmu.

MAS při hodnocení využila osvědčený přístup z mid-term evaluace – tedy rozbor jednotlivých procesů formou identifikace příkladů dobré praxe, nedostatků a návrhů na zlepšení. Vzhledem k výrazně vyššímu počtu realizovaných a proplacených projektů než v době mid-term evaluace, bylo možné poskytnout konkrétnější a datově podložené závěry.

Pozitivní zjištění:

- MAS si i v pozdější fázi programového období zachovala vysokou míru efektivity při všech procesech – výzvy byly vypisovány včas, srozumitelně a v souladu s potřebami území.
- Systém interního řízení zůstal zachován – interní kalendář, nastavení termínů a úkolů, přehledná evidence úkonů, připravenost k zastupitelnosti a pružné řešení nečekaných situací byly opět klíčovými faktory hladkého chodu MAS.
- Vyšší míra zkušeností pracovníků se odrazila v kvalitnějším poradenství pro žadatele, což vedlo k výraznému poklesu administrativních nedostatků v žádostech o podporu.

- Důsledná práce hodnotitelů s interními kontrolními listy vedla k jednotnému a transparentnímu hodnocení projektů.

Identifikované nedostatky:

- Přestože došlo k určitému zlepšení kontaktu s územím, stále přetrvával problém s aktivním vyhledáváním projektových záměrů, zejména u méně aktivních žadatelů nebo specifických cílových skupin.
- Náročnost administrace výzev a kapacitní omezení nadále bránily silnější orientaci MAS na vlastní iniciativní činnost v území (např. rozvoj vlastních projektů spolupráce, komunitní plánování, pilotní aktivity apod.).

Návrhy na zlepšení:

- V novém programovém období MAS plánuje zavedení pravidelných oborových konzultací s potenciálními žadateli, aby lépe identifikovala potřeby v území a zároveň podpořila realizaci inovativních nebo méně tradičních projektů.
- Dále se předpokládá zintenzivnění spolupráce s dalšími místními aktéry, zejména školami, NNO a podnikatelskou sférou, prostřednictvím cílených informačních kampaní a individuálních konzultací.

Celkově lze říci, že MAS se podařilo udržet vysokou míru profesionality a odpovědného přístupu k realizaci SCLLD i v pozdější fázi programového období, a to navzdory přetrvávajícím kapacitním limitům. Implementace byla efektivní, transparentní a MAS zároveň reflektovala vlastní limity i prostor pro zlepšení.

Shrnutí oblasti B – Ex-post evaluace k 31.12.2024

Oblast B se zaměřuje na posouzení **relevance Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD)** z pohledu aktuálních potřeb a problémů území MAS. Hodnocení probíhalo opět za využití **participativních metod**, především formou veřejných projednání a tematických setkání s aktéry z území (obce, neziskové organizace, podnikatelé, zástupci škol a veřejnosti).

Hlavní zjištění:

- Klíčová analytická východiska strategie (SWOT analýza, analýza problémů a potřeb, analýza rizik) zůstávají i na konci programového období **nadále platná a relevantní**. Některé dílčí aspekty, zejména v oblasti demografického vývoje a dopadů klimatických změn, by bylo vhodné **dále reflektovat v novém programovém období**.
- V rámci veřejných diskusí byla SCLLD opakovaně hodnocena jako **přínosná, s jasným pozitivním dopadem na rozvoj území**, a to jak v oblasti investiční (např. zázemí pro spolky, školy, bezpečnost), tak i v oblasti měkkých projektů a komunitního života.
- Strategie se ukázala být v jádru **dobře nastaveným nástrojem**, který umožnil pokrytí širokého spektra potřeb, včetně těch, které by jinak zůstaly bez podpory.

Identifikované problémy:

- Přetrvává **nevyváženost poptávky a nabídky** mezi jednotlivými opatřeními/Fichemi. Některé oblasti (např. hasiči, školská infrastruktura) jsou **dlouhodobě převislé**, zatímco jiné (např. sociální podnikání, podpora ekologických opatření) trpí **velmi nízkým zájmem**.
- Přes opakované cílené aktivity MAS se nepodařilo výrazně zvýšit zájem v méně atraktivních opatřeních, a to i z důvodu **nízké kapacity žadatelů nebo přísných podmínek výzev**.

- V některých případech došlo ke **zpoždění v aktualizaci pravidel ze strany ŘO**, což omezovalo možnosti MAS pružně reagovat na vývoj v území (např. plánovaný rozvoj komunitních služeb nebo rekonstrukce veřejných budov v obcích).

Opatření a doporučení:

- MAS realizovala **přesuny alokací** mezi Fichemi tam, kde to bylo možné, a upravila výzvy dle aktuální poptávky. Tento přístup se osvědčil jako efektivní způsob, jak minimalizovat nevyužité prostředky a zároveň podpořit oblasti s největší potřebou.
- V rámci přípravy na nové období by měl být kladen důraz na **větší flexibilitu nastavení opatření** i na **možnost přímého zásahu do strategií během programového období**, pokud se změní vnější podmínky nebo priority území.
- Doporučuje se rovněž **posílit spolupráci s odbornou veřejností** (např. NNO, podnikatelské inkubátory, ekologické iniciativy) při nastavování podpory v méně využívaných oblastech.

Celkově lze konstatovat, že SCLLD MAS byla v hodnoceném období **relevantní, přiměřeně flexibilní** a dobře reflektovala potřeby území. Většina opatření byla naplněna v souladu s očekáváními, přičemž nedostatky byly identifikovány a řešeny operativními kroky v rámci možností programových rámců.

Shrnutí oblasti C – Ex-post evaluace k 31.12.2024

Oblast C je zaměřena na hodnocení **výstupů a výsledků implementace SCLLD**. Hodnocení proběhlo kombinací metod – veřejného projednání (Focus Group), řízených rozhovorů s příjemci, analýzy indikátorů a evidence údajů vedených MAS.

Pozitivní zjištění:

- MAS Zubří země, o.p.s. vyhlásila **dostatečný počet výzev**, přičemž do konce programového období byly pokryty všechny oblasti podpory uvedené ve strategii. Výzvy byly tematicky i časově vhodně rozloženy. Jediný programový rámec, u kterého nebyla čerpána, bohužel, vůbec alokace, z důvodu nezájmu žadatelů, byl Operační program životní prostředí.
- Většina opatření naplňuje stanovené **indikátory výstupů a výsledků**, s výjimkou některých oblastí (zejména OPŽP).
- U opatření, která byla zrušena, MAS postupovala v souladu s metodikou ŘO a nastavila hodnoty navázaných indikátorů na nulu.
- **Příjemci dotací hodnotí výsledky projektů velmi pozitivně** – projekty splnily jejich očekávání, mají konkrétní dopad na cílové skupiny a vedou k naplňování cílů jednotlivých programových rámců.
- MAS díky metodickému vedení a individuální podpoře zvyšuje **úspěšnost žadatelů**, a tím i efektivitu využívání veřejných prostředků.
- Realizace projektů podle příjemců přispěla ke **zvýšení důvěry, spolupráce a sociálního kapitálu v území**. Díky lokálním vazbám a dostupnosti poradenství MAS Zubří země, o.p.s. se žadatelé lépe orientují v systému dotací a dosahují lepších výsledků.
- Implementace SCLLD podpořila **tvorbu nových pracovních míst** – na konci programového období bylo příjemci vykázáno vytvoření 9,1 nového pracovního místa, což přispívá k udržitelnosti venkovských komunit.

Negativní zjištění a výzvy:

- Přidaná hodnota metody LEADER/CLLD se projevila jen **částečně** – většina projektů nebyla připravována komunitně, ale spíše individuálně. Přesto měly projekty dopad na rozvoj služeb a infrastruktury.
- Intervence PRV neměly výrazný transformační dopad na strukturální změny ve venkovském prostoru. Přesto však přispěly k **postupnému zlepšování kvality života** a dostupnosti služeb.
- V některých oblastech nebyl plně využit potenciál komunitní spolupráce, inovací nebo integrovaných projektů.

Závěr: Implementace SCLLD byla v období 2014 – 2020 velmi úspěšná. MAS dokázala aktivovat území, vyhlásit efektivní výzvy, podpořit kvalitní projekty a přispět k naplnění cílů SCLLD. Příjemci i veřejnost vnímají MAS jako důvěryhodného a profesionálního partnera. Do budoucna je žádoucí posílit **komunitní přístup a strategické projekty s přesahem**, které přinesou dlouhodobější a strukturálnější dopady.

Níže uvádíme výtah úkolů, vyplývajících z jednotlivých otázek zodpovězených při evaluaci v mid-term evaluaci, které byly dále tematicky roztříděny.

První tabulka uvádí vyhodnocení průběžných úkolů, které byly navázané spíše na realizaci projektů a management MAS:

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení ex-post evaluace
Udržet současný kvalitní a ověřený tým pracovníků kanceláře MAS, který řeší a předchází rizikům SCLLD.	1.1.2019 – 31.12.2023	Vedoucí kanceláře MAS	V první polovině roku 2023 sice došlo k obměně týmu, ale tato skutečnost neměla vliv na počet ani pracovní schopnosti pracovníků MAS, naopak došlo k posílení týmu a většímu pracovnímu nasazení a sounáležitosti kolektivu MAS. V rámci kanceláře MAS se podařilo udržet kvalitní a ověřený tým pracovníků nejen v období stanoveném mid-term evaluací, ale i v dalších letech.
Nadále aktivně komunikovat s příjemci, aby i nadále docházelo k předcházení případných problémů při realizaci projektů.	Průběžně až do 31.12.2023	Kancelář MAS	Komunikace s příjemci zůstala jednou z priorit MAS i v uplynulém období. Pravidelné konzultace, metodická podpora a individuální přístup přispěly k včasnému odhalování i řešení možných komplikací. Díky proaktivnímu přístupu pracovníků kanceláře MAS se dařilo efektivně předcházet problémům při realizaci projektů a posilovat důvěru mezi MAS a příjemci podpory.
Doporučení všem ukončeným projektům (kromě OPZ), aby si zajistili pojištění pořízeného majetku/staveb minimálně po dobu udržitelnosti projektů.	U už ukončených do 30.9.2019 a dále průběžně.	Kancelář MAS	Doporučení k pojištění pořízeného majetku bylo příjemcům systematicky předáváno při ukončování projektů. Většina příjemců na něj reagovala zodpovědně a pojištění zajistila. Téma je nadále připomínáno i v průběhu realizace SCLLD, čímž se daří

Upozorňovat i v průběhu realizace SCLLD při ukončování dalších projektů.			podporovat udržitelnost výsledků projektů.
--	--	--	--

Druhá tabulka se zaměřila na vyhodnocení úkolů navázaných na vypisované výzvy a preferenci projektů:

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení ex-post evaluace
Preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost). Nadále používat nástroj finanční náročnosti projektů při věcném hodnocení projektů v IROP a PRV.	Průběžně do 31.12.2023	Kancelář MAS	Projekty s přidanou hodnotou byly při realizaci SCLLD systematicky upřednostňovány. Nástroj finanční náročnosti byl nadále využíván při věcném hodnocení v rámci IROP a PRV, což přispělo k transparentnímu a efektivnímu výběru projektů s vyšší mírou dopadu a udržitelnosti.
Dodržení harmonogramu naplánovaných výzev v roce 2019.	31.12.2019	Kancelář MAS	Harmonogram naplánovaných výzev v roce 2019 byl dodržen. Po změně finančního plánu byla vyhlášena nad rámec harmonogramu ještě 7. výzva OPZ vzhledem k evidovaným 2 projektovým záměrům v území.
Vypsání 3 Fichí PRV zaměřených na místní infrastrukturu, které nebyly dosud vyhlášeny (tj. Investice do sítě lesních cest, Opravy a budování sítě polních cest a Podporu neprodukcčních funkcí lesů)+nové Fiche na čl. 20.	30.06.2020	Kancelář MAS	Všechny tři fiche zaměřené na místní infrastrukturu (Investice do sítě lesních cest, Opravy a budování sítě polních cest, Podpora neprodukcčních funkcí lesů) byly vyhlášeny dle plánu do roku 2020. Nová fiche na článek 20 byla rovněž vyhlášena, avšak s časovým posunem oproti původnímu plánu.
Realizace projektu spolupráce, rozšíření animace v území zaměřené na místní akce.	31.12.2023	Kancelář MAS	Projekt spolupráce „Vážíme si přírodního bohatství – půda, voda a les“ byl zaměřen na podporu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a ochranu krajiny. Realizovány byly osvětové a vzdělávací aktivity, exkurze, workshopy i praktické ukázky. Součástí bylo také pořízení technického vybavení a drobné stavební úpravy. Projekt proběhl v období 11/2021–10/2023, byl úspěšně realizován a z pohledu MAS bez problémů.

Třetí tabulka sumarizuje vyhodnocení úkolů, které byly navázané na úpravy SCLLD:

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení ex-post evaluace
Rozšířit tabulku analýzy rizik o 3 nově definovaná rizika	do 30.6.2020	Kancelář MAS	Při jednání focus group dne 22.1.2019 podílející se na mid-term evaluaci SCLLD byla definována nová 3 rizika, která byla zapracována do stávající analýzy rizik SCLLD-součást žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 13, podána MAS dne: 12.5.2020, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 17.5.2020. Doporučení bylo tedy kanceláří MAS naplněno do stanového termínu.
Revize Programového rámce PRV a zpracování nové Fiche zahrnující aktivity podporovatelné v rámci článku 20. Změna finančního a indikátorového plánu Programového rámce PRV (zrušení jedné Fiche, snížení nedočerpaných/uspořených alokací více Fichí a vytvoření jedné dosud neuvedené nové Fiche – článek 20.	Po vydání aktualizovaných Pravidel PRV a metodiky SZIFu k vytvoření nové Fiche, nejpozději však k 30. 9. 2019	Kancelář MAS	V souladu s požadavky střednědobé evaluace přistoupila MAS k úpravě programového rámce PRV. Došlo ke zrušení Fiche „Podpora ekologické stability“ a vytvoření nové Fiche „Investice do veřejných prostranství“ (včetně preferenčních principů). Dále došlo k přidání závěrů střednědobé evaluace v úvodu Programového rámce, změně indikátorů v jednotlivých Fichích a drobným textovým úpravám některých Fichí. Úprava textu programového rámce PRV o výsledky střednědobé evaluace, vytvoření nové Fiche (čl. 20) 24. Investice do veřejných prostranství bylo součástí žádosti o změnu v MS 2014+ číslo 10, která byla podána MAS dne: 18.12.2019, schválena ŘO a nabytí účinnosti dne: 12.2.2020. Doporučení bylo naplněno, oproti předpokladu však o 2,5 měsíce později.
Změna finančního a indikátorového plánu Programového rámce IROP (zrušení 2 opatření, snížení nedočerpaných/uspořených alokací 1 opatření, navýšení alokace ve 2 opatřeních).	Do 28.2.2019	Kancelář MAS	Doporučení bylo naplněno v ŽoZ č. 7 byla podána MAS 15.2.2019, schválena ŘO a nabytí účinnosti proběhlo dne 14.3.2019. V rámci ŽoZ byla zajištěna změna finančního plánu PR IROP, která byla navázána na rozhodnutí focus group v rámci mid-term evaluace SCLLD – fakticky došlo ke zrušení opatření konkrétně opatření č. 3 Podpora infrastruktury pro sociální služby, 4 Investice do zázemí sociálních podniků a 6 Investice do kvality územního a rozvojového plánování. Došlo k úpravě jednotlivých opatření, tak aby byly v souladu s tabulkami finančního plánu i úpravě indikátorů zmiňovaných opatření. Upravena byla také celková alokace

			programového rámce IROP pro MAS, z důvodu změny kurzu EUR/CZK.
Změna finančního a indikátorového plánu Programového rámce OPZ (zrušení jednoho opatření, snížení alokace v 1 opatření a navýšení alokací ve 2 opatřeních).	Do 30. 9. 2019	Kancelář MAS	<p>Programový výbor MAS schválil dne 19.11.2019 přesun nevyčerpaných finančních prostředků v PR OPZ do opatření na podporu aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, konkrétně se jednalo o následující přesuny ve finančním plánu - z opatření 1.1.2.Zakládání a rozšiřování činností sociálních podniků (toto opatření bylo tímto zcela zrušeno), dále byly převedeny zbývající prostředky z opatření 3.1.1.Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a z opatření 1.1.3.Podpora prorodinných opatření do opatření 3.2.2.Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování. Kancelář MAS zpracovala v souladu s metodikou MPSV návrh přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými opatřeními.</p> <p>Fakticky tedy došlo ke zrušení 1 opatření PR OPZ a navýšení alokace jednom z opatření PR OPZ 3.2.2. Podpora aktivit v rámci sociálních služeb a sociálního začleňování, neboť po reálném průzkumu MAS v území jsme evidovali pouze 2 existující projektové záměry v území zaměřené na podporu aktivit sociálních služeb a sociálního začleňování. S doporučeními plynoucí z mid-term evaluace tedy kancelář MAS pracovala a postupovala podle nich, ale reálně (na základě šetření v území) převedla nevyčerpané finanční prostředky cca s 2 měsíčním zpožděním (než si stanovila) jen do 1 vybraného opatření, což bylo nejefektivnější řešení.</p>
Nadále sledovat plnění indikátorů/finančních plánů a pravidelně o plnění informovat orgány MAS. Po finálním ukončení projektů uvést do souladu cílové hodnoty indikátorů v SCLLD. Administrativně upravovat finanční plány v souladu s požadavky a instrukcemi ŘO.	Průběžně až do 31. 12. 2023	Kancelář MAS	Plnění indikátorů a finančních plánů bylo průběžně sledováno a pravidelně komunikováno orgánům MAS. Po ukončení projektů byly cílové hodnoty v SCLLD řádně aktualizovány. Finanční plány byly administrativně upravovány dle požadavků řídicího orgánu. Všechny aktivity proběhly v souladu s pravidly a přispěly k úspěšné realizaci strategie.

Čtvrtá tabulka představuje doporučení k SCLLD pro další programová období:

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
<p>Některé problémy/potřeby nejsou řešeny prostřednictvím Programových rámců, a přitom mají negativní vliv na dosažení cílů Opatření/Fichí Programových rámců, z toho důvodu je navrženo budoucí zařazení, ideálně všech (nebo alespoň několika vybraných) následujících opatření pro řešení následujících problémů/potřeb vyplývajících ze SCLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodohospodářská infrastruktura / Požární nádrže - Podpora bytové výstavby / Dostupnost kvalitního bydlení - Odpadové hospodářství a ŽP - Výstavba pečovat. domů a zdrav. zařízení /Dostupnost kvalitní zdravotní péče - Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou - Řešení negativních společenských jevů <p>Jako největší problém je vnímána dostupnost kvalitního bydlení, která se může negativně podílet na odlivu mladých lidí z venkovských oblastí. Pod pojmem dostupné kvalitní bydlení není myšleno sociální bydlení, ale spíše „startovací“ byty pro mladé začínající rodiny.</p>	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
<p>Při sestavování harmonogramů výzev v jednotlivých Operačních programech se MAS i nadále zaměří na Fiche/opatření s největšími alokacemi, které vyhlásí nejdříve, aby došlo k co nejrychlejšímu čerpání prostředků. Dále musí MAS harmonogramy definovat a sestavit v souladu se specifiky jednotlivých Operačních programů a připraveností projektů v území.</p>	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
<p>Průběžně sledovat plnění indikátorů a pravidelně o plnění informovat orgány MAS. Po finálním ukončení projektů uvést do souladu cílové hodnoty indikátorů v SCLLD, případně postupovat v souladu s pokyny jednotlivých ŘO.</p>	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
<p>MAS bude i nadále doporučovat všem ukončeným projektům (kromě OPZ), aby si zajistili pojištění pořízeného majetku/staveb minimálně po dobu udržitelnosti projektů. Snižuje se tím tak riziko finančních ztrát při nečekaných událostech, jako jsou poruchy, krádeže nebo živelné pohromy.</p>	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
<p>Zajištění flexibility v harmonogramech projektů – doporučuje se větší flexibilita při nastavování délky realizace projektů, zejména s ohledem na možná zpoždění při dodávkách techniky a stavebních prací. Možnost úprav harmonogramů by mohla snížit stres příjemců dotace a eliminovat potřebu administrativně náročných změn.</p>	Do 31.12.2027	Kancelář MAS

Podpora prevence a rychlého řešení neplánovaných problémů – doporučuje se zavedení mechanismů pro rychlejší řešení vzniklých komplikací odborné podpory ze strany MAS, která se ukázala v tomto programovém období jako velmi efektivní a měla velmi pozitivní ohlas. Umožnila příjemcům dotace efektivněji reagovat na neočekávané situace během realizace projektů.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Zlepšení komunikace mezi příjemci a dodavateli – doporučuje se posílit komunikaci a smluvní mechanismy mezi příjemci dotace a dodavateli tak, aby bylo možné efektivněji předcházet chybám v realizaci (např. technickým pochybením) a zajistit rychlou nápravu v případě jejich výskytu.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Investice do veřejného prostranství – doporučuje se i nadále podporovat investice do veřejného prostranství, které mají velmi pozitivní ohlasy a zkvalitňují život obyvatel.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Podpora inovací a modernizace: další zaměření na inovace a modernizaci v zemědělství, podnikání a infrastruktuře by mělo být i nadále prioritou pro zvýšení konkurenceschopnosti regionu.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Zaměření na cílenou podporu zranitelných skupin: Je důležité pokračovat ve zlepšování přístupu k sociálním službám a podporovat iniciativy, které pomáhají zranitelným skupinám obyvatel, jako jsou rodiny s dětmi, senioři nebo osoby se zdravotním postižením.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost). Pokračovat v aktivním posilování sociálního kapitálu a neformální spolupráce mezi místními aktéry a udržet dostupnost poradenství a individuální podporu žadatelům jako klíčový faktor přidané hodnoty MAS.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Zvýšení motivace pro širší zapojení místního obyvatelstva - v budoucnu by se měla MAS více zaměřit na motivaci široké veřejnosti a dalších aktérů k aktivnímu zapojení do přípravy a realizace projektů.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Pokračování v podpoře místní spolupráce - MAS by měla i nadále podporovat rozvoj a posilování spolupráce mezi aktéry, což přispěje k lepší implementaci strategie.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Pokračovat v podpoře místní infrastruktury – navázat na úspěšnou realizaci investic do polních a lesních cest a rozšířit podporu i na další prvky infrastruktury (např. občanskou vybavenost, cyklostezky, odpočinková místa).	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
Posílit propagaci a zapojení obyvatel do komunitního života – pokračovat aktivně s programovým rámcem OPZ.	Do 31.12.2027	Kancelář MAS

Podporovat digitální infrastrukturu a inovace – zlepšit přístup k digitalizaci, automatizaci a robotizaci, což může přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelů a usnadnění vzdálené práce (např. prostřednictvím Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost).	Do 31.12.2027	Kancelář MAS
---	------------------	--------------

Odpovědnost za evaluaci SCLLD, respektive za schválení Evaluační zprávy je v souladu se **Statutem společnosti a jednacími řády** jednotlivých orgánů svěřena Rozhodovacímu orgánu, tj. **Programovému výboru MAS**, kterému jej po vlastním schválení předkládá Kontrolní výbor. MAS nechala pro úplnost schválit evaluační zprávu i Valnou hromadu MAS. Po schválení předložila MAS evaluační zprávu ke schválení na MMR-ORP skrze MS2014+.

3.1 Evaluační postup

MAS zpracovala Závěrečnou evaluační zprávu na základě Zadání a s využitím Šablony pro zpracování Závěrečné evaluační zprávy.

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace

MAS Zubří země, o.p.s. realizovala příslušné činnosti ex-post evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Zubří země

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování ex-post evaluace	24.09.2024	05.06.2025	
Seznámení se Zadáním, šablonou Závěrečné evaluační zprávy	24.9.2024	27.9.2024	
Vyhodnocení opatření/doporučení v Oblasti A	30.10.2024	05.06.2025	
Evaluace v Oblasti B	17.12.2025	05.06.2025	
Příprava podkladů na jednání Focus Group	06.01.2025	27.02.2025	
Jednání Focus Group			27.02.2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení relevantních Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	28.02.2025	05.06.2025	27.02.2025
Evaluace v Oblasti C	17.12.2025	05.06.2025	
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	17.12.2024	29.01.2025	30.01.2025
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	30.01.2025	27.02.2025	30.1.2025
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	03.03.2025	02.04.2025	
Jednání Focus Group			27.02.2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	19.03.2025	05.06.2025	

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Projednání a schválení Závěrečné evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS	 	 	05.06.2025
Předložení Závěrečné evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+	 	 	12.06.2025
Datum zpracování 1. Úpravy dle požadavků MMR-ORP	 	 	
Datum zpracování 2. Úpravy dle požadavků MMR-ORP	 	 	